

VINÁRSTVO LOŠONEC

***Zámer pre zisťovacie konanie
podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie***

Lošonec, február 2020

Navrhovanou činnosťou je výstavba objektu drobného súkromného vinárstva.

Výstavba je navrhovaná v Trnavskom kraji, v okrese Trnava, v katastrálnom území obce Lošonec.

Navrhovaná činnosť je posudzovaná vo väzbe na prílohu č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kapitoly č. 12: Potravinársky priemysel, položky 1: Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov. Navrhovaná činnosť spadá do časti B (zisťovacie konanie) bez limitu.

Predkladaný zámer pre zisťovacie konanie podáva základnú charakteristiku navrhovanej činnosti, základné údaje o súčasnom stave životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie. Obsahuje tiež prvotné porovnanie variantov a návrh opatrení na vylúčenie alebo zníženie možných negatívnych vplyvov.

Na základe žiadosti navrhovateľa príslušný orgán, Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil listom č. OU-TT-OSZP3-2020/009787-002 zo dňa 31.01.2020 od požiadavky variantného riešenia. Navrhovaný variant je porovnávaný s nulovým variantom.

Obsah:

I	Základné údaje o navrhovateľovi.....	5
I.1	Názov.....	5
I.2	Identifikačné číslo.....	5
I.3	Sídlo.....	5
I.4	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	5
I.5	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	5
II	Základné údaje o navrhovanej činnosti	6
II.1	Názov.....	6
II.2	Účel.....	6
II.3	Užívateľ.....	6
II.4	Charakter navrhovanej činnosti.....	6
II.5	Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	6
II.6	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej stavby.....	6
II.7	Termíny začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	6
II.8	Opis technického a technologického riešenia.....	7
II.8.1	Opis súčasného stavu – nulový variant.....	7
II.8.2	Navrhovaný variant.....	7
II.8.2.1	Urbanistické, architektonické a stavebno-technické riešenie.....	7
II.8.2.2	Dopravné riešenie.....	24
II.8.2.3	Technologický postup.....	26
II.9	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite.....	27
II.10	Celkové náklady (orientačné).....	27
II.11	Dotknutá obec.....	27
II.12	Dotknutý samosprávny kraj.....	27
II.13	Dotknuté orgány.....	27
II.14	Povoľujúci orgán.....	28
II.15	Rezortný orgán.....	28
II.16	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	28
II.17	Vyjadrenie o vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.....	28
III	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	29
III.1	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území.....	29
III.2	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	41
III.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno historické hodnoty územia.....	52
III.3.1	Obyvateľstvo a jeho aktivity.....	52
III.3.2	Kultúrno-historické hodnoty územia.....	56
III.4	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	56
IV	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie.	62
IV.1	Požiadavky na vstupy.....	62
IV.1.1	Záber pôdy.....	62
IV.1.2	Materiálové vstupy.....	63
IV.1.3	Prevádzková spotreba médií.....	63
IV.1.4	Nároky na pracovné sily.....	63
IV.2	Údaje o výstupoch.....	64
IV.2.1	Počas výstavby.....	64
IV.2.2	Počas prevádzky.....	68
IV.2.3	Iné výstupy počas prevádzky.....	72
IV.2.4	Podmieňujúce investície.....	72
IV.3	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	72
IV.3.1	Etapa výstavby.....	72

IV.3.1.1	Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo	72
IV.3.1.2	Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie	73
IV.3.2	Etapa prevádzky.....	73
IV.3.2.1	Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo	73
IV.3.2.2	Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie	75
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík.....	77
IV.4.1	Riziká počas výstavby	77
IV.4.2	Riziká počas prevádzky.....	77
IV.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia	78
IV.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	82
IV.7	Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice.....	85
IV.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	85
IV.9	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	86
IV.9.1	Riziká počas výstavby	86
IV.9.2	Riziká počas prevádzky.....	86
IV.10	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	87
IV.10.1	Opatrenia počas investičnej prípravy	87
IV.10.2	Opatrenia počas výstavby	87
IV.10.3	Opatrenia počas prevádzky.....	91
IV.11	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala - nulový variant	93
IV.12	Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	93
IV.13	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	93
V	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie	96
V.1	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.....	96
V.2	Výber optimálneho variantu, alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	99
V.3	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	101
VI	Mapová a iná obrazová dokumentácia.....	103
VII	Doplňujúce informácie k zámeru.	103
VII.1	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	103
VII.2	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.....	104
VII.3	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov.....	104
VIII	Miesto a dátum vypracovania zámeru	104
IX	Potvrdenie správnosti údajov.....	104
IX.1	Spracovatelia zámeru	104
IX.2	Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a oprávneného zástupcu navrhovateľa	105

PRÍLOHY

I Základné údaje o navrhovateľovi

I.1 Názov

OENOPOL, s.r.o.

I.2 Identifikačné číslo

IČO: 46 933 468

I.3 Sídlo

OENOPOL, s.r.o.
Lošonec 273
919 04 Lošonec

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Oprávneným zástupcom navrhovateľa je:

JUDr. Michal Jurovčík

OENOPOL, s.r.o.

Lošonec 273

919 04 Lošonec

michal@jurovcik.sk

Tel: +421 903 563 037

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Kontaktnou osobou je:

JUDr. Michal Jurovčík

OENOPOL, s.r.o.

Lošonec 273

919 04 Lošonec

michal@jurovcik.sk

Tel: +421 903 563 037

Miestom konzultácie na základe dohody (telefonickej alebo e-mailom) s oprávneným zástupcom navrhovateľa, je OENOPOL, s.r.o. Lošonec 273.

II Základné údaje o navrhovanej činnosti

II.1 Názov

VINÁRSTVO LOŠONEC

II.2 Účel

Navrhovanou činnosťou je výstavba objektu drobného súkromného vinárstva.

II.3 Užívateľ

Užívateľom bude investor – OENOPOL, s.r.o. a návštevníci vinárstva.

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť je posudzovaná vo väzbe na prílohu č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kapitoly č. 12: Potravinársky priemysel, položky 1: Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov. Navrhovaná činnosť spadá do časti B (zisťovacie konanie) bez limitu.

Na dotknutej lokalite je navrhovaná činnosť novou činnosťou.

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Výstavba je navrhovaná v Trnavskom kraji, v okrese Trnava, v katastrálnom území obce Lošonec.

Dotknuté územie je v severovýchodnej časti obce Lošonec a tvorí ho pozemok vo vlastníctve navrhovateľa s parcelným číslom 2458, parcela registra „C“, druh pozemku Trvalý trávny porast, o výmere 51 500 m². Uvedená parcela vznikla na základe schválenia Rozhodnutia o schválení Rozdeľovacieho plánu vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu projektu jednoduchých pozemkových úprav v k. ú. Lošonec, lokalita Jahodník a Pustáky - OU-TT-PLO-2019/000171. Uvedená parcela je nástupníckou parcelou aj pôvodných parciel č. 705, 706, 707, 708, 709.

V katastri nehnuteľností je uvedené umiestnenie mimo zastavaného územia obce. V rámci ďalšej prípravy sa predpokladá spracovanie nových geometrických plánov, ktoré upravujú zoznam parciel (minimálne geometrický plán skutočného vyhotovenia).

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej stavby

Výrez z mapy m 1:50 000 s vyznačením lokality navrhovanej činnosti, situácia širších vzťahov a zakres do katastrálnej mapy dotknutého územia sú v **Prílohe č. 1**.

II.7 Termíny začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začiatku výstavby: 08 / 2020

Predpokladaný termín ukončenia stavby: 02 / 2022

Termín začiatku stavby je podmienený právoplatnými rozhodnutiami v povoľovacích procesoch podľa stavebného zákona.

Termín ukončenia činnosti, teda prevádzky objektov, nie je definovaný.

II.8 Opis technického a technologického riešenia

II.8.1 Opis súčasného stavu – nulový variant

Dotknutá lokalita sa nachádza vo východnej časti obce Lošonec. Pozemok, na ktorom je navrhnutá výstavba Vinárstva je vo vlastníctve navrhovateľa. Nachádza sa mimo zastavaného územia obce Lošonec. Lokalita je v katasri nehnuteľností vedená ako orná pôda, ale reálne je tu trvalý trávny porast, ktorý je pravidelne kosený.

Územie je v zmysle Zmien a doplnkov č. 3 k územnému plánu obce Lošonec s označením C1-1VINÁRSTVO sa nachádza vo východnej okrajovej časti katastrálneho územia, mimo zastavané územie obce (časť p.č. 707, 708, 709, 710 a 711), po ľavej strane cesty III. tr. z Horných Orešian do Smoleníc. Návrh vychádza z požiadavky investora a majiteľa pozemku, ktorý má záujem vybudovať v tomto území areál na spracovanie hrozna a výrobu vína s možnosťou ochutnávky vín a miestnych špecialít a s možnosťou ich predaja priamo v areáli, resp. v polyfunkčnom objekte umiestnenom na pozemku s príslušným zázemím.

Tento areál bude slúžiť nielen pre obyvateľov obce ale aj pre obyvateľov v susedných obciach, resp. pre širšie okolie. Je potrebné dodržať aj ochranné pásmo cesty III. tr. a v areáli je potrebné zabezpečiť potrebné množstvo parkovacích plôch.

Nulový variant definuje §3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z.z. ako variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nie je reálne predpokladať, že by sa ďalší vývoj územia odvíjal od súčasného využitia. Vzhľadom na platný územný plán obce je predpoklad rozvoja lokality v smere funkčného využitia stanoveného územným plánom.

II.8.2 Navrhovaný variant

Na základe žiadosti navrhovateľa príslušný orgán, Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil listom č. OU-TT-OSZP3-2020/009787-002 zo dňa 31.01.2020 od požiadavky variantného riešenia. Navrhovaný variant je porovnávaný s nulovým variantom.

II.8.2.1 Urbanistické, architektonické a stavebno-technické riešenie

Navrhované vinárstvo bude tvoriť objekt pre spracovanie hrozna a výrobu vína s možnosťou ochutnávky vín a miestnych špecialít.

Dopravne bude objekt napojený z jestvujúcej asfaltovej komunikácie III/50211 cez prístupovú komunikáciu až na parkovisko a spevnené plochy k navrhovanej stavbe Vinárstva. Parkovanie návštevníkov je riešené pred navrhovaným objektom na pozemku navrhovateľa.

Koncept návrhu je jednoduchý, navrhnutý s použitím novodobých stavebných materiálov vo funkčnej a hmotovej rovnováhe, tak aby bola zachovaná hierarchia jednotlivých priestorov tak vo vnútornej dispozícii ako aj navonok.

Pozemok pre výstavbu je svahovitého charakteru, aktuálne využívaný ako plochy trvalých trávnatých porastov. Nachádza sa mimo zastavaného územia obce Lošonec. Situovaný je východne od obce. Pozemok je svahovitý, nezastavaný, zatrávnený.

Umiestnenie navrhovanej stavby bolo podmienené priestorovými možnosťami danej lokality. Stavba je osadená v miernom svahu tak, že podlaha 1.NP $\pm 0,000 = 251,00$ m n.m.. Pozemok bude prístupný z jestvujúcej asfaltovej komunikácie III/50211, v juhovýchodnej časti pozemku, cez prístupovú komunikáciu až na parkovisko a spevnené plochy k navrhovanej stavbe Vinárstva. Na ploche pozemku sa nenachádza žiadna vysoká zeleň, na ktorú by bolo potrebné žiadať súhlas na výrub.

Stavebno-technické riešenie

Stavba bude mať dodržané podmienky tepelno-technických, stavebno-fyzikálnych a konštrukčno-bezpečnostných predpisov platných pre všetky stavebné konštrukcie. Objekt Vinárstva musí byť svojou kvalitou zodpovedajúci štandardu a exkluzivite stavby, zároveň však s podmienkou finančnej reality pri používaní jednotlivých stavebných a materiálových prvkov stavby. Dispozično prevádzkové riešenie je prehľadné a bezkolízne. Všetky priestory budú primerane presvetlené a vetrané.

Základové pomery a zakladanie objektu

Základové pomery stavby sú charakterizované polohou stavby, ktorá z hľadiska geologickej stavby územia leží v severnej časti Podunajskej nížiny, v Trnavskej pahorkatine na úpätí Malých Karpát. Záujmové územie má svahovitý charakter s nadmorskou výškou okolo 251 m n.m. (BPV).

Z hydrogeologického hľadiska územie zodpovedá miestnym pomerom. Územie budujú sedimenty kvartéru, ktorý je tvorený faciou deluviálnych sedimentov íly pevné až tvrdé. Hladina podzemnej vody počas prieskumných diel nebola zistená. Svahy sú stabilné a nenáchylné k zosúvaniu, únosnosť je dostatočne vysoká.

Základy navrhovanej stavby sú riešené ako plošné na železobetónových základových pásoch a pätkách. V miestach navrhovaných železobetónových stĺpov budú v základových konštrukciách vložené kotevné prípravky pre kotvenie stĺpov.

Základové pásy a pätky sa budú nachádzať min. 1,20 m pod úrovňou existujúceho terénu a základová škára sa bude nachádzať v hlinách, štrkohlinách, prípadne v štrkoch a v horninách.

Definitívna hĺbka a tvar zakladania bude spresnené v projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie.

Zvislé a vodorovné konštrukcie

Riešenie nosnej konštrukcie navrhovaného objektu vychádza z celkového pôdorysného a výškového usporiadania objektu.

Objekt z hľadiska nosnej konštrukcie je budovou pravidelného tvaru, pozostávajúci z jedného obdĺžnikového celku o celkových pôdorysných rozmeroch 31,250 x 13,600 m. Budova má dve nadzemné podlažia s celkovou výškou nad terénom max. 8,250 m. Budova je navrhnutá ako jeden dilatačný celok.

Nosná konštrukcia objektu pozostáva zo zvislých a vodorovných nosných prvkov. Statická schéma budovy je zložená zo zvislých konštrukcií zo železobetónových stien hrúbky 250 až 300 mm, železobetónových stĺpov priemeru 250 mm votknutých do základov, oceľového schodiska a železobetónových stropných dosiek hrúbky 200 až 250 mm. Strešná konštrukcia bude rovnako tvorená železobetónová, uložená na oceľových, resp. železobetónových prievlakoch.

Horizontálna tuhosť budovy ako celku je zabezpečovaná tuhosťou železobetónových stien, ktoré spolu so železobetónovými stĺpmi sú v hornej časti ukončené betónovými vodorovnými konštrukciami (doskami, prievlakmi, obvodovými vencami).

Zvislé a vodorovné zaťaženie na jednotlivé konštrukčné prvky je stanovené podľa STN EN 1991 a je charakterizované bežnými hodnotami normových tiaží stavebných materiálov a klimatickými zaťažzeniami a ich vzájomnými kombináciami.

Klimatické účinky pozostávajú zo zaťaženia snehom pre oblasť Lošonec a okolia (1,05 kN/m²) a zaťaženia vetrom pre základnú rýchlosť 24 m/sec.

Seizmicita územia sa podľa STN 73 0036 vyznačuje stupňom 6o MSK-64. Vypočítané magnitúdou do roku 1870 $M = 4,0-4,5$, po roku 1870 $M = 2,9-3,4$. Základné seizmické zrýchlenie v blízkosti lokality je $a_r = 1,0 \text{ ms}^{-2}$. Návrhové seizmické zrýchlenie je pre danú lokalitu $a_s = 0,3 \text{ ms}^{-2}$. Územie z hľadiska vlastností horninového prostredia na seizmický pohyb je dané rýchlosťou šmykových vln od 180 m.s^{-1} do 250 m.s^{-1} .

Úlohou ďalšieho stupňa dokumentácie navrhovanej stavby je vykonať statickú analýzu nosnej konštrukcie a v zmysle § 43d ods.1. písm. a) Zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (Stavebný zákon), t.j. preukázať splnenie základnej požiadavky na stavby – mechanickej odolnosti a stability stavby a v zmysle STN 73 0002 Navrhovanie nosných konštrukcií stavieb - Základné ustanovenia je nutné preukázať splnením podmienok spoľahlivosti (t.j. bezpečnosti, použiteľnosti a trvanlivosti) stavby) podľa platných technických noriem.

Strecha

Strecha objektu je plochá, navrhnutá ako zelená strecha s maximálnou hrúbkou substrátu do 300 mm.

Úpravy vnútorných povrchov

Výrobné priestory budú mať všetky povrchy riešené ako vode odolné. Steny betónové bez povrchovej úpravy, podlahy opatrené epoxidovými nátermi, prípadne brúseným vode odolným betónom v potrebnej hrúbke.

Nevýrobné priestory objektu budú riešené štandardne. Omietky budú hladké, vápenné, štukové s prestierkovaním. V priestoroch sociálnych zariadení budú keramické obklady po strop. V kuchyni bude keramický obklad za linkou. Vo vstupných, spoločenských a pomocných technických priestoroch budú gresové dlažby. Povrchové úpravy jednotlivých miestností budú určené v ďalšom stupni projektu.

Vonkajšia úprava povrchov

Fasády budú z väčšej časti obložené pohľadovými doskami a v spodnej časti kamenný obklad, prípadne pohľadový betón. Presné farebné riešenie bude určené v ďalšom stupni PD po dohode navrhovateľa s hlavným architektom stavby.

Okná a dvere

Okenné a dverné výplne vo fasáde sú navrhované hliníkové. Okenné krídla budú s izolačným trojsklom. Vnútorné drevené dvere budú v obložkových zárubniach, materiál vnútorných dvier bude plný masív resp. dyha. Brány do objektu budú lamelové výsuvné s automatickým ovládaním.

Stropy a podhlady

Časť stropov, najmä v nevýrobných priestoroch objektu bude tvorená zavesenými sadrokartónovými podhladmi (SDK dosky + CD profily), vo výrobnjej časti a budú priznané stropy s viditeľnými konštrukčnými prvkami.

Klapiarske výrobky

Klapiarske výrobky sú navrhnuté z titánzinku antracitovej farby. Ako odkvapový systém je navrhnutý Bramac StabiCor. Strešné zvody budú zvedené na terén. Okenné parapety budú z titánzinkového plechu v rovnakej farbe.

Podlahy

Podlahy na 1.NP a 2.NP sú navrhnuté v hrúbkach 150 mm. Podkladové vrstvy podláh bude potrebné dilatovať v module asi $4 \times 4 \text{ m}$. Podlahy výrobných priestorov budú upravené epoxidovými nátermi, prípadne brúseným vode odolným betónom v potrebnej hrúbke. Vo

vstupných, spoločenských a pomocných technických priestoroch budú gressové dlažby.

Povrchové úpravy jednotlivých miestností budú určené v ďalšom stupni projektu.

Vonkajšie plochy

Na úpravu terasy budú použité terasové dosky, kotvené do roštu uloženom len na štrkovom podsype. Spevnené plochy, parkovacie miesta budú vytvorené z betónovej vsakovacej dlažby, umožňujúcej prirodzené vsakovanie vody do podkladu.

Terénne a záhradné úpravy

Budú spracované v ďalšom stupni projektovej dokumentácie (PD) a budú navrhnuté hlavným architektom pred ich realizáciou po dohode s navrhovateľom. Ornica a zemina z výkopov bude odvezená na skládku v priestore pozemku a bude v plnom rozsahu použitá na spätné vysťahovanie a terénne úpravy po výstavbe.

Hlavný cieľom navrhovaných terénnych a sadových úprav je najmä čím prirodzenejšie zakomponovanie objektu do rázu krajiny, a to najmä prostredníctvom líniovej a solitérnej výsadby okolo spevnených plôch, ktorú budú tvoriť výlučne pôvodné miestne dreviny a kry, ako je napr. Dub zimný (lat. *Quercus petraea*), Dub cerový (lat. *Quercus cerris*), Buk lesný (lat. *Fagus silvatica*), Hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), Orech kráľovský (lat. *Juglans regia*), prípadne pôvodné druhy jabloní, hrušiek, trniek alebo iných vhodných druhov.

Zároveň terénnymi úpravami bude sledovaná tvorba remízok, s cieľom podpory vytvorenia útočísk pre drobnú zver, ako aj podpora vodozádržnej funkcie v krajine.

Technická vybavenosť

Objekt bude napojený na všetky rozvody verejných inžinierskych sietí:

Voda	- na verejný vodovod cez vodomernú šachtu.
Kanalizácia	- do verejnej kanalizácie cez prečerpávaciu šachtu.
Elektroinštalácia	- silnoprúd do trafostanice a na podzemný NN rozvod.
Plyn	- na verejný plynovod.

Prípojky inžinierskych sietí budú riešené cez pozemok navrhovateľa z verejného priestoru. Elektrická energia – meranie spotreby bude umiestnené na skelete transformačnej stanice v univerzálnej skrini meranie USM a bude na VN strane.

Zásobovanie Vinárstva pitnou a požiarou vodou bude navrhovanou vodovodnou prípojkou, napojenou na verejný vodovod, ktorý bude vedený v zelenom páse na protiľahlej strane komunikácie. V spevnenej komunikácii za hranicou pozemku bude osadená navrhovaná vodomerná šachta, v ktorej sa osadí vodomerná zostava.

Splaškové vody zo zariadení objektu budú odvádzané navrhovanou gravitačnou kanalizačnou prípojkou do prečerpávacej šachty osadenej za hranicou pozemku. Odtiaľ bude potrubie tlakovej kanalizácie zaústené do verejnej tlakovej kanalizácie, resp. odpadové vody budú vedené gravitačne v zelenom páse komunikácie do zastavaného územia obce, kde budú zaústené do verejnej kanalizácie, resp. bude pre odkanalizovanie využitá malá čistiareň odpadových vôd.

Posudzovaná stavba bude napojená navrhovanou STL prípojkou plynu na vonkajší STL rozvod zemného plynu, vedený v zelenom páse na protiľahlej strane komunikácie. Prípojka bude vyspádovaná v do verejného plynovodu a privedená bude na hranicu pozemku, kde bude stúpať do skrinky regulácie a merania spotreby plynu.

Vykurovanie - ako zdroj tepla sú navrhnuté dva závesné kondenzačné plynové kotly Viessmann Vitodens 200-W. Zdroj tepla bude pripravovať vykurovacie médium o teplotnom spáde 70/50°C. Teplá voda bude ohrievaná samostatnou vetvou z rozdeľovača v súprave s doskovým výmenníkom Viessmann Vitotrans 222 do výkonu 80kW.

Odvodnenie striech je riešené strešnými žľabmi a zvodmi zvedenými na terén.

Pred začiatkom stavebnej činnosti v lokalite (výkopov), budú overené a zamerané polohy všetkých podzemných i nadzemných, trvalých i dočasných vedení inžinierskych sietí.

Zásobovanie vodou

Zásobovanie riešeného objektu vinárstva pitnou a požiarou vodou bude navrhovanou vodovodnou prípojkou HDPE d 40x5,5 (DN 32), napojenou na verejný vodovod PE d 110 vedený v zelenom páse na protiahej strane komunikácie.

Napojená bude prostredníctvom navrhovacieho pásu NP 110/40 s uzatváracím ventilom ovládaným teleskopickou zemnou súpravou s poklopom. V spevnenej komunikáte za hranicou pozemku bude osadená navrhovaná vodomerná šachta svetlých rozmerov 1,20 x 0,9 / 1,8 m, v ktorej sa osadí vodomerná zostava s vodomermom VM 3-5V, 2 x uzatvárací guľový ventil GU 32, poistný uzáver DN 32 a vypúšťací ventil DN 15. Za vodomernou šachtou bude potrubie vedené v zemi 1,4 m pod terénom k riešenému objektu. Dĺžka vodomernej prípojky po šachtu je 13,60 m. Potrubie je vyspádované v 8 % - nom sklone, uloží sa na pieskové lôžko hr. 20 cm a obsype sa pieskom do výšky 30cm nad potrubím, na ktorý sa položí výstražná fólia. Nad potrubím bude uložený kovový vyhladávací vodič, ktorý sa vodivo prepojí s kovovými armatúrami.

Od šachty je potrubie vedené v zemi k objektu – k jednotlivým zariadeným predmetom.

Teplá voda bude ohrievaná samostatnou vetvou z rozdeľovača v súprave s doskovým výmenníkom Viessmann Vitotrans 222 do výkonu 80kW. Ohriata TV bude akumulovaná v jednej zásobnej nádrži Viessmann Vitocell-L 100 o objeme 200 litrov.

Spotreba vody bola počítaná podľa úpravy Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Bilancia potreby vody :

3 zamestnanci x 220 l/zam = 660 l/deň

Priemerná denná potreba $Q_p = 3 \text{ zamestnanci} \times 220 \text{ l/zam} = 660 \text{ l/deň}$

Max. denná potreba $Q_m = Q_p \times 1,5 = 990 \text{ l/deň} = 0,0115 \text{ l/s}$

Max. hodinová potreba $Q_h = Q_m / 24 \times 2,1 = 86,6 \text{ l/h} = 0,086 \text{ m}^3/\text{h}$

Ročná potreba vody $Q_r = 200 \text{ m}^3/\text{rok}$

Odkanalizovanie odpadových vôd

Odkanalizovanie odpadových vôd z objektu je riešené splaškovou gravitačnou kanalizačnou sieťou. Splaškové vody zo zariadených predmetov objektu budú odvádzané navrhovanou gravitačnou kanalizačnou prípojkou PVC DN 150 do prečerpávacej šachty osadenej bezprostredne za hranicou pozemku. Odtiaľ potrubím tlakovej kanalizácie PE d 40x5,5 bude zaústené do prečerpávacej šachty osadenej za hranicou pozemku. Odtiaľ bude potrubie tlakovej kanalizácie zaústené do verejnej tlakovej kanalizácie, resp. odpadové vody budú vedené gravitačne v zelenom páse komunikácie do zastavaného územia obce, kde budú zaústené do verejnej kanalizácie, resp. bude pre odkanalizovanie využitá malá čistiareň odpadových vôd.

Kanalizačná prípojka gravitačná má po trase na potrubí osadené revízne šachty kanalizačné šachty Š1 a Š2. Kanalizačné šachty sú typové plastové ø1000mm.

Navrhovaná prečerpávacia šachta ø1600mm je navrhnutá ako podzemný vodotesný prefabrikovaný objekt zo ŽB prefabrikátov s požadovanou výzbrojou. Osadená je do požadovanej hĺbky pre zachovanie akumulácie odpadových vôd. Prekrytá bude stropnou doskou s uzamykateľným poklopom, umožňujúcim výmenu a opravu technologického zariadenia. Technologickú časť čerpacej stanice tvorí osadená dvojica čerpadel.

Prípojka gravitačná je navrhnutá z rúr PVC DN 150 pre ležatú kanalizáciu a je vyspádovaná v 5 % - nom sklone od objektu. Potrubie sa uloží na pieskové lôžko hr. 10 cm a obsype sa pieskom do výšky 30cm nad potrubím. Dĺžka verejnej časti tlakovej prípojky od prečerpávacej stanice po zaústenie do verejnej kanalizácie je 18,8 m.

Prevedenie kanalizácie musí byť v súlade s normou STN EN 12056 a STN 736760. Po ukončení montáže sa vykoná skúška vodotesnosti a plynutesnosti.

Splaškové vody zo zariadení objektu budú odvádzané navrhovanou gravitačnou kanalizačnou prípojkou do prečerpávacej šachty osadenej za hranicou pozemku. Odtiaľ bude potrubie tlakovej kanalizácie zaústené do verejnej tlakovej kanalizácie.

Vody z povrchového odtoku - dažďové vody zo strechy objektu budú zvedené na terén.

Kanalizácia vonkajšia je navrhovaná z rúr PVC korugovaných spojovaných gumopryžným tesnením.

Množstvo odpadových vôd

Splaškové vody $Q_s = 0,011 \text{ l/s}$

Zemné práce

Výkop ryhy je predpokladaný v zemine tr.3 resp. tr.5, ktorý bude pažený príložným pažením pri hĺbke výkopu nad 1,5m. Pre zemné práce pri výstavbe potrubia, t.j. prípravu pracovného pruhu, výkopy a zásypy a úpravu povrchu terénu platí STN 73 3050.

Potrubie je uložené v otvorenej paženej ryhe šírky 0,60 m. Terén bude upravený do pôvodného stavu.

Pred začatím výkopových prác pre kanalizáciu a vodovod je potrebné vytýčiť všetky existujúce podzemné vedenia, nachádzajúce sa v ich trasách. Výkop ryhy sa bude vykonávať strojne, len v miestach križovania s miestnymi inžinierskymi sieťami ručne. Zemina sa bude ukladať na opačnú stranu výkopu, ako sa bude vykonávať montáž potrubia a pohyb mechanizmov. Zemina z výkopu pod cestou bude odvezená a výkop bude spätne zasypaný štrkopieskom.

Minimálne krytie vodovodu bude v teréne 120 cm.

Po vykopaní ryhy sa dno ryhy vyčistí od ostrých predmetov. Na dne ryhy sa urobí lôžko z piesku o hrúbke 10 cm, ktoré sa rovnomerne zhutní tak, aby na ňom potrubie ležalo po celej dĺžke a vzhľadom k prispôsobivosti sa potrubia k terénu, netvorili sa úseky, v ktorých by mohlo dôjsť k zhromažďovaniu nečistôt.

Po uložení potrubia do ryhy sa urobí obsyp z triedenej zeminy max. zrno 20 mm bez ostrých hrán do výšky 30 cm nad potrubie. Na potrubí bude pripevnený vyhľadávací vodič AY 6 mm a nad obsypom výstražná fólia z PVC o šírke 300 mm. Zvyšok ryhy sa zasype zeminou z výkopu. Zásyp bude zhutnený na únosnosť okolitej zeminy.

Zásyp ryhy bude pieskom so zhutnením po bokoch PVC potrubia. Zmrznutá zemina sa nesmie používať na vytváranie obsypu a lôžka. Obsyp potrubia sa robí tak, že piesok sa rovnomerne ukladá po oboch stranách potrubia, po vrstvách, najviac 300 mm, ktoré sa dôkladne zhutnia. Zhutňovanie treba robiť rovnomerne po oboch stranách potrubia, aby sa zachoval rovnaký tlak na obe strany rúry. Priamo nad vrcholom rúry sa zemina obsypu nemá ubíjať. Pri zhutňovaní nesmie dôjsť k priamemu kontaktu zhutňovacieho zariadenia s potrubím. Miera zhutnenia zeminy obsypu a lôžka daná relatívnou uľahlosťou ID stanovená podľa STN 721018 má dosiahnuť hodnotu 0,85.

Zemné práce v blízkosti jestvujúcich elektrických káblov musia byť robené ručne.

Pri stavebných a montážnych prácach je nutné dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Pred realizáciou prípojok je investor povinný vytýčiť všetky podzemné inžinierske siete, aby nedošlo k ich poškodeniu.

Plynofikácia

Objekt bude napojený navrhovanou STL prípojkou plynu d 32 na vonkajší STL rozvod zemného plynu, vedený v zelenom páse na protiľahlej strane komunikácie. Prípojka bude dĺžky 14,8 m a vyspádovaná v 1,5 % - nom sklone do verejného plynovodu a privedená bude na hranicu pozemku, kde bude stúpať do skrinky regulácie a merania spotreby plynu, situovanej v oplotení objektu.

Skrinka bude obsahovať

- uzáver plynu CIM 415 - DN 25 (HUP)
- regulátor plynu KHS -2 -5AA
- plynomer BK-G6
- kohút K 800 - DN 25

Od plynomeru bude vedený NTL rozvod plynu PE d 50 v zemi s minimálnym krytím 0,8 m pod terénom a smeruje k navrhovaným plynovým spotrebičom.

Ako zdroj tepla sú navrhnuté dva závesné kondenzačné plynové kotly Viessmann Vitodens 200-W. Menovitý výkon jedného kotla je 45kW. Celkový výkon kotolne je 90 kW. Prevádzka kotlov je nezávislá na vzduchu v miestnosti.

Projekt plynofikácie v zmysle norny STN EN 12007/1, 2, 3, 4, 73 6005 a ďalších návazných noriem.

Bilancia potreby plynu

2 x kotol Viessmann Vitodens 200-W, 17 - 45 kW	2 x 4,47	m ³ /hod
Plynový sporák	1,0	m ³ /hod
Spolu	9,94	m ³ /hod

Ročná spotreba ZP je asi 7 900 m³/rok.

Zemné práce pre plynovod

Výkop ryhy je predpokladaný v zemine tr.3, ktorý bude pažený príložným pažením pri hĺbke výkopu nad 1,5m. Plynovodné potrubie bude ukladané na pieskové lôžko hr. 15 cm, zabezpečené bude za účelom vyhľadávania a presného určenia trasy signalizačným drôtom CI o priereze 5 mm², ktorý sa pripevňuje na vrchnú časť plynovodu a obsyp potrubia sa urobí pieskom do výšky 30cm nad potrubie. Zásyp ryhy sa potom urobí vykopanou zeminou so zhutnením. Nad obsyp sa uloží výstražná fólia „Pozor plyn“.

Pri stavebných a montážnych prácach je nutné dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Uvedenie do prevádzky

Pred uvedením do prevádzky zaistí dodávateľská organizácia východziu revíziu a vyhotoví správu o revízii, ktorá je súčasťou dodávky odberného zariadenia. O vpustení plynu do novovybudovaného alebo zrekonštruovaného plynovodu je potrebné vystaviť protokol o vpustení plynu.

Teplo a palivá

Potreba tepla pre vykurovanie bola vypočítaná podľa normy STN EN 12831:2003 za predpokladu, že objekt po stavebnej stránke bude vyhovovať požiadavkám normy STN 73 0540 /2002 a zároveň budú dodržané (prípadne lepšie) tepelnotechnické vlastnosti obalových konštrukcií navrhovaných v stavebnej časti projektu.

Potreba tepla

Podľa STN 38 3350 sú pre miesto osadenia objektu dlhodobé namerané tieto klimatické hodnoty: $T_{es}=3,70^{\circ}\text{C}$, $T_e=-110^{\circ}\text{C}$.

Hodnota tepelných strát objektu: 35 kW

Celková ročná spotreba tepla pre ÚK je :

$$Q_{UK} = Q * n * 24 * 0,8 * \frac{T_{is} - T_{es}}{T_{is} - T_e} = 35 * 207 * 24 * 0,8 * (20 - 3,7) / (20 - (-11)) = 73,1 \text{ MWh}$$

Celková ročná spotreba tepla pre TV je :

Počet výtokov na umývanie rúk: $p = 2$

Počet podávaných jedál za deň: $y = 30$

$$Q_d = p * q_{1den} + y * q_2 = 2 * 29 + 30 * 0,8 = \underline{82 \text{ kWh/deň}}$$

Ročná potreba tepla na prípravu TV:

$$Q_{TVrok} = Q_{TV} * 250 = 82 * 250 = 20,5 \text{ MWh/rok}$$

zamestnanci:

počet zamestnancov: $i = 3$

smerná potreba tepla na zamestnanca: $q = 0,9 \text{ kWh/deň}$

$$Q_{TV} = q * i = 3 * 0,9 = \underline{2,7 \text{ kWh/deň}}$$

Ročná potreba tepla na prípravu TV:

$$Q_{TVrok} = Q_{TV} * 250 = 2,7 * 250 = 0,675 \text{ MWh/rok}$$

$$\text{Prikon ohrievača teplej vody: } Q_o = 0,325 * Q_d * \square = 0,325 * 84,7 * 1 = 28 \text{ kW}$$

$$\text{Hodinová potreba plynu spolu: } 2 * 4,47 \text{ m}^3/\text{hod} = 8,94 \text{ m}^3/\text{hod}$$

Zdroj tepla

Ako zdroj tepla sú navrhnuté dva závesné kondenzačné plynové kotly Viessmann Vitodens 200-W. Kotly budú zapojené do kaskády, menovitý výkon jedného kotla je 45kW. Celkový výkon kotolne je 90 kW. Prevádzka kotlov je nezávislá na vzduchu v miestnosti.

V systéme sú navrhnuté tieto okruhy:

- vykurovanie, 73kW, teplotný spád 70/50 st.C, ekvitermická regulácia;
- vzduchotechnika, 55kW, teplotný spád 70/50 st.C, regulácia na konštantnú teplotu;
- ohrev teplej vody, 56kW, teplotný spád 70/50 st.C, regulácia na konštantnú teplotu;

Napojenie kotlov na zemný plyn a elektrickú energiu bude riešené v jednotlivých samostatných častiach projektovej dokumentácie. Kotlový okruh je cez rozdelovač distribuovaný do jednotlivých vykurovacích vetiev. Kotly budú dodané s kaskádovou ekvitermickou reguláciou. Vetvy sú navrhované s vlastným čerpadlom, trojcestným ventilom s pohonom, uzatváracími ventilmi a filtrom. Vetva TV má vlastné trojstupňové obehové čerpadlo a armatúry – súprava výmenníka Vitotrans 222. Tepelný spád vykurovacej vody kotlového okruhu je 70/50°C. Kotolňa bude umiestnená v technickej miestnosti na 2. podzemnom podlaží.

Technické parametre kotla Viessmann Vitodens 200-W:

Menovitý výkon: 17-45 kW

Hmotnosť kotla: 65 kg

Dĺžka x šírka x výška: 380 x 480 x 850 mm

Spotreba paliva: 4,47 m³/hod

Objem vody v kotli: 7 litrov

Účinnosť: 98-109%

Ohrev teplej vody

Teplá voda bude ohrievaná samostatnou vetvou z rozdelovača v súprave s doskovým

výmenníkom Viessmann Vitotrans 222 do výkonu 80kW. Ohriata TV bude akumulovaná v jednej zásobnej nádrži Viessmann Vitocell-L 100 o objeme 500 litrov.

Napojenie zásobnej nádrže na rozvody SV, TV a cirk. bude riešené v samostatnej časti projektovej dokumentácie - ZTI.

Zabezpečovacie zariadenie

Vykurovací systém je zabezpečený proti expanzii podľa STN EN 12828 tlakovou expanznou nádobou. Pri možnom zvýšení tlaku v systéme je vykurovací systém istený poistným ventilom osadeným na poistnom potrubí v kotloch.

Poistný ventil je súčasťou vybavenia kotlov. Otvárací pretlak nastaviť na 250kPa (abs. tlak =300kPa) typ určený výrobcom kotla.

Rozvod vykurovania, vykurovacie telesá

Vykurovacia voda bude privádzaná tepelne izolovaným potrubím z medi do vykurovacích telies, vedeným v podlahe. Vykurovanie podľa typu priestoru bude riešené panelovými a rebríkovými vykurovacími telesami, podlahovými konvektormi a teplovzdušnými ohrievačmi.

Odvzdušnenie vykurovacieho systému bude prevedené pomocou odvzdušňovacích ventilov na každom vykurovacom telese.

Meranie a regulácia

Chod kotlov rieši kaskádová ekvitermická regulácia Viessmann Vitotronic. Na vonkajšej stene objektu je na severnej strane vo výške min. 2m od terénu umiestnené čidlo vonkajšej teploty. Pomocou regulátora bude možné nastavovať a ovládať požadované parametre vykurovania.

Reguláciu teploty vzduchu v jednotlivých miestnostiach s vykurovacími telesami podľa želania budú zabezpečovať termostatické hlavice Herz Design, namontované na vykurovacích telesách.

Reguláciu podlahového konvektora s ventilátorom bude zabezpečovať priestorový regulátor Minib + elektronická regulácia Minib typ C.

Reguláciu teplovodných ohrievačov budú zabezpečovať programovateľné termostaty Honeywell CM907

Pre požiadavky správneho a spoľahlivého chodu technologického zariadenia kotolne je potrebné zabezpečiť a sledovať nasledovné parametre:

- sledovanie tlaku vo vykurovacom systéme max 300kPa – automatika kotla;
- istenie max. teploty TV 60 st.C;
- regulácia teploty vykurovacej vody v závislosti od teploty vonkajšieho vzduchu ;

Komín, vetranie kotolne

Odvod spalín od kotla je spalínovou kaskádou priemeru 150mm, vyústenou cez strechu do exteriéru. Navrhované kotly sú zaradené do kategórie malých zdrojov znečistenia. Max. emisné hodnoty nepresahujú povolené hodnoty ochrany životného prostredia.

Prevádzka kotlov je závislá na vzduchu v miestnosti – vetranie kotolne a prívod a odvod spalovacieho vzduchu bude neuzatváratelnými otvormi, a to pri podlahe a pod stropom v obvodovej stene do exteriéru opatreným protidažďovou žalúziou, o rozmere min. 600 cm² – aby sa zabezpečilo priečne prevetrávanie.

Navrhované kotly sú zaradené do kategórie malých zdrojov znečistenia. Max. emisné hodnoty nepresahujú povolené hodnoty ochrany životného prostredia.

Izolácia

Rozvodné potrubie k vykurovacím telesám bude vedené v tepelnej izolácii hr. min. 13 mm.

Skúšky

Pred uvedením vykurovania do prevádzky je potrebné previesť skúšky podľa predpisov normy STN EN 12828. Jedná sa o skúšky tesnosti a prevádzkovú skúšku, ktorá sa delí na skúšky dilatačné a vykurovacie. Pred uvedením kotolne do prevádzky vykurovací systém prepláchnuť a naplniť vodou z vodovod. rádu.

Rozvod elektrickej energie

Hlavná rozvodnica pre objekt bude umiestnená v technologických priestoroch vinárstva a bude zabezpečovať napájanie podružných rozvádzačov. RH bude vyhotovená na projektovanú ističovú výstroj pre jednotlivé napájané okruhy s väčšou rezervou pre ďalšie možné rozšírenie, a aby bolo možné do nej poprípadе inštalovať hlavnú eqvipotencionálnu prípojnicu /EP/, pokiaľ by to bolo stavebne a montážne výhodnejšie riešenie. V rozvodnici budú umiestnené zariadenia na istenie jednotlivých svetelných a zásuvkových obvodov. V rozvodniciach je nutné zabezpečiť rozdelenie elektrického výkonu rovnomerne na všetky fázy. Rozvodnica musí spĺňať STN EN 50274:2003, STN EN 60439-1:2002, STN EN 60439-3+A1 (35 7107):2010.

Ochrana proti skratu a preťaženiu

Hlavná prípojka bude chránená poistkami 200A v časti NN v transformačnej stanici, ktorá bude umiestnená v blízkosti stavby.

Ochrana hlavným pospájaním

V objekte zrealizovať hlavné pospájanie pripojené na EP /hlavnú eqvipotencionálnu prípojnicu/, umiestnenú pod rozvádzačom poprípadе v rozvádzači RH. V EP sa bude nachádzať prípojnicu Cu 20x5mm, na ktorú budú pripojené oceľové potrubia vody, plynu, kanalizácie, pripojovacia skriňa káblovej televízie a prípojnicu PE hlavného rozvádzača objektu RMS.

Ochrana doplnkovým pospájaním

V priestore kúpeľni, kuchyne a technickej miestnosti zrealizovať doplnkové pospájanie všetkých kovových predmetov a potrubných vedení inštalovaných v miestnosti. Doplnkové pospájanie zrealizovať vodičom CYA 6mm² farba zelenožltá.

Elektroinštalácia NN

Svetelné a zásuvkové vedenia sú navrhnuté káblami typu CYKY-J predpísaných dimenzií. Káble budú inštalované v zmysle STN 33 2000-5-52. Osvetlenie priestorov bude žiarovkovými, žiarivkovými a LED svietidlami inštalovanými na strope a na stenách jednotlivých priestorov. Zásuvkové rozvody budú realizované káblami CYKY-J 3x2,5 a svetelné rozvody káblami CYKY-J 3x1,5.

Typy svietidiel si v plnom rozsahu vyberie investor v spolupráci s architektom. Interiérové svietidlá budú v krytí min. IP 20 a exteriérové svietidlá v krytí min IP 44.

Spínače a ovládače inštalovať pri vstupoch do jednotlivých priestorov vo výške cca 120cm nad podlahou.

Zásuvky inštalovať: vo výške 30cm nad podlahou v obytných priestoroch vo výške 120cm nad podlahou v kuchyni nad pracovnú dosku kuchynskej linky a v kúpeľni.

V kúpeľni v zmysle STN 33 2000-7-701 inštalovať spínače a zásuvky minimálne vo výške 1,2m nad podlahou a min.0,6m od priestoru "0",tj.od priestoru nad vaňou. Nad zásuvky v kúpeľni inštalovať bezpečnostné tabuľky a nápisom "Výstraha - životu nebezpečné používať elektrické spotrebiče vo vani a siahat' na ne z vane".

V kúpeľni a kuchyni zrealizovať doplnkovú ochranu pospojovaním v zmysle STN 33 2000-7-701 Cu 6mm – farba zelenožltá.

Výkonové spotrebiče budú individuálne vypínané samostatnými spínačmi inštalovanými pri prístroji. Napojenie a istenie silnoprúdových vývodov zrealizovať z rozvodnice RMS.

Pred začiatkom montážnych prác prekonzultovať umiestnenie a výšku ovládacích prvkov s investorom. Kabeláž bude vedená v hlavných trasách v priestore nad stropom uložená v PVC trúbkach so samozhášavého materiálu.

Slaboprúdová inštalácia

Rozvod televízneho signálu bude zrealizovaný koaxiálnym káblovým vedením uloženým v ochrannej rúrke.

V objekte bude inštalovaná miestna dátová a televízna skrinka pod stropom v technickej miestnosti, do ktorých budú zaústené všetky slaboprúdové káblové rozvody pre televíziu, štruktúrovanej kabeláže a príprava kabeláže. Do miestnej skrinky pre dátové rozvody bude zaústená chránička pre pripojenie slaboprúdových telekomunikačných rozvodov ukončenej v plastovej inštalačnej škatuli pri vstupe na pozemok. Do miestnej skrinky pre TV rozvody bude privedené pripojenie od hlavného anténneho stožiara. Dodávateľ zabezpečí podľa želania investora aj prípravu PVC trúbok na nainštalovanie vonkajšej paraboly ku vnútornému satelitnému prijímaču. Táto projektová dokumentácia rieši len pasívnu časť kabeláže ukončenú v slaboprúdových zásuvkách.

Rozvody štruktúrovanej kabeláže budú káblovým vedením uloženým v ochranných PVC rúrkach uložených. Predmetom časti elektro je uloženie ochrannej rúrky PVC 21 v stenách a ukončenie v krabiciach 1902 v stenách v izbách. Projektová dokumentácia slaboprúdových zariadení rieši len pasívne rozvody. Aktívne prvky slaboprúdových rozvodov (televízia a štruktúrovaná kabeláž) sú súčasťou dodávky týchto zariadení.

V prípade nutného súbehu silnoprúdových a slaboprúdových vedení je potrebné dodržať požiadavky STN 34 1050/Z4 čl.26 a dodržať minimálnu súbežnú vzdialenosť okrajov káblov 10cm.

Pri kladení káblov je potrebné sa súbehu a križovaní silnoprúdových a slaboprúdových vedení v maximálne možnej miere vyhýbať.

Pri nevyhnutnom križovaní silnoprúdových a slaboprúdových vedení musia byť vedenia od seba vzdialená viacej ako 1cm. Pre zvýšenie bezpečnosti pri križovaní silnoprúdových a slaboprúdových vedení, inštalovať slaboprúdové káble do umelohmotnej rúrky presahujúcej na každú stranu 10cm, od okrajov križujúcich sa vedení.

Podľa rozmiestnenia inštalovať dátové zásuvky 2xRJ45, ktoré budú prepojená s dátovým rozvádzačom káblovým vedením FTP cat.6A, uloženým v PVC rúrkach pod omietkou.

Rozvody pre domového vrátnika sú navrhnuté medenými káblami uloženými pod omietkou v PVC rúrkach. Zariadenia sú napojené zo zdroja 12V, ktorý je napojený z rozvádzača RH. Pri vstupnej bráne vo fasáde domu bude umiestnený komunikačný blok s vyzváňacím tlačítkom a elektrický zámok. Zariadenia domového audio telefónu umožňujú komunikáciu s návštevníkom a otvorenie vstupnej brány z domáceho telefónu.

VN prípojka

Napojenie navrhovanej transformačnej stanice bude zrealizované z existujúceho VN nadzemného vzdušného vedenia nachádzajúceho v blízkosti pozemku investora. Na jestvujúci podporný bod VN linky bude pridaný zvislý úsekový odpínač, ktorý bude ako bod napojenia káblovej VN prípojky pomocou VN káblového vedenia 22-NA2XS(F)2Y 3x1x70mm² bude pripojená napojená navrhovaná transformačná stanica. Napojenie bude realizované v časti VN, ktoré bude koncové. Káblový rozvod VN je navrhovaný 22kV káblom typu 22-

NA2XS(F)2Y 3x1x70mm² uložený v zemi vo výkope.

Trasa pre káblové vedenie bude situovaná vo verejných priestranstvách a chodníkoch lokality výstavby. Uloženie navrhovaných káblov, križovanie a súbehy s ostatnými inžinierskymi sieťami bude v súlade s STN 33 2000 5-52 za dodržania STN 73 6005.

Transformačná stanica 160kVA

Pre pokrytie spotreby elektrickej energie pre navrhovanú stavbu bude vybudovaná transformačná stanica s osadeným olejovým transformátorom 160kVA s nízkymi stratami.

Transformačná stanica bude kiosková polo zapustená s vonkajším ovládaním a bude rozdelená stenou na časť rozvádzačov NN, VN a časť transformátora. Do každej časti je samostatný prístup z vonkajšieho priestoru cez hliníkové dvere, ktoré musia vyhovovať elektrodynamickým účinkom skratových prúdov.

Základné technické údaje transformačnej stanice

menovité napätie na strane VN.....	22kV
menovité napätie na strane NN.....	242/420 V
frekvencia.....	50Hz
menovitý výkon transformátora.....	160 kVA
kompenzácia transformátora naprázdno.....	do 12kVAr
menovitý prúd prípojnic VN.....	630A
menovitý prúd prípojnic NN.....	do 2000A
menovitý krátkodobý prúd VN.....	16kA efekt.1s
zap. schopnosť pre odpínače a uzemňovače VN.....	50kA max
menovitý dynamický prúd rozvádzača NN.....	min.30kA

Elektrická káblová prípojka NN

Elektrická káblová prípojka NN pre vinárstva bude napojená samostatným vývodom káblom 1-NAYY-J 4x240 z navrhovanej transformačnej stanice, ktorá bude umiestnená na pozemku investora.

Do objektu bude kábel vchádzať vo výkope. Kábel bude uložený pod komunikáciami a spevnenými plochami v PVC chráničke. Pri súbehu a križovaní podzemných vedení sa musia dodržať minimálne vzdialenosti podľa STN 73 6005. Prípojka bude zrealizovaná v zmysle STN 33 3320. Prípojkový silnoprúdový kábel bude položený v zmysle STN 33 2000-5-52.

Bleskozvod

Potreba ochrany pred prepätím, ekonomické prínosy inštalácie ochranných opatrení a výber vhodných ochranných opatrení sa majú určiť podmienkami manažérstva rizika. Manažérstvo rizika je predmetom normy IEC 62305-2. Kritéria pre návrh inštaláciu a údržbu ochranných opatrení na ochranu pred bleskom sa uvažujú v troch oddelených skupinách:

Prvá skupina zaoberajúca sa ochrannými opatreniami na obmedzenie hmotných škôd a ohrozenia života sa nachádza v IEC 62305-3

Druhá skupina, zaoberajúca sa ochrannými opatreniami na obmedzenie porúch elektrických a elektronických systémov sa nachádza v IEC 62305-4

Tretia skupina, zaoberajúca sa ochrannými opatreniami na zníženie hmotných škôd a zlyhaní inžinierskych sietí pripojených ku stavbe (najmä elektrických a telekomunikačných vedení) sa nachádza v IEC 62305-5

Zásahy blesku do zeme môžu byť nebezpečné pre stavby a inžinierske siete s nebezpečenstvom pre stavbu ako následok môže byť:

- Poškodenie stavby a jej obsahu
- Poruchy pridružených elektrických a elektronických systémov

- *Úraz živých bytostí vnútri alebo blízkosti stavby*

Na vytvorenie LPS budú použité materiály žiarovo pozinkované čo zabezpečí dostatočnú ochranu proti korózii.

Vnútorňý systém ochrany pred bleskom musí zabrániť nebezpečným iskreniam vnútri chránenej stavby, ktoré môžu byť spojené prechodom bleskového prúdu nielen vo vonkajšom LPS, ale aj v iných vodivých častiach stavby. Nebezpečným iskreniam medzi rôznymi časťami sa zabráni:

- *Ekvipotenciálnym pospájaním (kovové časti, kovové inštalácie, vnútorné systémy, vonkajšie vodivé časti a vedenie pripojené ku stavbe)*
- *Elektrickou izoláciou medzi časťami*

Vonkajší systém ochrany pred bleskom LPS (bleskozvod) sa prichytí ku stavbe. Zachytávaciu sústavu budú tvoriť zachytávacie tyče umiestnené na streche stavby s kombináciou mrežovej siete pomocou vodiča FeZn 8 mm². Vonkajšia ochrana pred bleskom bola riešená pomocou ochrannej gule.

Sústava zvodov bude znižovať pravdepodobnosť škôd spôsobených bleskovým prúdom, ktorý potečie LPS, je nevyhnutné zvody umiestniť tak, aby spájali miesto zásahu so zemou viacerými paralelnými cestami, aby dĺžka cesty bleskového prúdu bola čo najkratšia a aby sa vyrovnanie potenciálov medzi vodivými časťami stavby realizovalo podľa požiadaviek STN EN 62305-3 čl. 6.2. Hodnota vzdialenosti medzi zvodmi a medzi obvodomými vodičmi triedy LPS III. je 15m. Zvody sa musia inštalovať priamo a zvisle, aby sa vytvorilo čo najkratšie priame spojenie so zemou. Nesmú sa vytvoriť inštalčné slučky (slepé konce).

Navrhnutá bleskozvodná sústava bude zrealizovaná vodičom FeZn o priemere 8mm. Bleskozvodné vedenie bude uložené na streche pomocou podpier PV11 a na hrebeni PV15.

Zvodové vedenie bude nad terénom chránené uložením v ochrannej rúrke pod omietkou. Skúšobné svorky inštalovať vo výške 0,6m nad terénom, v inštalčnej skrinke OBO Bettermann. Od skúšobných svoriek do zeme bude vedenie zrealizované vodičom FeZn o priemere 10mm.

Zvodové vedenia budú pripojené uzemňovacím vedením FeZn 10 mm pripojené na strojený uzemňovač tvorený zemniacim pásom uloženým v základoch stavby svorkami 2xSR03 pre spoj a spoje budú ošetrené antikorózne.

Zvodové vedenia budú pripojené uzemňovacím vedením FeZn 10 mm pripojené na uzemňovač tvorený zemniacim tyčami prichytené svorkami 2xSR03 pre spoj a spoje budú ošetrené antikorózne.

Zvodové vedenie bude nad terénom chránené pomocou ochranného uholníka minimálne do výšky 1,85m. Skúšobné svorky inštalovať nad ochranným uholníkom. Od skúšobných svoriek do zeme bude vedenie zrealizované vodičom FeZn o priemere 10mm a spoje v zemi budú ošetrené antikorózne.

Zemný odpor uzemnenia spoločnej uzemňovacej siete musí byť menší ako 2 ohmy.

Na zbernú sústavu na streche vodivo pripojiť kovové odkvapové žľaby, oplechovanie atiky a iné kovové predmety. Vyčnievajúce zariadenia nad strechu budú chránené dodatočným zbieračom v jeho ochrannom uhle a samotné zariadenie bude pripojené na zbernicu EP.

Dodržať dostatočnú vzdialenosť. Vodivé spoje v zemi zaizolovať. Jednotlivé skúšobné svorky označiť štítkami s číselným označením

Uzemnenie

V zmysle STN 33 2000-5-54:2008 je navrhnuté uzemnenie pre ochranu pred úrazom elektrickým prúdom, pre správnu činnosť elektrických zariadení a uzemnenie LPS.

V priestore RMS bude vytvorená hlavná uzemňovacia prípojnice EP s hlavnou uzemňovacou svorkou HUS. EP zbernica sa uzemní na obvodové uzemnenie vodičom FeZn 10mm. So zbernicou sa spoja všetky uzemňovacie vodiče, ochranné vodiče, vodiče hlavného pospájania a uzemňovací vodič funkčného uzemnenia. Prierez ochranného vodiča musí byť minimálne 4 mm². Vodiče hlavného pospájania nesmú mať menší prierez než polovica prierezu najväčšieho ochranného vodiča v inštalácii, najmenej však 6mm². Prierez však nemusí byť väčší ako 25mm², ak je vodič z medi. Vodiče doplnkového pospájania spájajúce dve neživé časti nesmú mať prierez menší, ako je prierez najmenšieho ochranného vodiča pripojeného na neživé časti.

Vodomer na vodovodnom potrubí, pokiaľ je potrubie z kovu, sa musí premostiť a spájací vodič musí mať prierez zodpovedajúci svojmu použitiu ako ochranný vodič, vodič pospájania a vodič funkčného uzemnenia.

Farebné značenie vodičov

Farebné značenie vodičov musí byť v súlade s STN EN 60445 podľa funkcie jednotlivých žíl ktorá je vyznačená v prehľadovej schéme výstroja rozvádzača NN objektu.

Farebné značenie dodržať aj pri odbočovaní v rozvodných krabiciach, vypínačoch a prepínačoch.

Revízia, obsluha a údržba

Pred uvedením projektovaného el. zariadenia do trvalej prevádzky musí byť bezpodmienečne vypracovaná prvá odborná skúška v súlade s STN 33 2000-6 a STN 33 1500.

Pravidelné revízie sa musia vykonávať v lehotách ako to ustanovuje vyhlášky č. 508/2009 Zb.

Obsluhovať navrhnuté elektrické zariadenie, ale len v rozsahu ZAP-VYP môže aj osoba bez elektrotechnickej kvalifikácie.

Údržbu a prácu na el. zariadení a rozvodoch môže vykonávať len pracovník s elektrotechnickou kvalifikáciou, preskúšaný podľa vyhlášky č. 508/2009 Zb, pričom je povinný dodržiavať bezpečnostné predpisy v zmysle STN 34 3100 a noriem súvisiacich.

Bezpečnostné predpisy

Akákoľvek iná manipulácia na navrhnutých el. zariadeniach a rozvodoch, okrem uvedenej obsluhy, je osobám bez elektrotechnickej kvalifikácie zakázaná.

V prípade nebezpečenstva je možné vypnutie celého el. zariadenia a rozvodov hlavným vypínačom v rozvodnici RMS, resp. hlavným ističom umiestneným v rozvodnici RE.

Tento vypínač musí byť označený. "Hlavný vypínač, vypni v nebezpečenstve".

Na zaistenie bezpečnosti osôb a majetku, ako aj hladkého priebehu elektromontážnych prác sa musia plniť ustanovenia STN 34 3100 odst. c., hlava IV, kde sú stanovené podmienky pre vykonávanie práce na el. zariadení alebo v jeho blízkosti.

Zásady na vykonanie skúšok zariadenia a kritéria ich úspešnosti

Východzia revízia elektrického zariadenia bude vyhotovená v zmysle požiadaviek zmysle STN 33 1500 a STN 33 2000-6

Odborné prehliadky a odborné skúšky

Odborné prehliadky a odborné skúšky el. zariadení vykoná elektrotechnik špecialista /predtým revízny technik/ v zmysle požiadaviek vyhlášky MPSVaR SR č. 508/2009 Z.z. ,STN 33 2000-6,STN 33 1500.

O odbornej skúške sa vyhotoví písomná správa.

Požiarna bezpečnosť stavby

Dodávateľ je povinný pri odovzdávaní stavby zabezpečiť doklady a certifikáty o overení požadovaných vlastností výrobkov v súlade so NR SR č. 90/1998 Z.z. o stavebných výrobkoch v znení neskorších predpisov a doklady v súlade so zákonom NR SR č. 264/1999 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nadväznými nariadeniami vlády.

Vzduchotechnické zariadenia

Zariadenie č.1 - Vetranie laboratória na 2.NP

Daný priestor bude vetraný pomocou kompaktnej VZT jednotky s rekuperáciou. Objemový prietok vzduchu bol vypočítaný na základe doporučenej výmeny vzduchu v danom priestore. VZT jednotka bude vybavená filtrom vzduchu F7/M5, EC ventilátormi, doskovým rekuperátorom, elektrickým ohrievačom. Uzatváracie klapky a tlmiče hluku budú inštalované vo VZT potrubí.

Čerstvý vzduch bude privádzaný do priestoru prostredníctvom výustiek. Znehodnotený vzduch bude odvádzaný pomocou digestorov.

Tepelný výkon ohrievača bude riadený teplotným čidlom umiestneným v privode vzt potrubí.

Výfuk vnehodnoteného vzduchu bude nad strechu budovy. Nasávanie čerstvého vzduchu bude z fasády budovy cez protidažďovú žalúziu. VZT zariadenie bude mať vlastný systém MaR

Zariadenie č.2 - Vetranie predajne a ochutnávky vín na 1.NP

Daný priestor bude vetraný núteným spôsobom pomocou VZT zariadenia, VZT potrubia a distribučných elementov. Objemový prietok bol vypočítaný na základe hygienickej dávky vzduchu na osobu. Vetranie bude zabezpečovať VZT jednotka v podstropnom vyhotovení. VZT jednotka bude vybavená filtrom vzduchu M5/M5, EC ventilátormi, doskovým rekuperátorom, elektrickým ohrievačom. Uzatváracie klapky a tlmiče hluku budú inštalované vo VZT potrubí.

Privod vzduchu bude zabezpečovať VZT potrubie vedené nad podhľadom a distribučné elementy vírivé výustky. Odvod vzduchu z priestorov predajne bude pomocou VZT potrubia a anemostatov. Nasávanie čerstvého vzduchu a výfuk odpadného vzduchu bude riešené pomocou VZT potrubia, ktoré bude vyvedené na bočnú fasádu budovy a bude ukončené protidažďovou žalúziou. VZT zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č.3 - Chladenie predajne a ochutnávky vín na 1.NP

Chladiace zariadenie pre dané miestnosti bolo navrhnuté na základe výpočtu tepelnej záťaže daného priestoru podľa normy STN 73 0548 – Výpočet tepelnej záťaže klimatizovaných priestorov. Chladiace zariadenie sa skladá zo štyroch vnútorných chladiacich jednotiek v kazetovom vyhotovení, dvoch vonkajších kondenzačných jednotiek so spoločným chladiacim výkonom 20kW. Vonkajšie kondenzačné jednotky bude umiestnené na bočnej fasáde budovy. Vnútorné jednotky a vonkajšia kondenzačná jednotka budú prepojená Cu potrubím, v ktorom obieha chladivo R410A a komunikačným káblom. Chladiace zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č.4 - Vetranie hygienických zariadení na 1. NP a 2NP

V miestnostiach hygienického vybavenia je navrhnuté podtlakové vetranie. Množstvo odsávaného vzduchu je určené na základe dávky vzduchu na zriaďovací predmet: WC - 50 m³/h, umývadlo - 30 m³/h, pisoár - 25 m³/h, sprcha – 80 m³/h , vaňa – 80 m³/h Odvod vzduchu bude núteným spôsobom a úhrada odsávaného vzduchu bude prisávaním z okolitých priestorov bezprahovými dvermi. Odsávanie z toaliet budú zabezpečovať potrubné ventilátory

umiestnené nad podhlľadom, VZT potrubie a distribučné elementy – tanierové ventily. Z toaliet bude vzduch vzduchotechnickým potrubím vyvedený nad strechu budovy resp. na fasádu budovy do exteriéru.

Zariadenie č.5 - Vetranie spoločných priestorov na 1.NP a 2.NP

Dané priestory budú vetrané núteným spôsobom pomocou VZT zariadenia, VZT potrubia a distribučných elementov. Objemový prietok bol vypočítaný na základe doporučenej intenzity výmeny vzduchu v danom priestore. Vetranie bude zabezpečovať VZT jednotka vo vertikálnom vyhotovení. VZT jednotka bude vybavená filtrom vzduchu M5/M5, EC ventilátormi, doskovým rekuperátorom, elektrickým ohrievačom. Uzatváracie klapky a tlmiče hluku budú inštalované vo VZT potrubí.

Distribúciu vzduchu bude zabezpečovať VZT potrubie vedené nad podhlľadom a distribučné elementy tanierové ventily, resp. vírivé výstky. Nasávanie čerstvého vzduchu a výfuk odpadného vzduchu bude riešené pomocou VZT potrubia, ktoré bude vyvedené na bočnú fasádu budovy a bude ukončené protidažďovou žalúziou. VZT zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č.6 - Vetranie priestorov výroby vína na 1.NP a 2.NP

Dané priestory budú vetrané núteným spôsobom pomocou VZT zariadenia, VZT potrubia a distribučných elementov. Objemový prietok bol vypočítaný na základe doporučenej intenzity výmeny vzduchu v danom priestore. Vetranie bude zabezpečovať VZT jednotka vo vertikálnom vyhotovení. VZT jednotka bude vybavená filtrom vzduchu M5/M5, EC ventilátormi, rotačný rekuperátorom, elektrickým ohrievačom. Uzatváracie klapky a tlmiče hluku budú inštalované vo VZT potrubí.

Distribúciu vzduchu bude zabezpečovať VZT potrubie vedené nad podhlľadom a distribučné elementy - výstky. Nasávanie čerstvého vzduchu bude riešené pomocou VZT potrubia, ktoré bude vyvedené na bočnú fasádu budovy a bude ukončené protidažďovou žalúziou. Výfuk odpadného vzduchu bude riešené pomocou VZT potrubia, ktoré bude vyvedené nad strechu budovy a bude ukončené protidažďovou žalúziou. VZT zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č.7 - Chladenie priestorov výroby vína na 1.NP a 2.NP

Chladiace zariadenie pre dané miestnosti bolo navrhnuté na základe výpočtu tepelnej záťaže daného priestoru podľa normy STN 73 0548 – Výpočet tepelnej záťaže klimatizovaných priestorov. Chladiace zariadenie sa skladá zo piatich vnútorných chladiacich jednotiek v kazetovom vyhotovení, troch vonkajších kondenzačných jednotiek. Vonkajšie kondenzačné jednotky bude umiestnené na bočnej fasáde budovy. Vnútorné jednotky a vonkajšia kondenzačná jednotka budú prepojená Cu potrubím, v ktorom obieha chladivo R410A a komunikačným káblom. Minimálna nastaviteľná teplota je 18°C. Chladiace zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č.8 - Vetranie skladu na 1. NP

V danom priestore je navrhnuté podtlakové vetranie. Množstvo odsávaného vzduchu je určené na základe doporučenej intenzity výmeny vzduchu v priestore. Odvod vzduchu bude núteným spôsobom a úhrada odsávaného vzduchu bude prisávaním z okolitých priestorov bezprahovými dvermi. Odsávanie bude zabezpečovať axiálny ventilátor umiestnený v na stene. Znehodnotený vzduch bude vyvedený na fasádu budovy do exteriéru.

Zariadenie č.9 – Chladenie miestnosti archív vín na 1.NP

Chladiace zariadenie pre dané miestnosti bolo navrhnuté na základe výpočtu tepelnej záťaže daného priestoru podľa normy STN 73 0548 – Výpočet tepelnej záťaže klimatizovaných priestorov. Chladiace zariadenie sa skladá zo štyroch výparníkov v podstropnom vyhotovení,

dvoch vonkajších kondenzačných jednotiek. Vonkajšie kondenzačné jednotky bude umiestnené na bočnej fasáde budovy. Vnútorné jednotky a vonkajšia kondenzačná jednotka budú prepojená Cu potrubím, v ktorom obieha chladivo R404A a komunikačným káblom. Chladiace zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č. 10 - Chladenie miestnosti barikové sudy na 1.NP

Chladiace zariadenie pre dané miestnosti bolo navrhnuté na základe výpočtu tepelnej záťaže daného priestoru podľa normy STN 73 0548 – Výpočet tepelnej záťaže klimatizovaných priestorov. Chladiace zariadenie sa skladá z jedného výparníka v podstropnom vyhotovení, jednej vonkajšej kondenzačnej jednotky. Vonkajšia kondenzačná jednotka bude umiestnená na bočnej fasáde budovy. Vnútorné jednotky a vonkajšia kondenzačná jednotka budú prepojená Cu potrubím, v ktorom obieha chladivo R404A a komunikačným káblom. Chladiace zariadenie bude mať vlastný systém MaR.

Zariadenie č. 11 - Vetracie technickej miestnosti na 2.NP

Vetracie kotolne a prívod vzduchu na horenie je zabezpečené prirodzeným vetraním vetraním. Prívod vzduchu je riešený z vonkajšieho priestoru VZT potrubím a žalúziou pri podlahe. Odvod vetracieho vzduchu bude pod stropom v protiahlom kúte miestnosti s vyústením do vonkajšieho priestoru cez fasádu. Odvodné potrubie bude ukončené protidažďovou žalúziou na fasáde budovy.

Pokyny pre montáž, obsluhu a údržbu

Štvorhranné potrubie bude SK1 a kruhové potrubie typu SPIRO. Pri montáži potrubia je nutné venovať zvýšenú pozornosť prevedeniu spojov, aby boli minimalizované straty únikom vzduchu netesnosťami v potrubí. Potrubia na odvod vzduchu z prevádzok s vysokou relatívnou vlhkosťou vzduchu budú vo vodotesnom prevedení. Všetky potrubné trasy majú predpísané spoje s tesnením tesniacou páskou a dodatočným tesnením tmelom. Závesy potrubia budú prevedené pomocou oceľových hmoždínok, závitových tyčiek a uchytenia, v trase potrubí každé 2 až 3m. Na zamedzenie prenosu vibrácií do stavebnej konštrukcie musia byť potrubia v závesoch uložené pružne cez gumové podložky. Tlmiace vložky je pri montáži potrebné vodiť prepojiť. Montáž strojného zariadenia je možné prevádzkať v priestore, ktorý je po stavebnej stránke pripravený, t. j. omietnutý, vybielený a prevedená hrubá podlaha. Montážny podnik sa upozorňuje na nutnosť previesť opravu základných náterov poškodených pri doprave, skladovaní a montáži. Konzoly a pomocné konštrukcie je nutné opatriť základným a vrchným náterom. Montáž distribučných prvkov sa prevedie až po definitívnom prevedení všetkých stavebných úprav v priestore, vrátane vymaľovania. Montážny podnik vykoná zacičenie personálu v obsluhu. Pracovníka k tomuto účelu určí užívateľ. Užívateľ zariadenia je povinný zoznámiť všetkých pracovníkov prevádzkovej obsluhy a údržby s prevádzkovými predpismi a ďalšou dokumentáciou, ktorá bude dodaná s dodávkou zariadenia. Všeobecne sa doporučuje pred spustením zariadenia do prevádzky po montáži alebo oprave, previesť prehliadku celého zariadenia a skontrolovať: funkčnú správnosť chodu zariadení (ventilátory, filtre, klapky...), odstrániť zo zariadenia cudzie predmety, stav a nastavenie škrtiacich klapiek a vzduchotechnických elementov, tesnosť spojov a potrubí.

Bezpečnosť práce a ochrana zdravia

Vetracie a chladiace zariadenia odovzdané do trvalej prevádzky môžu obsluhovať len riadne zaškolení pracovníci. Zásah do zariadenia cudzím osobám je zakázaný. Rotačné časti zariadenia musia byť opatrené ochrannými krytmi a nesmú byť svojvoľne odnímateľné alebo poškodzované. Okolie zariadenia musí byť prístupné pre kontrolu a údržbu.

V chladiacich zariadeniach je použité chladivo R410A a R404A. Dané chladivá sú zdravotne nezávadné a nehorľavé. V zmesi so vzduchom sú nevýbušné a majú vyslovene plamene zhasňajúce účinky. Za prítomnosti otvoreného ohňa (požiar) vznikajú pri úniku chladiva zo systému produkty rozkladu, ktoré sú jedovaté a už pri malých koncentráciách majú popudivý

a varujúci účinok – treba upozorniť príslušný požiarny útvar na prítomnosť chladiva v chladiacom systéme. V prípade úniku chladiva zo systému je potrebné zabezpečiť dostatočné vetranie - otvoriť všetky okná. Užívateľ zabezpečí pravidelné revízie zariadení.

Elektroinštalácia musí byť vykonaná odborne podľa platných STN, zariadenia na streche objektu musia byť chránené proti účinkom atmosférickej elektriny.

II.8.2.2 Dopravné riešenie

Prístupová komunikácia a parkovacie plochy

Objekt bude dopravne napojený prostredníctvom prístupovej komunikácie dĺžky 65m. Návrh parkovacích miest je v blízkosti novonavrhovaného objektu Vinárstva.

Prístupová komunikácia bude napojená na cestu III/50211 v ckm 2,8 vľavo. Napojenie na existujúcu cestu III/50211 bude zrealizované v pokračovaní priečného sklonu existujúcej vozovky. Pozdĺž hrany v napojení na jestvujúci jazdný pás sa asfaltový kryt vozovky zareže v hr.50 mm a napojenie novej konštrukcie vozovky sa realizuje so vzájomným prekrytím jednotlivých vrstiev v šírke min. 0,5 m. Aby sa zabezpečilo prekrytie jestvujúcej a novej krycej asfaltovej vrstvy bude realizovaná úprava krytu existujúcej vozovky pomocou frézovania a spätnej pokládky asfaltového betónu. Hrúbka vyfrézovanej vrstvy a spätného doplnenia asfaltového betónu je 50 mm, bude realizovaná na úseku v dĺžke asi 25,5 m.

Pripojenie novonavrhovanej komunikácie si vyžiada vybudovanie nového odvodňovacieho zariadenia min. DN 300, dĺžky 15 m, ktorý bude pod novonavrhovanou komunikáciou na prevedenie povrchovej vody.

Vzhľadom na dopravné zaťaženie a spôsob pohybu vozidiel na funkčnosť prevádzky je navrhnutý povrch zo vsakovacej betónovej dlažby.

Šírkové usporiadanie komunikácií

Šírka komunikácie zodpovedá funkčnej triede C3, kategórií MOU 6,5/40:

- *šírka jazdných pruhov 2,75 m;*
- *ochranné pásmo komunikácie je po oboch stranách 0,50 m;*
- *celková šírka komunikácie je teda 5,5 m.*

Statická doprava

Navrhnuté je kolmé parkovanie pre 8 automobilov z toho 1 parkovacie miesto pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa vyhlášky 532/2002 Z.z.. Výpočet počtu stojísk bol urobený podľa STN 736110/Z1,Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií a v zmysle vyhlášky MŽP SR č.532/2002.

Celkový počet stojísk na riešenom území:

$$N = 1,1 \cdot O_o + 1,1 \cdot P_o \cdot k_{mp} \cdot k_d$$

Kde:

N	-	celkový počet stojísk
O_o	-	základný počet odstavných (dlhodobých) stojísk, obyvateľov BA, v Košiciach a ostatných krajských mestách sa počíta pre celé mesto, na ostatnom území pre okres
P_o	-	základný počet parkovacích (krátkodobých) stojísk podľa 16.3.9
k_{mp}	-	regulačný koeficient mestskej polohy pričom prístup do oblasti, kde je obmedzený možný počet parkovísk musí zabezpečiť dostatočná ponuka MHD, ktorá sa musí preukázať návrhom $k_{mp}=1,0$
k_d	-	súčiniteľ vplyvu dĺžby prepravnej práce $k_d - 1,4$ (IAD : ostatný, 60%:40%).

Druh objektu: Zariadenia potravinárskej výroby

Počet zamestnancov: 3
 Počet návštevníkov: 27 návštevníkov
 Odstavné stojiská = 0 stojísk
 Parkovacie stojiská:
 Dlhodobé 1 státie na 4 zamestnancov $3:4=0,75$ (1 stojisko)
 Krátkodobé 1 stojisko na 8 návštevníkov $27:8=3,38$ (4 stojiská) spolu 5 stojísk
 $N=1,1*O_o+1,1*P_o*k_{mp}*k_d$
 $N=(1,1*1)+(1,1*4*1,0*1,4) = 1,1+6,16 = 7,26 = 8$ celkový počet stojísk
 Potrebný počet parkovacích miest na základe výpočtu - 8 stojísk.

Rozmery parkovacích stojísk

7 parkovacích miest - kolmé stojisko 5,00m x 2,50m
 1 miesto pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientáciou kolmé stojisko 5,50m x 3,50m

Smerové a výškové vedenie

Smerové a výškové vedenie vychádza z existujúcich pomerov a konfigurácie terénu. Výškové riešenie je prispôsobené osadeniu objektu a miestnym podmienkam. Podrobné riešenie bude vypracované v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Konštrukcia spevnených plôch

Betónová dlažba vsakovacia	D	STN 73 6131-1	80 mm
Drvené kamenivo fr.2-5,4-8mm	DK	STN 73 6126	40 mm
Drvené kamenivo fr.8-16mm	DK	STN 73 6126	100mm
Drvené kamenivo fr.16-32mm	DK	STN 73 6126	150mm
Drvené kamenivo fr.32-63mm	DK	STN 73 6126	200mm
Konštrukcia celkom			570mm

$$E_{def2} > 45 \text{ MPa}, E_{def2}/E_{def1} < 2.5$$

Prístupová komunikácia a parkoviská budú lemované betónovým obrubníkom cestným 100/20/10 cm osadeným do betónového lôžka, špáry budú zaliate cementovou maltou. Osadené budú bez výškového prevýšenia voči okolitej navrhovanej zeleni.

Odvodnenie spevnených plôch

Odvodnenie parkovacích plôch je zabezpečené priečnym a pozdĺžnym sklonom do okolitého terénu.

Dopravné značenie

Zvislé dopravné značky sú navrhnuté základnej veľkosti, s reflexnou úpravou na typových oceľových pozinkovaných stĺpikoch. Osadenie dopravných značiek je potrebné previesť v zmysle Vyhl. 9/2009 Z.z. vo vzťahu k STN 01 8020 Dopravné značky na pozemných komunikáciách.

Zvislá dopravná značka nesmie zasahovať do ochranného pásma vozovky, ktoré je 0,5 m od obrubníka a musí byť umiestnená min. 2 m nad upravenou plochou. Rozmiestnenie trvalých dopravných značiek je zrejmé zo situácie – dopravné riešenie.

Vytýčenie

Vytyčovací prvky budú predmetom riešenia v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Pred zahájením stavebných prác je nutné dať vytýčiť všetky podzemné inžinierske siete ich správcami a v prípade kolízie s objektom ochrániť resp. dať preložiť. V mieste inžinierskych sietí je potrebné výkopové práce prevádzať ručne.

II.8.2.3 Technologický postup

Riešenie objektu Vinárstva s pridruženými funkciami sa snaží racionálne odpovedať na požiadavky navrhovateľa. Stavba je navrhnutá tak, aby bolo možné objekt bez problémov a kolízií prevádzkovať.

Dispozične je objekt vinárstva rozdelený na dve hlavné časti.

Časť pre návštevníkov, predaj a ochutnávku vína je jednopodlažná umiestnená na prízemí objektu, vedie od hlavného vstupu do priestoru na predaj a ochutnávku vína. Patria sem aj pomocné priestory s vybavením (wc, kuchyňa, príručný sklad) a pomocné priestory (wc, kuchyňa).

Výrobná časť je dvojpodlažná zapustená do svahu a nachádza sa v zadnej časti objektu. Tvoria ju priestory na spracovanie hrozna, výrobu, skladovanie a distribúciu vína, vrátane pomocných priestorov (šatňa, kancelária, sklady surovín, náradia) a technického vybavenia.

Proces výroby začína v čase zberu hrozna, ktoré bude v rozhodujúcej miere z miestnych vinogradov vo vlastníctve navrhovateľa. Vtedy je aj najväčšia frekvencia dopravy, ktorá sa ale bude sústreďovať hlavne vo vlastnom areáli.

Hrozno sa bude zbierať do oceľových kontajnerov objemu 1,5 m³, zavesenom na hydraulickom nosiči traktora, alebo aj v prpravkách. V priemere sa vyzbiera 6 kontajnerov za deň, a teda traktor 6 x privezie kontajner do objektu Vinárstva. Zber trvá asi 10 až 15 dní.

Hrozno sa z kontajnerov vysype do násypky, čo je začiatkom technologického procesu. Odtiaľ hrozno putuje do mlynkoodzrňovačov a následne do pneumatických lisov, v ktorých sa z hrozna lisuje hroznová šťava (mušt).

Mušt je prečerpávaný do nerezových nádrží, kvasných tankov. V nich prebieha proces fermentácie. Tanky sú navrhované ako dvojplášťové, aby bola možnosť chladenia počas kvasenia.

Následne v zrecej miestnosti, po dokvasení, bude mušt prečerpávaný do zrecích nerezových tankov. V dozrievacej miestnosti sú ďalšie zariadenia (čerpádlá, filtre...) slúžiace na dozrievanie mladých vín, na filtráciu, stáčanie medzi nádržami a pod.

Všetka manipulácia s muštom a vínom je čerpadlami a hadicami. Pomocné materiály (bentonit, atď.) sú dopravené na paletách, resp. prepravkách.

Vykvasené víno ďalej dozrieva v nádržiach a sudoch pivnice a následne je naflašované do fliaš.

Automatický systém riadenia je navrhnutý pri lisovaní hrozna a kvasení vína.

Predpokladá sa, že vo vinárstve budú využívané tieto stroje a zariadenia:

- 1 ks selekčný dopravník hrozna
- 1 ks prevyšovací dopravník
- 1 ks mlynkoodzrňovač 3 t/h
- 1 ks rmutové čerpadlo (peristaltické) 3 t/h
- 1 ks chladič rmutu
- 1 ks pneumatiký lis 1 200 l
- 2 ks čerpadlo na víno
- 1 ks vinifikátor typ VBK 3 200 l
- 1 ks vinifikátor typ F 2 5 000 l
- 2 ks nádrž na víno s duplikátorom 3 200 l
- 4 ks nádrž na víno s duplikátorom 2 500 l
- 4 ks nádrž na víno s duplikátorom 1 250 / 1 250 l

4 ks nádrž na víno s duplikátorom 1 500 / 1 000 l
1 ks nádrž na víno s duplikátorom 800 / 800 l
3 ks nerezová nádrž stojatá 2 000 l
4 ks nerezová nádrž stojatá 1 500 l
4 ks nerezová nádrž stojatá 750/ 750 l
4 ks nerezová nádrž stojatá 1 000/ 500 l
1 ks nerezová nádrž stojatá 500/ 500 l
1 ks kompletne chladiace zariadenie pre regulovanú fermentáciu - agregát 22 kW)
3 ks drevený sud 1 000 l
56 ks drevený sud 225 l

Víno sa používa pre návštevníkov a zákazníkov, ktorí si budú preberať víno iba v malých množstvách, ktoré odvážajú na osobných autách. Frekvenciu odberov nie je možné stanoviť, pre nepravidelnosť odberov.

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Cestovný ruch sa v okolí obce rozvíjal už v minulosti — vznikli turistické trasy, vybudovali sa rekreačné strediská Jahodník a Majdan, ktoré čiastočne zasahujú aj do katastrálneho územia obce Lošonec.

Pri ďalšom rozvoji cestovného ruchu je potrebné podporovať mnohorakosť ponúkaných aktivít a atrakcií, ktoré by mali osloviť rôzne skupiny návštevníkov, predĺžiť ich pobyt v území a zvýšiť pravdepodobnosť ich pravidelného návratu. Rozšíriť by sa malo spektrum poskytovaných služieb a atrakcií.

Aby obec svoje rozvojové šance čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je podľa Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lošonec potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- Investície do základnej infraštruktúry
- Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie
- Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce

Perspektívne sa počíta aj s obnovením viníc (znovuvysadenie) v lokalite plánovenej činnosti, nakoľko vinice boli v uvedenej lokalite úspešne pestované približne až do roku 1970.

Cieľom predkladaného návrhu je v súlade s plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a s platným územným plánom obce Lošonec, prispieť k rozvoju cestovného ruchu.

II.10 Celkové náklady (orientačné)

Celkové náklady na realizáciu stavby navrhovaného variantu sú na úrovni asi 1,3 mil. EUR.

II.11 Dotknutá obec

Priamo dotknutou obcou je Lošonec.

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Priamo dotknutý samosprávny kraj je: **Trnavský**.

II.13 Dotknuté orgány

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie, vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti.

V tejto súvislosti je to:

- *Krajský pamiatkový úrad, Trnava,*
- *Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, ako orgán štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia v zmysle zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,*
- *Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,*
- *Okresný úrad Trnava, Odbor krízového riadenia,*
- *Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Trnava,*
- *Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave,*
- *Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trnave.*

II.14 Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na rozhodovanie v povoľovacom konaní.

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (*stavebný zákon*) v znení neskorších predpisov sa pripravovaná stavba môže realizovať iba podľa stavebného povolenia stavebného úradu.

Zákon č. 364 z 13.mája 2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (*vodný zákon*) v §61 písm. c) určuje, že špeciálnym stavebným úradom vo veciach vodných stavieb je *Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie*.

II.15 Rezortný orgán

Navrhovaná činnosť je posudzovaná vo väzbe na prílohu č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kapitoly č. 12: Potravinársky priemysel, položky 1: Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov. Navrhovaná činnosť spadá do časti B (zisťovacie konanie) bez limitu.

Rezortným orgánom je v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. je ústredný orgán štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.

Pre túto činnosť je rezortným orgánom **Ministerstvo pôdohospodárstva SR.**

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Prvým povolením, ktoré bude potrebné pre realizáciu navrhovanej činnosti je územné rozhodnutie o umiestnení stavby v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (*stavebný zákon*) v znení neskorších predpisov. Stavby podľa §48 stavebného zákona možno uskutočňovať len v súlade s overeným projektom a stavebným povolením a musia spĺňať základné požiadavky na stavby.

II.17 Vyjadrenie o vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov v Prílohe č. 13 uvádza zoznam činností podliehajúcich medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúce štátne hranice. Navrhovaná činnosť nie je uvedená v Prílohe č. 13 a nie je charakterom ani rozsahom taká, aby jej vplyv na životné prostredie mohol presahovať štátne hranice.

III Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Širšie dotknuté územie predstavuje katastrálne územie obce Lošonec. Celkový stav životného prostredia je priamo úmerný prírodným danostiam a súčasnému stavu socioekonomického rozvoja obce.

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Reliéf a horninové prostredie

Geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenia SR (Mazúr, E., Lukniš, M., in Atlas krajiny SR, 2002) sa záujmové územie nachádza v sústave Alpsko-himalájskej, podsústave Karpaty, provincii Západné Karpaty, subprovincii Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Fatransko-tatranskej, celku Malé Karpaty, podcelku Pezinské Karpaty a časti Smolenická vrchovina. Územie v predmetnej lokalite z juhovýchodnej strany smerom do nížiny hraničí s Panónskou panvou, jej celkom Podunajská pahorkatina, podcelkom Trnavská pahorkatina a časťou Podmalokarpatská pahorkatina (Geomorfologické členenia Slovenska, Košický, Ivanič, 2011).

Záujmové územie sa nachádza v miernom svahu vrchovinového a v nižšej časti pahorkatinného rázu s úklonom severozápad-juhovýchodného smeru. Širšie územie prechádza z pohoria Malých Karpát, Smolenickej vrchoviny do Podunajskej pahorkatiny, resp. Podmalokarpatskej pahorkatiny. Záujmové územie z juhozápadnej strany obteká Debnárov potok a zo severovýchodu Smolenický potok. Debnárov potok sa pod obcou Lošonec vlieva ako ľavostranný prítok do toku Smutná, ktorý sa následne ako pravostranný prítok vlieva do Smolenického potoka. Smolenický potok ústi do vodnej nádrže Boleráz. Nadmorská výška záujmového územia je cca 245 až 270 m n. m.

Záujmové územie podľa základného geomorfologického rozdelenia SR sa nachádza v území Vrásovo-blokovej fatransko-tatranskej morfoštruktúry, kam patria pozitívne morfoštruktúry ako hraste a klinové hraste jadrových pohorí s planačno-rázsochovým reliéfom a hraničí s negatívnou morfoštruktúrou Panónskej panvy s mierne diferencovanými morfoštruktúrami bez agradácie s reliéfom nížinných pahorkatín. Vybranými tvarmi reliéfu sú v širšom záujmovom území morfológicky výrazné stráne na tektonických poruchách, prolúviálne kužele nízke, pri blízkych tokoch hlboké V doliny bez nivy alebo slabo vyvinutou nivou, jaskynné útvary a v území obce Lošonec erózna brázda, kotlina s reliéfom eróznych brázd.

Geologická charakteristika

Podľa základného tektonického členenia záujmové územie tvoria Vnútorne Západné Karpaty etapy paleoalpínskej tektonickej jednotky Vnútrotných Západných Karpát.

Záujmové územie sa nachádza v regióne jadrových pohorí, subregióne kryštalinika v prechode do regiónu tektonických depresí subregiónu s neogénnym podkladom. Podľa Regionálneho geologického členenia Slovenska (D. Vass et al., M 1:500000, 1988) sa záujmové územie nachádza v I. rád – Jadrové pohorie, II. rád – Malé Karpaty a III. rád – Pezinské Karpaty. Podľa Prehľadnej geologickej mapy kvartéru Slovenskej republiky (J. Maglay et al., M 1:200000, 2011) predmetnú lokalitu tvoria na väčšine záujmového územia predkvartérne štruktúrne jednotky s nesúvislým kvartérnym pokryvom – genetického typu mezozoické horninové komplexy a v spodnej časti – predkvartérne štruktúrne jednotky s nesúvislým kvartérnym pokryvom – genetického typu neogénne sedimenty. Kvartérny pokryv siaha do hĺbky 2 až 3

metrov. V spodnom okraji územia zasahujú strednomiocénne sedimenty vnútrooblukových a zaoblukových panví a mezozoikum tvoria vrchnotriasové pestré bridlice, pieskovce, evapority a dolomity karpatského keuperu.

Geologickú stavbu územia môžeme rozdeliť do dvoch častí. Hornú časť územia tvorí jurský útvar veku staršia jura (sinemúr – pliensbach) tzv. trlenské súvrstvie, ktoré je tvorené sivými až tmavosivými, piesčito-krinoidovými vápencami so silcitmi a vápnité pieskovce s medzivrstvičkami tmavých vápnitých ílovcov. Dolnú časť záujmového územia pokrýva kvartérny útvar veku pleistocén – holocén a jeho stavbu tvoria deluviálne sedimenty: prevažne hlinito-kamenité, podradne piesčito-kamenité svahoviny a sutiny.

Inžinierska geológia

Záujmové územie sa nachádza v regióne jadrových pohorí, subregióne kryštalinika v prechode do regiónu tektonických depresí subregiónu s neogénnym podkladom. Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) a podľa Mapy inžinierskogeologických rájónov Slovenska (M. Hrašna, A. Klukanová, Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 50000 a P. Liška, M 1:50000, 2017) sa dotknuté územie nachádza v území rozhrania rájónov predkvartérnych vápencovo-dolomitických hornín (sv), flyšoidných hornín (Sf) a kvartérnych deluviálnych sedimentov (D). Pri vápencových a karbonátových, klastických horninách ide o pestrú pieskovcovo-slieňovcovo-vápencovú formáciu a pri prechode do nížiny koluviálne sedimenty až proluviálne kužele a plášte kvartérnych sedimentov. Povrch terénu záujmového územia tvorí ornica a kvartérne sedimenty modelujú reliéf územia.

Geodynamické javy

K najvýznamnejším geodynamickým javom v záujmovom území patria neotektonické pohyby, ktoré sa odohrali v pliocéne, s pokračovaním v kvartéri. Tieto podstatne ovplyvnili súčasný reliéf, charakter a hrúbku kvartérnych sedimentov. Úzko s nimi je spojená seizmicita územia. Na základe morfológie terénu a jeho charakteru sa neočakáva náchylnosť k vzniku geodynamických javov. Z hľadiska stability je záujmové územie stabilné.

Seizmicita

Podľa hodnotenia vplyvu vlastností horninového prostredia na seizmický pohyb v zmysle STN EN 1998-1/NA a STN EN 1998-1, 73 0036 Eurokód 8 patrí podlažie v záujmovom území do kategórie A, ktoré je charakterizované rýchlosťou šmykových vln $> 800 \text{ m.s}^{-1}$. Na základe hodnotenia zdrojových oblastí seizmického rizika na území Slovenska patrí predmetná lokalita do zdrojovej oblasti 4 s referenčným špičkovým zrýchlením $\text{agr } 0,3 \text{ m.s}^{-2}$ (STN EN 1998-1/NA/Z1).

Suroviny

Podľa Mapy Nerastné suroviny Slovenska (J. Zuberec, M. Tréger, J. Lexa a P. Baláž, 1:500 000, 2004) sa v záujmovom území výhradne ani vyhradené ložiská pre ťažbu nerastných surovín nevyskytujú, t.j. v území nie sú v súčasnosti evidované dobývacie priestory ako chránené ložiskové územia. Vo vzdialenosti cca 2,8 km západne od predmetnej lokality sa nachádza v lokalite Lošonec stredné ložisko stavebného kameňa, genetického typu melafýrového vulkanizmu z obdobia perm s možným použitím na cesty, základy domov, lomový kameň a gran. drviny. Ďalším je významné ložisko baritu v lokalite Jahodník – Smolenice, genetického typu žíl v kontrakčných trhlínach melafýrových vulkanitov z obdobia perm s využitím pre ťažký výplach, výrobu feritov, pyrotechniky, v chemickom priemysle, keramike, náteroch proti žiareniu, výrobe barnatých zlúčenín, ako plnivá do rôznych hmôt, titaničitá keramika, sorbenty a čistenie odpadových vôd. Lokalita Jahodník – Smolenice sa nachádza cca 2,0 km severným smerom od záujmového územia. Obe spomenuté lokality sa nachádzajú vo vzdialenosti, pri ktorej činnosť zámeru nemá na ložiskové územia žiadny vplyv.

Klimatické pomery

Záujmové územie patrí podľa klimaticko-geografických typov do typu nížinnej klímy a subtypu prevažne teplej klímy, ktorá vo vyšších častiach prechádza do horskej klímy, subtypu teplá klíma. Z klimatického hľadiska záujmové územie patrí do teplej oblasti s priemerným počtom letných dní rovným alebo viac ako 50, okrsku teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou (T6) a vo vrchných častiach prechodu do pohoria do mierne teplej klimatickej oblasti s priemerným počtom letných dní menej ako 50, okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou, pahorkatinového (M1). Podľa meteorologickej stanice Jaslovské Bohunice, ktorá sa nachádza najbližšie k záujmovému územiu s dostupnými údajmi, sa priemerná ročná teplota v širšej záujmovej oblasti za uvádzaných päť rokov (2014 – 2018) pohybuje okolo 11,0 °C, v januári dosahuje priemerná mesačná teplota -0,2 °C a v mesiaci júl 21,8 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok dosiahol na danej stanici za hodnotené obdobie 568,0 mm. Všetky charakteristiky podľa uvádzanej meteorologickej stanice predstavujú teplú nížinnú oblasť, pričom záujmové územie prechádza aj do mierne teplej oblasti pahorkatinového charakteru. Pre bližšiu charakteristiku klimatických pomerov boli použité údaje z Atlasu krajiny SR 2002 a Ročeniek klimatologických pozorovaní SHMÚ 2014 – 2018.

Teplotné pomery

Záujmové územie sa nachádza v mierne teplej až teplej klimatickej oblasti a mierne teplom až teplom okrsku. Podľa meteorologickej stanice Jaslovské Bohunice sa za obdobie 2014 – 2018 ročný priemer teplôt pohyboval v hodnote 11,0 °C. Najchladnejším mesiacom v priemere bol mesiac január s priemernou mesačnou teplotou -0,2 °C a najteplejším mesiacom bol júl s priemernou mesačnou teplotou 21,8 °C. Za posledný uvádzaný rok 2018 ročná priemerná teplota dosiahla 11,8 °C, najchladnejším mesiacom bol február s teplotou -1,1 °C a najteplejším august s teplotou 23,4 °C.

Tab. č. 1: Priemerné mesačné hodnoty teploty zo stanice Jaslovské Bohunice za obdobie 2014 – 2018 (°C)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	2,2	3,8	8,8	11,6	14,4	18,3	21,6	18,5	16,3	11,7	7,6	2,7
2015	1,4	1,1	5,2	9,9	14,6	18,9	22,9	23,4	16,5	9,8	6,5	2,5
2016	-1,3	5,1	5,7	10,2	15,2	19,5	21,3	19,1	17,8	9,0	4,3	-0,3
2017	-6,1	2,1	7,9	9,1	15,6	20,9	21,6	22,4	14,7	10,5	5,0	1,8
2018	2,7	-1,1	2,8	15,2	18,6	20,2	21,8	23,4	16,6	12,6	6,9	1,4

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2014-2018, SHMÚ, Bratislava

Zrážky

Záujmové územie patrí do mierne teplej až teplej klimatickej oblasti a mierne vlhkého okrsku s miernou zimou. Podľa údajov zo stanice Jaslovské Bohunice priemerný úhrn zrážok za uvádzané roky 2014-2018 dosiahol 568,0 mm. Najbohatší na zrážky za toto obdobie bol mesiac september s priemerným úhrnom 88,6 mm, najmenej zrážok pripadlo na mesiac marec s priemerným úhrnom 24,9 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadlo v území v teplom polroku (IV-IX) 346,1 mm, v zimnom polroku (X-III) to bolo 221,9 mm. Za posledný uvádzaný rok 2018 priemerný ročný úhrn zrážok dosiahol 560,6 mm, pričom najviac zrážok spadlo v mesiaci september o hodnote 184,7 mm a najmenej v októbri o hodnote 13,5 mm. Snehová pokrývka v roku 2018 viac alebo rovná 1 cm sa vyskytla 30 dní v roku a viac alebo rovná 10 cm sa vyskytla 3 dni v roku.

Tab. č. 2: Priemerné mesačné úhrny zrážok zo stanice Jaslovské Bohunice za obdobie 2014 – 2018 (mm)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	22,7	28,1	16,3	90,4	81,3	33,2	47,8	60,5	134,1	49,7	30,7	50,6
2015	60,9	29,3	47,5	20,4	50,7	15,7	21,9	134,7	38,3	64,7	34,3	29,0
2016	46,2	79,1	9,1	28,7	92,2	17,4	157,3	49,5	28,9	58,3	43,8	25,6
2017	15,9	16,4	18,6	37,9	30,9	21,1	63,7	43,0	57,1	45,7	51,0	49,0
2018	34,7	29,5	32,8	20,1	66,6	46,3	34,7	21,2	184,7	13,5	17,4	59,1

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2014-2018, SHMÚ, Bratislava

Veterné pomery

Veterné pomery širšieho záujmového územia sú podmienené celkovou cirkuláciou vzduchových mäs na kontakte pohoria Malých Karpát a Podunajskej pahorkatiny. V širšom záujmovom území podľa údajov z najbližšej meteorologickej stanice Jaslovské Bohunice k záujmovému územiu prevažuje severozápadné prúdenie vzduchu s početnosťou výskytu 22,8 % s podružne sa vyskytujúcim juhovýchodným prúdením s početnosťou výskytu 16,2 % a južným prúdením s početnosťou výskytu 15,6 %. Maximálna priemerná mesačná rýchlosť vetra $4,6 \text{ m.s}^{-1}$ na stanici Jaslovské Bohunice bola v roku 2018 zaznamenaná v mesiaci február a minimálna v januári a septembri (mesačný priemer $3,2 \text{ m.s}^{-1}$). (Ročenky klimatologických pozorovaní SHMÚ 2014-2018, SHMÚ, Bratislava)

Tab. č. 3: Početnosť výskytu smerov vetra zo stanice Jaslovské Bohunice za obdobie 2014 – 2018 (%)

rok	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
2014	16,3	8,9	7,7	21,4	6,1	3,7	9,4	21,6
2015	10,1	5,3	4,1	13,3	5,4	4,8	7,8	19,8
2016	15,4	8,4	5,9	15,3	6,3	5,1	11,5	25,0
2017	13,5	7,4	5,6	13,7	7,4	6,6	12,9	25,6
2018	22,6	9,6	7,5	17,4	6,1	5,5	7,9	22,2

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2014-2018, SHMÚ, Bratislava

Hydrologické pomery

Povrchové vody

Záujmové územie patrí do povodia toku Váhu a Malého Dunaja (4-21-16). Najvýznamnejším tokom širšieho záujmového územia je tok Trnávka, do ktorého povodia aj samotné predmetné územie spadá. Trnávka priberá všetky toky karpatských svahov širšieho záujmového územia. Samotný tok Trnávka ústi do Dudváhu, ktorý ako Dolný Dudvák vteká do Malého Dunaja a ten do Váhu.

Predmetné územie z juhozápadnej strany vo vzdialenosti cca 250 metrov obteká Debnárov potok a zo severovýchodnej strany vo vzdialenosti cca 600 metrov Smolenický potok. Debnárov potok sa pod obcou Lošonec vlieva ako ľavostranný prítok do toku Smutná, ktorý sa následne ako pravostranný prítok vlieva do Smolenického potoka. Smolenický potok ústi do vodnej nádrže Boleráz, z ktorej následne tečie ďalej tok Trnávka. Všetky vodné toky záujmového územia pramenia v Malých Karpatoch a majú prevažne nížinný charakter s kolísavou vodnosťou.

Toky Smutná, Debnárov potok ako aj Smolenický potok majú vymedzené ochranné a prístupové pásma so vzdialenosťou 6 m a pre vodohospodárske spravovanie do 10 m od brehovej čiary obojstranne. V daných územiach je potrebné dodržiavať príslušné normy a vodný zákon č. 364/2004 Z.z. a príslušné novelizácie.

Záujmové územie patrí do povodia Váhu a Malého Dunaja. Hlavným tokom širšieho záujmového územia je tok Trnávka, ktorý v danom území spolu s vodnou nádržou Boleráz zbiera vody tokov Malých Karpát, preteká cca 5,3 km východne od predmetnej lokality severojužným smerom a vlieva sa do Dudváhu pri Majcichove. Južne od predmetnej lokality vo vzdialenosti cca 1,9 km preteká ďalší vodohospodársky významný tok Parná, ktorý má pod vodnou nádržou Horné Orešany primárne severojužný smer toku a je najvýznamnejším prítokom Trnávky.

Tok Trnávka je hydrologickou osou širšieho územia, napriek tomu nemá veľký vplyv na hydrogeologické pomery samotného predmetného územia. Pramení v pohorí Malých Karpát, v podcelku Brezovské Karpaty, pod Vápenkovou skalou, v nadmorskej výške okolo 430 m n. m. a plocha povodia tohto toku je 326 km². Ide o tok väčšinou zahĺbený do nepriepustných sprašových hĺn s drenážnou funkciou.

Keďže na tokoch Debnárov potok, Smolenický potok a toku Smutná, ktoré sú najbližšie k záujmovému územiu, sa hydrologické parametre nesledujú, ďalej uvádzame pre orientáciu hydrologických pomerov hydrologickú charakterizáciu z toku Trnávka, vodomernej stanice Bohdanovce nad Trnavou a toku Parná, vodomernej stanice Horné Orešany.

Priemerný ročný prietok toku Trnávka na vodomernej stanici Bohdanovce nad Trnavou (rkm 20,30, plocha povodia 115,02 km²) v roku 2018 dosiahol 0,237 m³.s⁻¹. Minimálny priemerný mesačný prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci júl o hodnote 0,034 m³.s⁻¹ a maximálny priemerný mesačný prietok v mesiaci september 1,055 m³.s⁻¹. Maximálny denný priemerný prietok dosiahol v mesiaci september 5,564 m³.s⁻¹ a minimálny denný priemerný prietok v mesiaci august 0,027 m³.s⁻¹. Za obdobie 1961 – 2017 najvyšší kulminačný prietok dosiahol 9,650 m³.s⁻¹ a najnižší kulminačný prietok 0,005 m³.s⁻¹.

Na toku Parná – vodomernej stanica Horné Orešany (rkm 26,80, plocha povodia 37,86 km²) priemerný ročný prietok v roku 2018 dosiahol 0,208 m³.s⁻¹. Minimálny priemerný mesačný prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci august o hodnote 0,037 m³.s⁻¹ a maximálny priemerný mesačný prietok v mesiaci január 0,586 m³.s⁻¹. Maximálny denný priemerný prietok dosiahol v mesiaci jún 7,920 m³.s⁻¹ a minimálny denný priemerný prietok v mesiaci august 0,028 m³.s⁻¹. Za obdobie 1961 – 2017 najvyšší kulminačný prietok dosiahol 53,080 m³.s⁻¹ a najnižší kulminačný prietok 0,025 m³.s⁻¹.

Tab. 4: Zoznam vodomerných staníc riešeného územia

Tok	Stanica	Hydrologické číslo	Riečny km	Plocha povodia	Nadm. výška (m n. m.)
Trnávka	Bohdanovce nad Trnavou	4-21-16-021-01	20,30	115,02	157,17
Parná	Horné Orešany	4-21-16-026-01	26,80	37,86	234,68

Zdroj: Hydrologická ročenka – Povrchové vody 2018, SHMÚ, Bratislava, 2019

Tab. č. 5: Priemerné mesačné a extrémne prietoky (m³.s⁻¹)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Trnávka		Stanica: Bohdanovce nad Trnavou						Staničenie: 20,30			Plocha: 115,02		
Qm	0,844	0,391	0,067	0,061	0,083	0,066	0,034	0,103	1,055	0,045	0,041	0,076	0,237
Qmax 2018	5,564						Qmin 2018						
							0,027						
Qmax 1961 - 2017	9,650						Qmin 1961 - 2017						
							0,005						
Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Parná		Stanica: Horné Orešany						Staničenie: 26,80			Plocha: 37,86		
Qm	0,586	0,350	0,407	0,328	0,129	0,187	0,071	0,037	0,113	0,065	0,112	0,126	0,208
Qmax 2018	7,920						Qmin 2018						
							0,028						
Qmax 1961 - 2017	53,080						Qmin 1961 - 2017						
							0,025						

Zdroj: Hydrologická ročenka – Povrchové vody 2018, SHMÚ, Bratislava, 2019

Vodné plochy

V dotknutom území ani jeho blízkom okolí sa vodné plochy prírodného a umelého charakteru nenachádzajú. Realizácia zámeru ochranné pásma vodných plôch širšieho územia nijako neohrozuje.

V širšej záujmovej oblasti sa 1,2 km juhovýchodným smerom nachádza vodná nádrž Horné Orešany a 4,6 km východným smerom vodná nádrž Boleráz. Vodná nádrž Horné Orešany je priehradná nádrž pri obci Horné Orešany, ktorú obkolesujú Malé Karpaty. Priteká do nej tok Parná, má plochu 0,50 km² a objem 3,5 mil. m³. Využíva sa ako zdroj vody na závlahy, rybolov, využitie vodnej energie a ako ochrana pred veľkými vodami. Vodná nádrž Boleráz má primárnu úlohu zásobovať vodou okolité priemyselné podniky a je využívaná taktiež na rybolov a ako ochrana pred veľkými vodami. Má plochu 0,8 km².

Podzemné vody

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Slovenský Hydrometeorologický Ústav, Bratislava 1984) sa záujmové územie nachádza na rozhraní hydrogeologického rajóna M 054 Mezozoikum krížňanského príkrovu Malých Karpát a rajóna N 049 Neogén Trnavskej pahorkatiny. Ohraničenie rajóna mezozoika krížňanského príkrovu Malých Karpát je tvorené na základe geologických pomerov. Vymedzený rajón tvorí hydrogeologicky uzavretú monoklinálnu štruktúru ako celku. Hydrogeologický rajón tvorí samostatný celok s vlastným režimom podzemných vôd. Je po celom obvode uzavretý nepriepustnými a málo priepustnými horninami. Taktiež je v hĺbke malý predpoklad komunikácie krasových vôd do susedných celkov. Po geologickej stránke rajón vo vnútri nie je jednotný. Hlavne vo vyšších častiach má šošovkovitú stavbu, čím dochádza k striedaniu sa pruhov karbonátov (stredno a vrchnotriasových vápencov a dolomitov) prvoradej hydrogeologickej priaznivosti s prevažne hydrogeologicky nepriaznivými súvrstviami vlastného príkrovu t.j. bridlicami, slieňitými vápencami a slieňmi, slieňitými bridlicami a vápnitými pieskovcami. Je odvodňovaný prameňmi na svojom okraji a prestupmi krasových vôd do povrchových tokov. Na juhovýchode hraničí územie s hydrogeologickým rajónom N 049 Neogén Trnavskej pahorkatiny. Ide o hydrogeologický rajón s hydrogeologickou odlišnosťou od susedných území, pričom jeho hydrogeologické vlastnosti sú v prevažnej časti jeho územia nepriaznivé. Ojedinelé štrkové a piesčité polohy v neogénnych sedimentoch môžu slúžiť maximálne pre lokálne zásobovanie. Dosiahnutie výdatností je len pri veľkých hĺbkach studní. Z kvartérnych sedimentov sú zvodnené len náplavy potokov. Výdatnosti sú veľmi nízke vzhľadom na silné zahlinenie týchto štrkopieskov. Väčšie výdatnosti je možné dosiahnuť v miestach, kde prestupujú vody zo susedného mezozoika.

Podľa Hydrogeologických a hydrochemických máp v mierke 1:50 000, P. Malík, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2001, predmetné územie tvoria bridlice, pieskovce krížňanského príkrovu a vo vyšších častiach polymiktné brekcie a pieskovce, vápnité brekcie, a vápence obalovej sekvencie. Hydrogeologické pomery záujmového územia sú dané predovšetkým geologickou stavbou, morfológiou reliéfu, množstvom zrážok, odtoku a výparu. V predmetnej lokalite podzemné vody pochádzajú zo zrážok. Zrážkové vody, ktoré spadnú v širšom okolí na svahy Malých Karpát, stekajú povrchovo a plytko povrchovo do nižších polôh a tak v predmetnej lokalite predpokladáme svahovú podzemnú vodu v niekoľkých metroch pod terénom.

Pramene a pramenné oblasti

V blízkosti záujmovom územia, 500 metrov severne od predmetnej lokality, sa nachádza prameň Sväté studne, ktorý je využívaný ako vodárenský zdroj s využívaním v roku 2018 na úrovni 2,82 l/s. Daný prameň má vymedzené ochranné pásma I. a II. stupňa. Predmetná lokalita sa nachádza mimo týchto ochranných pásiem.

Vodohospodársky chránené územia

Zo severnej strany od záujmového územia vo vzdialenosti cca 500 metrov sa nachádza v lokalite Smolenická Nová Ves vodárenský vodný zdroj Sväté studne a v Smoleniciach vo vzdialenosti cca 2 km severovýchodne od záujmového územia vodný zdroj Stok. Vodný zdroj Sväté studne je vodárenský prameň, ktorý je v správe Trnavskej vodárenskej spoločnosti a odber z tohto zdroja v roku 2018 dosiahol 2,82 l/s, pričom povolený odber je 6 l/s. Z vodného zdroja Stok sa odoberalo v roku 2018 množstvo 3,92 l/s, pričom povolený odber je 2 až 6 l/s. Ochranné pásma prameňa Sväté studne, ktorý je bližšie k predmetnej lokalite, z roku 1985 sú stanovené nasledovne: ochranné pásmo I. stupňa s rozmermi 25x115x25x50x70x100m a II. stupňa – severná hranica – cesta Smolenice - Lošonec, západná hranica – okraj rekreačnej osady oblasti Jahodník, južná hranica - lesná cesta , východná hranica – štátna cesta Smolenice – Lošonec a intravilán obce Smolenice.

Predmetná lokalita záujmu sa nachádza vo väčšej vzdialenosti ako sú vymedzené ochranné pásma bližšieho vodného zdroja Sväté studne, predmetné územie sa nenachádza v pásme hygienickej ochrany (PHO) a v blízkosti územia sa nenachádzajú ani žiadne zdroje termálnych a minerálnych vôd. Realizácia zámeru z pohľadu ochrany vodných zdrojov širšiu oblasť nijako neovplyvní.

Predmetné územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie. Najbližšia CHVO – Žitný ostrov sa nachádza cca 35 km južne od predmetnej lokality. Realizácia zámeru žiadnu chránenú vodohospodársku oblasť a režim podzemnej vody v nej nijako neovplyvní.

PHO

Záujmové územie sa nachádza cca 500 južne od vodného zdroja v lokalite Smolenická Nová Ves - vodárenský vodný zdroj Sväté studne. Vodný zdroj Sväté studne je vodárenský prameň, ktorý má stanovené ochranné pásma: ochranné pásmo I. stupňa s rozmermi 25x115x25x50x70x100 m a II. stupňa – severná hranica – cesta Smolenice - Lošonec, západná hranica – okraj rekreačnej osady oblasti Jahodník, južná hranica - lesná cesta, východná hranica – štátna cesta Smolenice – Lošonec a intravilán obce Smolenice.

Predmetné územie sa nenachádza v pásme hygienickej ochrany tohto zdroja. V blízkosti územia sa nenachádzajú taktiež žiadne zdroje termálnych a minerálnych vôd.

Pôdne pomery

Pôda predstavuje trojrozmerný prírodný útvar, ktorý vznikol v procese historického vývoja ako dôsledok interakcie medzi geologickými, klimatickými, hydrologickými a biotickými faktormi. Pôdotvorným substrátom v pohorí sú sprašové hliny a svahové hliny. Južná časť katastra v tesnej blízkosti hranice je tvorená čiernicami typickými a hlavne glejovými, prevažne karbonátovými s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúcimi sa na území s vyššou hladinou podzemnej vody. V západnej a východnej časti katastrálneho územia Lošonec sú vybudované odvodňovacie zariadenia.

V záujmovom území boli identifikované BPEJ 0265422 a 0265412 kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké. Kvalitatívne patria do 6-bonity. V katastrálnom území obce Lošonec sú aj pôdy vyššej kvality.

Flóra, vegetácia, biotopy

Z fytogeografického hľadiska (FUTÁK, 1980) sledované územie spadá do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), s obvodom predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), s jeho okresom Malé Karpaty. Od juhovýchodu sem zasahuje aj vplyv oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (*Eupannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (PLESNÍK, 2002) sledované územie spadá do dubovej zóny, horskej podzóny, kryštálicko-druhohornej oblasti, okresu Malé Karpaty, podokresu Pezinské Karpaty. V juhovýchodnej časti je však v kontakte s územím nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Trnavská pahorkatina, podokresu Podmalokarpatská pahorkatina. Táto skutočnosť ovplyvňuje aj celkové zloženie flóry a zastúpenie jednotlivých druhov v biocenózach a preto sa tu vyskytujú ako druhy karpatských rastlín viazané na hornatejšiu časť územia, tak aj teplomilnejšie druhy panónskej oblasti osídľujúce podhorie a rovinatejšiu časť územia.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou konštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov. Podkladom pre geobotanické členenie sledovaného územia je Geobotanická mapa Slovenska (MICHALKO A KOL., 1986). V sledovanom území a jeho širšom okolí boli zo základných jednotiek potenciálnej prirodzenej vegetácie mapované lužné lesy podhorské a horské (Al) sprevádzajúce vodné toky územia. Na území Podmalokarpatskej pahorkatiny, v dolných častiach svahov Smolenickej vrchoviny a v Lošonskej kotline boli mapované hlavne dubovo-hrabové lesy karpatské (C), medzi ktorými sa ostrovčekovite vyskytujú dubové xerotermofilné lesy submediteránne a skalné stepi (Q) alebo dubovo-cerové lesy (Qc). Vo vyšších častiach svahov alebo na severných expozíciách aj v nižších polohách potom dubové a dubovo-hrabové lesy prechádzajú do bukových kvetnatých lesov podhorských (Fs) a na strmších balvanitých svahoch aj lipovo-javorových lesov (At). Na vápenatom podloží sa tu vyskytujú aj bukové lesy vápnomilné (CF) a na kryštalinických horninách bukové kyslomilné lesy podhorské (LF). V najvyšších polohách Malých Karpát boli mapované bukové lesy kvetnaté (F). Priamo dotknuté územie spadá do lokalít, kde boli mapované hlavne dubovo-hrabové lesy karpatské a dubovo-cerové lesy, pozdĺž potoka Smutná a jej prítoku aj lužné lesy podhorské a horské.

Spoločenstvá lužných lesov podhorských a horských (podzväz *Alnenion glutinoso-incanae*) predstavujú vysokokmenné jaseňovo-jelšové lužné lesy s dominantnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), ku ktorej pristupujú jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrbá krehká (*Salix fragilis*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), vrbá biela (*Salix alba*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), z krov prevláda baza čierna (*Sambucus nigra*), ríbezľa egrešová (*Ribes uva-crispa*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*). Ekologicky sa viažu na alúviá tokov podmáčaných prúdiacou podzemnou vodou alebo ovplyvňované častými povrchovými záplavami. Pôdy sú hlinité, stredne ťažké, niekedy oglejené, humózne s dostatkom živín. Tieto porasty sprevádzajú spoločenstvá krovitých vrb (zväz *Salicion triandrae*) na mladých naplaveninách lemujúcich brehy vodných tokov, v ktorých sú zastúpené hlavne vrbá trojtyčinková (*Salix triandra*) a vrbá krehká (*Salix fragilis*). V bylinnom podraze týchto spoločenstiev sa uplatňujú hlavne nitrofilné a hygrofilné druhy.

Dubovo-hrabové lesy karpatské (podzväz *Carici pilosae-Carpinenion betuli*) patria v okolí sledovaného územia medzi najbežnejší typ lesnej vegetácie prevažne na hlbších pôdach typu kambizemí s dostatkom živín na rôznych geologických podložiach. Sú to spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub zimný (*Quercus petraea* agg.) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), ku ktorým pristupujú dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), vtrúsený je aj dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), ktorý na kyslejších podložiach aj prevláda, vo vyšších polohách pristupuje aj buk lesný (*Fagus sylvatica*). Krovité poschodie je dobre vyvinuté, tvorí ho zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a iné. V bylinnom poschodí prevládajú mezofilné druhy, menej sú tu zastúpené termo- a xerofilné druhy. V minulosti tieto porasty zaberali pomerne veľké územie od úpätia svahov až po najvyššie polohy. Prevažná časť týchto lesov je však

v súčasnosti premenená na ornú pôdu, vinice, sady alebo na trvalé trávne porasty.

Dubovo-cerové lesy (zväz *Quercion confertae-cerris*, asociácia *Quercetum petraeae cerris*) predstavujú sucho a teplomilné lesy na alkalických podłożiach. Viazu sa najmä na ilimerizované hnedozeme na sprašových príkrovoch alebo degradované černozeme na sprašiach. Dominantou v týchto porastoch je dub cerový (*Quercus cerris*), ďalej sa vyskytujú dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub sivý (*Quercus pedunculiflora*), občas i dub zimný (*Quercus petraea*) a dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*). Krovinné poschodie býva bohaté. Tvoria ho najmä zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). Bylinná vrstva je veľmi bohatá a pestrá.

Súčasnú rozloženie vegetácie – reálna vegetácia – je výsledkom dlhodobého pôsobenia človeka na prírodu. Rovinaté a pahorkatinné územia človek v minulosti vyklčoval a zmenil na poľnohospodárske agrokultúry, dolné a stredné časti svahov pokryli vinice a sady. Lesy vo vyšších častiach svahov a aj zvyšky lesov v nížinných častiach sú poznačené hospodárskou činnosťou a často je tu pozmenené druhové zastúpenie drevín. Najväčšie zmeny z krajinných prvkov pozorovať hlavne na rastlinných spoločenstvách v poľnohospodárskej a urbanizovanej krajine. Veľkoblokový spôsob hospodárenia v poľnohospodárstve, intenzifikačné zásahy (odvodnenie, závlahy, hnojenie, chemizácia a i.), industriálny vplyv prejavujúci sa v sledovanom území, urbanizácia, rozvoj rekreácie a celkové vplyvy na krajinu, zmenili priestorové rozloženie prirodzenej vegetácie, početnosť výskytu jednotlivých prirodzených rastlinných formácií a zmenili aj zastúpenie druhov v týchto formáciách.

Navrhovaná činnosť je situovaná do lokality mimo zastavaného územia, kde z prvkov reálnej vegetácie sa nachádzajú lesné porasty a poľnohospodárska krajina využívaná ako veľkobloková orná pôda alebo trvalé trávne porasty vo forme lúk.

Na predmetnej lokalite boli asi do roku 1970 vinice, ktoré boli vyklčované so zámerom následného vysadenia ovocných sádov. Výsadba ovocných sádov sa však nerealizovala. Táto poloha je však považovaná za vhodnú s dobrými pestovateľskými výsledkami.

Nachádzajú sa tu aj prvky nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) a synantropná vegetácia.

Lesné porasty situované na severozápad od dotknutého územia spadajú už do územia CHKO Malé Karpaty. Predstavujú porasty dubovo-hrabových a dubových lesov s pomerne dobrým druhovým zložením stromového, krovinného a aj bylinného poschodia, čím sa približujú k jednotkám potenciálnej vegetácie (C alebo Qc – vid' popis vyššie). Do okrajových častí lesných porastov ojedinele preniká agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a na ich okrajoch sa vyvinul krovitý plášť, v ktorom dominujú slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*) a sú tu zastúpené aj ďalšie druhy.

Plochu medzi lesnými porastami a cestou III/1290 Smolenice – Lošonec vytvárajú travnno-bylinné spoločenstvá charakteru lúk triedy *Molinio-Arrhenatheretea*, zväzu *Arrhenatherion*. V poraste prevládajú vysokosteblové tráv ako ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), z bylín sú tu zastúpené rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), zvonček konárstý (*Campanula patula*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), nevädzovec frygický (*Jacea phrygia* agg.), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), lucerna ďatelinová (*Medicago lupulina*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), púpava (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*), ľubovník ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), vika vtáčia (*Vicia cracca*) a i. Do okrajových častí pri ceste do porastov prenikajú aj druhy ruderalnej vegetácie ako lopúch väčší (*Arctium lappa*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), čakanka obyčajná (*Cichorium intybus*), pichliač roľný

(*Cirsium arvense*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), skorocel väčší (*Plantago major*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*) a pod.

Živočíšstvo

Zo zoogeografického hľadiska (ČEPELÁK, 1980) sa sledované územie nachádza na rozhraní zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vnútorný obvod so západným okrskom a zoogeografického regiónu (provincie) vnútrokarpatské zníženie, panónskej oblasti, do juhoslovenského obvodu, dunajského okrsku pahorkatinového. Podľa novšieho zoogeografického členenia – terestrický biocyklus (JEDLIČKA, KALIVODOVÁ, 2002) územie sa nachádza na rozhraní podkarpatského úseku provincie listnatých lesov a panónskeho úseku provincie stepí. Podľa zoogeografického členenia – limnický biocyklus (HENSEL, KRNO, 2002) územie spadá do pontokaspickej provincie, západoslovenskej časti podunajského okresu. Záujmové územie je súčasťou zoogeografickej oblasti, ktorú charakterizuje výskyt stepných druhov živočíchov a ich zoocenózy.

Faunu sledovaného územia predstavujú jednak zoocenózy pôvodných podhorských lesných aj nelesných biotopov s prvkami pahorkatín a podhorských zón a jednak sú tu zastúpené zoocenózy poľnohospodárskej krajiny a zoocenózy urbanizovaných plôch.

Na lesné porasty a ich okraje je viazaná typická fauna bezstavovcov, v ktorej dominujú zástupcovia mäkkýšov (*Mollusca*), pavúkov (*Araneae*) a zo skupiny hmyzu (*Insecta*) hlavne bzdochy (*Heteroptera*), cikády (*Auchenorrhyncha*), chrobáky (*Coleoptera*), blanokrídlavce (*Hymenoptera*), motýle (*Lepidoptera*) a dvojkrídlavce (*Diptera*). Vyskytujú sa tu bežné druhy ako chrústik letný (*Amphimallon solstitiale*), zlatoň obyčajný (*Cetonia aurata*), lienka dvojbodkovaná (*Coccinella bipunctata*), lienka sedembodková (*Coccinella septempunctata*), zdochlinár štvorbodkový (*Dendroxena quadrimaculata*), chrúst obyčajný (*Melolontha melolontha*), chlpáček obyčajný (*Tropinota hirta*), lajniak hladký (*Trypocopris vernalis*) a mnohé ďalšie vzrastom drobné druhy chrobákov, babôčka prhľavová (*Aglais urticae*), žltáček rešetliakový (*Gonepteryx rhamni*), očkáň timotejkový (*Melanargia galathea*), babôčka pávová (*Nymphalis io*), mlynárik kapustový (*Pieris brassicae*), mlynárik repový (*Pieris rapae*), niektoré z druhov perlovcov, hnedáčikov, modráčikov a súmračníkov a veľké množstvo motýľov z nočnou aktivitou, medzi ktorými prevládajú druhy čeladi piadivkovité (*Geometridae*) a morovité (*Noctuidae*), zastúpené sú tu rôzne druhy mravcov, ôs, čmeľov a včiel. Z významných chránených alebo ohrozených druhov sa tu vyskytuje napr. modlívka zelená (*Mantis religiosa*) – obývajúc najmä ekotónové spoločenstvá, roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) – obývajúci hlavne staršie dubové porasty.

Na lúčny biotop sú viazané okrem viacerých druhov motýľov (*Lepidoptera*) najmä druhy rovnokrídlavcov (*Orthoptera*), kde patria kobylky (*Ensifera*), svrčky (*Grylloidea*) a koníky (*Caelifera*).

Zo stavovcov sa na priamo dotknutom území len ojedinele vyskytujú zástupcovia obojživelníkov (*Amphibia*), napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) alebo skokan hnedý (*Rana temporaria*), ktorí tu ojedinele zachádzajú z lokalít pri vodných tokoch pri svojich migráciách alebo pri hľadaní potravy. Častejšie možno zaznamenať druhy plazov (*Reptilia*), hlavne slepúcha lámavého (*Anguis fragilis*), jaštericu obyčajnú (*Lacerta agilis*), ojedinele jaštericu zelenú (*Lacerta viridis*) a i.

Zo stavovcov majú v území najväčšie zastúpenie vtáky (*Aves*). Územím v rôznych obdobiach roka prelietava veľké množstvo druhov v rámci migrácií na väčšie alebo menšie vzdialenosti alebo len pri preletoch za potravou, no veľká časť druhov toto územie aj trvale obýva alebo tu zimuje. V lesnatej časti Malých Karpát bol zaznamenaný výskyt viacerých druhov ako kačica divá (*Anas platyrhynchos*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), kôrovník krátkoprstý (*Certhia brachydactyla*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), holub plúžik (*Columba oenas*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), ďateľ bieločrptý (*Dendrocopos leucotos*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ prostredný

(*Dendrocopos medius*), d'ateľ malý (*Dendrocopos minor*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*Ficedula parva*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka hôrna (*Parus palustris*), vrabec poľný (*Passer montanus*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), kolibiarik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibiarik sykavý (*Phylloscopus sibilatrix*), kolibiarik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), žlna sivá (*Picus canus*), žlna zelená (*Picus viridis*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), dudok chochlatý (*Upupa epops*).

Na okrajoch lesa a na plochách využívaných ako vinice alebo záhrady, kde sú pomerne hojne zastúpené rôzne formy nelesnej drevinovej vegetácie sa vyskytujú okrem lesných druhov vtákov aj ďalšie druhy viazané na nelesné biotopy. Zaznamenaný tu bol výskyt druhov ako mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), dáždovník obyčajný (*Apus apus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík konôpka (*Carduelis cannabina*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), zelienka obyčajná (*Carduelis chloris*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), strnádka lúčna (*Emberiza calandra*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), sedmohlások obyčajný (*Hippolais icterina*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), strakoš veľký (*Lanius excubitor*), škovránik stromový (*Lullula arborea*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka veľká (*Parus major*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), kolibiarik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibiarik sykavý (*Phylloscopus sibilatrix*), straka obyčajná (*Pica pica*), žlna zelená (*Picus viridis*), pŕhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), kanárik poľný (*Serinus serinus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), penica slávikovitá (*Sylvia borin*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), penica popolavá (*Sylvia curruca*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), dudok chochlatý (*Upupa epops*) a v zimných mesiacoch tu bolo zaznamenané aj zimovanie druhov chochláč severský (*Bombycilla garrulus*), drozd čvíkota (*Turdus pilaris*) a i.

Postupne smerom do nižších polôh na úpätí svahov a na lokalitách spadajúcich do Trnavskej pahorkatiny postupne sa z avifauny vytrácajú lesné druhy a dominujú druhy otvorených stanovišť a druhy viazané na urbanizovanú a poľnohospodársky využívanú krajinu. Zaznamenaný tu bol výskyt druhov ako škovránok poľný (*Alauda arvensis*), stehlík konôpka (*Carduelis cannabina*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), zelienka obyčajná (*Carduelis chloris*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), holub domáci (*Columba livia f. domestica*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), strnádka lúčna (*Emberiza calandra*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), pipíška chochlatá (*Galerida cristata*), sedmohlások obyčajný (*Hippolais icterina*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), strakoš veľký (*Lanius excubitor*), svrčiak zelenkavý (*Locustella naevia*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*),

trasochvost biely (*Motacilla alba*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka veľká (*Parus major*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), straka obyčajná (*Pica pica*), príhľaviar čiernehohlavý (*Saxicola torquata*), kanárik poľný (*Serinus serinus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica čiernehohlavá (*Sylvia atricapilla*), penica slávikovitá (*Sylvia borin*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), penica popolavá (*Sylvia curruca*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), a v čase migrácií alebo preletov za potravou sa tu objavujú aj orol kráľovský (*Aquila heliaca*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), beluša veľká (*Egretta alba*), žerjav popolavý (*Grus grus*), kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*), cibik chochlatý (*Vanellus vanellus*) a i. Veľmi častými návštevníkmi hlavne v zimnom období sú vrana obyčajná (*Corvus corone*) a havran čierny (*Corvus frugilegus*).

Do širšieho okolia na lokality s väčšími vodnými tokmi a plochami zalietava viacero druhov vodného vtáctva. Vyskytujú sa tu trsteniarik veľký (*Acrocephalus arundinaceus*), trsteniarik obyčajný (*Acrocephalus palustris*), trsteniarik malý (*Acrocephalus schoenobaenus*), kalužiachik malý (*Actitis hypoleucos*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), kačica lyžičiarka (*Anas clypeata*), kačica chrapka (*Anas crecca*), kačica hvizdárka (*Anas penelope*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kačica chrapáčka (*Anas querquedula*), hus divá (*Anser anser*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*), chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*), bučiak veľký (*Botaurus stellaris*), hlaholka severská (*Bucephala clangula*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), labuť veľká (*Cygnus olor*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), beluša veľká (*Egretta alba*), strnádka trstinová (*Emberiza schoeniclus*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), lyska čierna (*Fulica atra*), sliepočka vodná (*Gallinula chloropus*), čajka žltónohá (*Larus michahellis*), čajka smeživá (*Larus ridibundus*), svrčiak zelenkavý (*Locustella naevia*), potápač malý (*Mergellus albellus*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*), potápka chochlatá (*Podiceps cristatus*), potápka čiernokrká (*Podiceps nigricollis*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), kalužiak močiarny (*Tringa glareola*), kalužiak červenonohý (*Tringa totanus*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd čvíkota (*Turdus pilaris*), cibik chochlatý (*Vanellus vanellus*).

Posledná skupina stavovcov, cicavce (*Mammalia*), majú v sledovanom území tiež svoje zastúpenie. Vyskytujú sa tu všeobecne známe hmyzožravce jež bledý (*Erinaceus roumanicus*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*) a z početnej skupiny drobných zemných cicavcov napr. ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), myška drobná (*Micromys minimus*) a iné drobné zemné cicavce. Z väčších druhov možno v lesnom prostredí zaznamenať vevericu obyčajnú (*Sciurus vulgaris*), líšku obyčajnú (*Vulpes vulpes*), v poľnohospodárskej krajine zajaca poľného (*Lepus europaeus*) a v zastavanom území alebo jeho okolí potkany (*Rattus norvegicus*). Z raticovej zveri sa tu vyskytujú srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), daniel škvrnitý (*Dama dama*), sviňa divá (*Sus scrofa*) a ojedinele aj jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*).

Veľmi zaujímavou skupinou cicavcov sú netopiere (*Chiroptera*). Doterajšie štúdie sledujúce širšie okolie sledovaného územia potvrdili výskyt 25 druhov, z ktorých asi najzaujímavejšie sú stromové druhy, t.j. netopiere, sídlia v dutinách stromov. Vyskytuje sa tu napr. uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), večernica pozdna (*Eptesicus serotinus*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), ucháč sivý (*Plecotus austriacus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), večernica tmavá (*Vespertilio murinus*).

Za významné migračné koridory živočíchov v sledovanom území možno považovať hlavne masív Malých Karpát a to jednak jeho lesnatú časť, ako aj ekotóny na rozhraní lesa a podhoria. Tu sa uskutočňuje prevažne migrácia suchozemných druhov živočíchov biokoridormi pohoria. Druhý najvýznamnejší typ koridorov predstavujú vodné toky s brehovými porastami a s ich bezprostredným okolím. Uskutočňujú funkčné prepojenie sledovaného územia a jeho okolia so všetkými prírodnými danosťami v širšom okolí.

III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajinný priestor je trojrozmerný útvar tvorený abiotickými, biotickými a antropickými prvkami, ktoré sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú, ale určujú aj charakter územia, priestorové usporiadanie a využívanie. Širšie sledované územie má charakter kultúrnej krajiny priestorovo diferencované geologickou stavbou, energiou reliéfu, pôdnymi vlastnosťami, povrchovými a podzemnými vodami, rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami, ale aj ľudskými aktivitami a záujmami celkového využívania krajinného priestoru.

Súčasná krajinná štruktúra

Prvky súčasnej krajinej štruktúry (SKŠ) sú zo systémového hľadiska fyzicky existujúce objekty, ktoré zaplňajú zemský povrch úplne. Odrážajú súčasné využitie zeme v sledovanom území. Ekvivalentom prvkov súčasnej krajinej štruktúry sú teda typy súčasného využitia zeme. Ich typizácia vyjadruje ich schopnosť sa priestorovo diferencovať a niekoľkokrát sa v určitom území opakovať, i keď v rôznej kvalite alebo kvantite. V hodnotenom území boli vyčlenené typy súčasnej krajinej štruktúry, ktoré boli zoskupené do určitých skupín na základe fyziognómie alebo funkčného postavenia. Pri stanovení štruktúry krajiny sa vychádza zo štandardnej metódy výskumu využívania krajiny z aspektov vizuálnych (fyziognomické črty štruktúry krajiny), kultúrno-historických (tradičné a historické prvky v štruktúre krajiny), fyzických (napr. charakter reliéfu, vodná sieť a pod.), z krajinno-ekologickej štruktúry (komplex živých a neživých prvkov, prírodných a antropogénnych prvkov a ich interakcia) a z funkčnej štruktúry krajiny (využívanie krajiny).

Krajina sledovaného územia a jeho širšieho okolia je výrazne členená na lesnatú krajinu pohoria Malých Karpát, poľnohospodársky využívanú krajinu pahorkatinnej východnej časti územia a územie dopĺňajú koncentrované vidiecke sídla s poľnohospodárskymi alebo priemyselnými areálmi.

V lesnatej krajine dominujú súvislé komplexy lesných porastov prerušované travinno-bylinnými biotopmi, skalnými útvarmi a ďalšími prírodnými prvkami. Len v menšej miere sú tu zastúpené človekom vytvorené prvky (stavby, elektrické vedenia) alebo intenzívne využívané plochy (napr. kameňolomy.) V celom tomto krajinnom komplexe dominujú prírodné prvky a celkovo túto krajinu možno hodnotiť ako ekologicky stabilnú.

V poľnohospodársky využívannej krajine dominujú veľké plochy ornej pôdy a v menšom zastúpení aj väčšie plochy travinno-bylinnej vegetácie. Významným prírodným prvkom sú tu plošné, líniové alebo aj bodové prvky nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) a z nich sú najvýznamnejšie drevinové brehovité porasty s charakterom porastov lužných lesov alebo krovitých vrbových porastov. Mierne odlišný charakter má priestor Lošonskej kotliny, kde na poľnohospodársky využívaných plochách prevládajú práve lúčne spoločenstvá rôzneho druhového zloženia, typu súčasného využívania a aj stupňa zarastania drevinami po ukončení ich intenzívneho resp. pôvodného využívania. V tomto type krajiny prevládajú človekom vytvorené a intenzívne využívané plochy.

Zastavané územia predstavujú sídla vidieckeho typu (napr. Lošonec, Smolenická Nová Ves, Smolenice, Horné Orešany a v okolí ďalšie) so sústredeným osídlením a poľnohospodárske alebo priemyselné areály na okrajoch sídiel alebo tvoriace samostatné krajinné štruktúry (napr. areál Chemolaku). V samotných sídlach sa popri trvale zastavaných plochách nachádza veľké

množstvo záhrad, prídomových záhrad, menších viníc a aj parkovo upravených plôch. Všetka sídelná vegetácia alebo produkčné plochy predstavujú časti, ktoré človek vytvoril a intenzívne využíva vo svoj prospech.

K negatívnym prvkom krajiny nachádzajúcim sa vo všetkých častiach územia treba ešte zaradiť líniové dopravné prvky (hlavne cesty všetkých kategórií vrátane poľných a lesných ciest), produktovody (hlavne vzdušné elektrické vedenia) a ostatné prvky mimo intravilánu (ako sú areály výstavby, skládky tuhého komunálneho odpadu, areály bez funkčného využitia, dobývacie priestory a pod.).

Obr. Krajinná štruktúra sledovaného územia.

Priamo dotknuté územie sa nachádza na mieste stretu všetkých troch typov krajiny – priamo je situované na okraj poľnohospodársky využívannej krajiny, svojim okrajom je blízko lesnatej časti krajiny a zároveň je situované neďaleko juhovýchodnej časti obce Lošonec.

Charakterom navrhovanej činnosti, rozsahom zastavanosti v území, intenzitou využívania plôch a po rekultivácii a revitalizácii narušených plôch po stavebnej činnosti bude daný priestor charakterom patriť do kategórie poľnohospodársky využívaných plôch a z časti zastavaného územia.

Scenéria krajiny

Scenéria krajiny predstavuje kategóriu vnímania krajiny človekom. Hodnotu estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri jeho pobyte v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia.

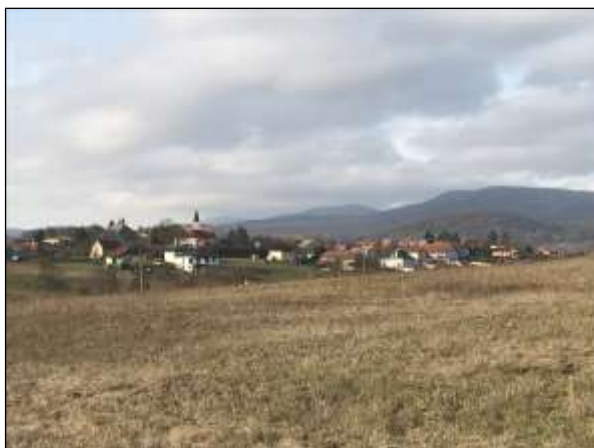
Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny možno považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že aktivity spojené s činnosťou človeka v území so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Územie v dolných častiach svahov, na pahorkatinách a v nížine sa vyznačuje prevažne poľnohospodárskym využívaním alebo zastavaným územím, čo v značnej miere ovplyvňuje aj celkový charakter scenérie a vnímania daného prostredia. Celkový ráz územia dopĺňajú siluety pohoria Malých Karpát. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že čím sa v území nachádza viac prvkov s vyšším stupňom ekologickej významnosti krajiny, tým priaznivejšie krajina na človeka pôsobí aj z hľadiska estetického.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodné plochy a vodné toky, mokradnú vegetáciu a pod. Negatívnymi prvkami scenérie v sledovanom území sú časti osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a skladové areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Obr. Pohľad na dotknuté územie.

Obr. Lošonec z pohľadu od dotknutého územia.

Navrhovaná činnosť bude novým prvkom v krajine, kde doteraz prevládajú rozsiahle plochy lúk alebo polí situované do susedstva s prvkami lesnatej krajiny.

Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody a krajiny na Slovensku upravuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov. Tieto zákonné dokumenty legislatívnou formou prispievajú k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utváraniu podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability. Vymedzujú všeobecnú a osobitnú ochranu prírody a krajiny a v rámci osobitnej ochrany potom územnú ochranu, druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín.

Územnou ochranou prírody a krajiny sa podľa Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov rozumie ochrana prírody a krajiny na území Slovenskej republiky alebo jeho častí. Ochrana prírody a jej význam nadobudla nové chápanie celoplošnej

ochrany krajiny, ktoré je dané piatimi stupňami ochrany, novými názvami kategórií ochrany a zvýšením vážnosti názorov a stanovísk pracovníkov ochrany prírody pri rozhodovaní a umiestnení investícií v krajine. Zákon o ochrane prírody a krajiny si berie za základ princíp územného systému ekologickej stability. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zvyšuje. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).

Na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, platí prvý stupeň ochrany (§12), podľa ktorého sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie niektorých činností uvedených pod písmenom a) až h). Na území, na ktorom platí druhý až piaty stupeň ochrany sú v §13 až §16 uvedené činnosti, ktoré sú v jednotlivých stupňoch ochrany zakázané a na ktoré je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

V širšom záujmovom území bolo vyhlásených niekoľko „veľkoplošných“ a „maloplošných“ chránených území.

Tab. č. 6: Chránené územia okresu Trnava

Kategória	Názov chráneného územia	Katastrálne územie	Výmera [ha]	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany
CHKO	Malé Karpaty	viaceré k.ú. na území okresov Bratislava III., Bratislava IV., Malacky, Pezinok, Senica, Trenčín, Trnava	64 610,12 (podľa vyhlášky) 72 842,00 OP 110 162,00 (podľa údajov na http://chkomalekarpaty.sopsr.sk/)	1976	2.
NPR	Hlboča	Smolenice	123,07	1981	5.
NPR	Záruby	Buková, Smolenice	299,99	1984	5.
PR	Bolehlav	Dolné Orešany	93,57	1988	5.
PR	Buková	Buková	9,45	1988	4.
PR	Čierna skala	Lošonec	29,71	1996	5.
PR	Katarína	Dechtice	18,00	1984	4.
PR	Klokoč	Lošonec, Plavecké Podhradie	21,59	1996	5.
PR	Lošonský háj	Horné Orešany	24,26	1984	5.
PR	Skalné okno	Buková	12,22	1986	4.
PR	Slopy	Dobrá Voda	153,87	1993	5.
NPP	Driny	Smolenice	OP 11,70	1968	jaskyňa
PP	Čertov žľab	Smolenice	23,58	1992	5.
PP	Lahký kameň	Dobrá Voda	12,40	1996	5.
PP	Vyvieračka pod Bachárkou	Dobrá Voda	3,47	1982	4., 5.
CHA	Trnavské rybníky	Trnava, Hrnčiarovce	38,43 OP 23,18	1974	4. 3.
CHA	Vlčkovský háj	Vlčkovce	61,36	1994	4.
CHA	Všivavec	Smolenická Nová Ves, Boleráz, Horné Orešany	34,11	1992	4.

Vysvetlivky: CHKO – chránená krajinná oblasť, NPR – národná prírodná rezervácia, PR – prírodná rezervácia, NPP – národná prírodná pamiatka, PP – prírodná pamiatka, CHA - chránený areál.

Najbližšie k sledovanému územiu zasahuje hranica CHKO Malé Karpaty. Blízko k sledovanému územiu sú ešte situované PR Lošonský háj a CHA Všivavec.

Priamo do dotknutého územia však nezasahuje žiadne z týchto chránených území.

Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č.543/2002 Z.z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000.

NATURA 2000 je sústava chránených území členských krajín Európskej únie, ktorej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä EÚ ako celok. Vytvorenie tejto sústavy má zabezpečiť ochranu a zachovanie vybraných typov biotopov, ohrozených druhov rastlín a živočíchov a ich biotopov, ktoré sú významné z hľadiska Európskeho spoločenstva. Vytvorenie NATURA 2000 je jedným zo základných záväzkov členských štátov voči EÚ v oblasti ochrany prírody. Cieľom vytvorenia tejto európskej súvislej siete chránených území je zabezpečenie priaznivého stavu populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivého stavu biotopov. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – územia európskeho významu (ÚEV) – územia vyhlasované v súlade so smernicou Rady č. 92/43/EHS z 22.5.1992 o ochrane prirodzených biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín (známa tiež ako *smernica o biotopoch – Habitats directive*) a chránené vtáčie územia (CHVÚ) – vyhlasované v súlade so smernicou Rady č. 79/409/EHS z 2.4.1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (známej tiež ako *smernica o vtákoch – Birds directive*).

Na území okresu Trnava bolo vymedzených 5 ÚEV a ku dvom z nich (ÚEV Biele hory a ÚEV Brezovské Karpaty) boli ešte urobené doplnky ako samostatné ÚEV s osobitným číslovaním (tabuľka 2). Do blízkosti sledovaného územia zasahujú SKUEV0267 Biele hory, SKUEV1267 Biele hory a SKUEV0277 Nad vinicami.

SKUEV0267 Biele hory a SKUEV1267 Biele hory predstavujú komplex prevažne lesných a skalných biotopov na mezozoických vápencových a dolomitových substrátoch Malých Karpát. Významnou súčasťou je krasová oblasť (Plavecký kras, Smolenický kras) s typickým reliéfom, úzkymi a hlbokými krasovými dolinami, kaňonovitými údoliami, jaskyňami a ďalšími formami krasového reliéfu. Zahŕňa aj najvyššie polohy Malých Karpát s nadmorskou výškou presahujúcou 700 m n.m. Vyskytujú sa tu lesné, skalné, sutinové a teplomilné suché trávnaté biotopy. Pralesovité lesné porasty v horných častiach Malých Karpát sú nositeľmi genetického fondu pôvodnej lesnej vegetácie. ÚEV predstavuje dôležité miesto hniezdenia vzácnych druhov dravých vtákov. Lokalita je jednou z najvýznamnejších lokalít zimovania netopierov na Slovensku. Druhá doplnená časť ÚEV obsahuje zachované lužné lesy s jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) a jeseňom štihlým (*Fraxinus excelsior*) na brehoch potokov Malých Karpát, prevažne na rozhraní lesných a trávnatých komplexov alebo v tesnej blízkosti tokov doliny. ÚEV súčasťou CHKO Malé Karpaty a jeho ochranného pásma a zahŕňa viaceré maloplošné chránené územia. Predmetom ochrany v ÚEV sú biotopy 40A0 Xerothermné kroviny, 6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bazických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovištia *Orchidaceae*), 6240 Subpanónske travinnobylinné porasty, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do apalpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 8160 Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy, 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, 91H0 Teplomilné panónske dubové lesy, 91I0 Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku. Medzi druhy, ktoré sú predmetom ochrany v ÚEV

patria uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), bobor vodný (*Castor fiber*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), pásikavec veľký (*Cordulegaster heros*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), klinček včasný Lumnitzerov (*Dianthus praecox subsp. lumnitzeri*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), netopier sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier ostrouchý (*Myotis blythii*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), drevník ryhovaný (*Rhysodes sulcatus*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*).

SKUEV0277 Nad vinicami predstavuje dve samostatné lokality v k.ú. Horné Orešany a Smolenice. Obe lokality predstavujú lokality reliktného výskytu jazýčkovca východného (*Himantoglossum caprinum*), ktorý tu má najväčšie populácie. Okrem neho sa tu vyskytujú aj ďalšie druhy orchideí (*Orchidaceae*) ako modruška pošvatá (*Limodorum abortivum*), hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana*) a vstavač vojenský (*Orchis militaris*). Lokality zahŕňajú lesy na úpätí Malých Karpát, staré opustené vinice a sady alebo nevyužívané trávne porasty. Lokality sa nachádzajú v hodnotnom prírodnom prostredí, mimo území využívaných na rekreačné účely. Lokality sa čiastočne prekrývajú s CHKO Malé Karpaty alebo jej ochranným pásmom. Predmetom ochrany je biotop 6210 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchidaceae*) a druh jazýčkovca východný (*Himantoglossum caprinum*).

Na území okresu Trnava sú vyhlásené 3 CHVÚ (tabuľka 2) a do širšieho sledovaného územia zasahuje Chránené vtáčie územie SKCHVU014 Malé Karpaty.

Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 216/2005 Z.z. z 29.4.2005 bolo vyhlásené Chránené vtáčie územie SKCHVU014 Malé Karpaty, na rozlohe 55 764 ha, za účelom zachovania biotopov druhov vtákov a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania. Územie CHVU predstavuje teplejšie oblasti listnatých lesov (hrabiny, dubiny, bučiny) v susedstve s lúkami a pasienkami s hojným zastúpením rozptýlenej zelene, ktoré sú ideálnym prostredím pre výskyt európsky i národne chránených druhov vtákov ako sokol rároh (*Falco cherrug*) sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), výr skalný (*Bubo bubo*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), d'ateľ bieločrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), orol kráľovský (*Aquila heliaca*). Okrem týchto lesných hniedičov tu vhodné podmienky nachádzajú aj druhy viazané na okraje lesov, krovinatú etáž a nelesné biotopy ako sú muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), pŕhlaviar čiernehohlavý (*Saxicola torquata*), haja tmavá (*Milvus migrans*), kaňa popolavá (*Circus pygargus*), žlna sivá (*Picus canus*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a iné. Priamo do dotknutého územia nezasahuje.

Tab. č. 7: Územia európskeho významu a chránené vtáacie územia nachádzajúce sa v okrese Trnava

Identifikačný kód	Názov	Stupeň ochrany	Celková rozloha [ha]	Katastrálne územie
Územia európskeho významu				
SKUEV0267	Biele hory	2., 4., 5.	10 146,07	Buková, Častá, Doľany, Dolné Orešany, Horné Orešany, Kuchyňa, Lošonec, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Plavecký Peter, Rohožník, Smolenice, Smolenická Nová Ves, Sološnica
SKUEV1267	Biele hory	2.	24,27	Horné Orešany, Kuchyňa, Lošonec
SKUEV0948	Bolerázske sysľovisko	2.	56,64	Bohdanovce nad Trnavou, Klčovany
SKUEV0278	Brezovské Karpaty	2., 4., 5.	2 671,06	Brezová pod Bradlom, Dobrá Voda, Dolný Lopašov, Hradište pod Vrátnom, Chtelnica, Košariská, Prašník
SKUEV1278	Brezovské Karpaty	2., 4., 5.	321,84	Dobrá Voda, Chtelnica
SKUEV0268	Buková	4.	9,43	Buková
SKUEV0277	Nad vinicami	4.	0,48	Horné Orešany, Smolenice
Chránené vtáacie územia				
SKCHVU014	Malé Karpaty		52 458,48	Borinka, Brezová pod Bradlom, Budmerice, Buková, Častá, Dechtice, Dlhá, Dobrá Voda, Doľany, Dolné Orešany, Dolný Lopašov, Dubová, Grinava, Horné Orešany, Hradište pod Vrátnom, Hrubé lúky, Chtelnica, Jablonové, Kočín, Košariská, Kuchyňa, Lančár, Limbach, Lošonec, Lozorno, Malé Trnie, Marianka, Mást II, Modra, Neštich, Pernek, Pezinok, Pila, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Plavecký Peter, Prašník, Prievaly, Rača, Rohožník, Smolenice, Smolenická Nová Ves, Sološnica, Stupava, Svätý Jur, Šterusy, Turecký vrch, Vajnory, Veľké Trnie, Vrbové, Záhorská Bystrica
SKCHVU054	Špačinsko-nižnianske polia		12 155,66	Bohdanovce nad Trnavou, Bohunice, Bučany, Dolná Krupá, Dolné Dubovany, Dolné Dubové, Dolné Lovčice, Dolný Lopašov, Horné Dubovany, Horné Dubové, Horné Lovčice, Chtelnica, Jaslovce, Kátlovce, Lančár, Malé Brestovany, Malženice, Nižná, Paderovce, Radošovce, Rakovice, Špačince, Ťapkové, Trnava, Veľké Brestovany, Veľké Kostofany, Veselé
SKCHVU023	Úľanská mokraď		18 837,95	Abrahám, Blatné, Boldog, Cífer, Čataj, Hoste, Hrnčiarovce, Igram, Kaplna, Majcichov, Malá Mača, Modranka, Nový Svet, Opoj, Pác, Pavlice, Pusté Úľany, Reca, Senec, Sereď, Sládkovičovo, Slovenská Nová Ves, Trnava, Veľká Mača, Veľký Grob, Vlčkovce, Voderady, Zeleneč

Lokality Emerald

Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Budovanie tejto siete iniciovala Rada Európy v rámci uplatňovania Bernského dohovoru, ktorého cieľom je ochrana voľne žijúcich organizmov a ich prírodných biotopov, najmä tých, ktorých ochrana si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov. Tvorba siete EMERALD sa začala v roku 1999. Priamo do sledovaného územia nezasahuje žiadne z uvedených chránených území.

Ramsarské lokality

Slovenská republika je od 1.1.1993 riadnou zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie (Dohovor o mokradiach majúcej medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva podľa oznámenia FMZV č. 396/1990 Zb. – Ramsarský dohovor). Slovensko sa

pristúpením k tejto konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi“ (čl. 1. ods. 1). V čl. 3. ods. 1. sa zmluvné strany zaväzujú podporovať zachovanie mokradí, najmä tých, ktoré boli zaradené do Zoznamu medzinárodne významných mokradí – Ramsarské lokality. V zmysle Dohovoru o mokradiach (Ramsarský dohovor) nie je priamo v dotknutom území evidované žiadne takéto územie.

Mokrade

Podľa podkladov ŠOP SR sa v riešenom území nachádza niekoľko mokradí, ktoré sú významné z pohľadu regionálneho i lokálneho.

Medzi regionálne významné mokrade (v nasledovnej tabuľke označené R) sú zaradené lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). Zaradené sú k nim aj lokality výskytu významných chránených a ohrozených druhov fauny a flóry. Regionálne významné sú aj chránené územia, územia netypické alebo naopak charakteristické pre daný región. Patria k nim aj významné stanovišťa a miesta rozmnožovania fauny mokradí.

K mokradiam lokálneho významu (v nasledovnej tabuľke označené L) sú zaradené menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Patria k nim aj mokrade s miestnym hydrologickým významom a lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napríklad ako liahniská obojživelníkov, lokality významné produkciou rýb a podobne.

Tab. č. 8: Významné mokrade na území okresu Trnava

Por. č.	Názov	Rozloha [m ²]	Obec / Katastrálne územie	Kategória
1	CHA Trnavské rybníky	616 000	Hrnčiarovce nad Parnou, Trnava, Biely Kostol	R
2	Boleráz – vodná nádrž	500 000	Boleráz	R
3	Buková – poľnohospodárska nádrž	360 000	Buková	R
4	Vodná nádrž Horné Orešany	25 000	Horné Orešany	R
5	Vodná nádrž Ronava	400 000	Cífer, Zeleneč, Slovenská Nová Ves	L
6	Suchá – vodná nádrž	376 000	Suchá nad Parnou	L
7	Nivné údolie Cerová	300 000	Horná Krupá, Naháč	L
8	Vlhké spoločenstvá pri Dobrej Vode	300 000	Dobrá Voda	L
9	Brezina – vlhké spoločenstvá	200 000	Naháč	L
10	Osečník pri Lošonci	200 000	Lošonec	L
11	Vodná nádrž Doľany, Borová	190 000	Borová, Doľany	L
12	Vodná nádrž Dubové	180 000	Dolné Dubové	L
13	Rybníky Krupá	180 000	Dolná Krupá	L
14	Raková dolina	100 000	Trstín	L
15	Várov Šúr – Siladice, úsek Váhu s ostrovom	100 000	Šúrovce	L
16	Vlhkomilné spoločenstvá pri železničnej stanici Smolenice	10 000	Trstín	L
17	VN Parina, Rybáreň	3 000	Horné Orešany	L

Niektoré lokality mokradí uvedené v tabuľke – napr. Vodná nádrž Horné Orešany a Osečník pri Lošonci – sa nachádza v širšom okolí sledovaného územia, ale realizácia navrhovanej činnosti priamo nezasiahne žiadnu z nich.

Druhovú ochranu a ochranu drevín

Ochranu druhov flóry a fauny – druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín – upravuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov. Platné zoznamy druhov, ktoré požívajú ochranu uvádza Vyhláška MŽP SR č. 158/2014 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, kde v Prílohe č. 5 je uvedený Zoznam chránených rastlín a ich spoločenská hodnota, v Prílohe č. 6 je uvedený Zoznam chránených živočíchov a ich spoločenská hodnota a zvlášť v Prílohe č. 32 je uvedená spoločenská hodnota druhov vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na území Slovenskej republiky (na území Slovenska sú chránené všetky voľne žijúce druhy vtákov okrem holuba domáceho).

V širšom okolí sledovaného územia sa nachádza viacero významných lokalít s výskytom taxónov rastlín a živočíchov, medzi ktorými sú aj veľmi vzácne a chránené druhy. Na priamo dotknutej lokalite chránené druhy rastlín nateraz zaznamenané neboli.

Medzi chránené druhy živočíchov, zistených v širšie vyčlenenom sledovanom území, patria niektoré druhy bezstavovcov ako napr. modlivka zelená (*Mantis religiosa*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), všetky druhy čmeľov (rod *Bombus*), zo stavovcov všetky druhy obojživelníkov, plazov, všetky druhy vtákov (okrem holuba domáceho), jež bledý (*Erinaceus roumanicus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*) a všetky druhy netopierov. Patria medzi chránené druhy európskeho alebo národného významu.

Osobitné postavenie má ochrana drevín rastúcich mimo les, kde nakladanie s nimi a zásahy do ich porastov alebo aj jednotlivých jedincov určujú vyššie uvedené zákonné predpisy a spoločenskú hodnotu takýchto drevín určujú Prílohy 33 až 35 k vyhláške č. 24/2003 Z.z.

Špeciálnu kategóriu ochrany prírody predstavujú chránené stromy. Za chránené stromy sa v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií. Za chránené stromy možno vyhlásiť aj stromy rastúce na lesnej pôde. Najbližšie k sledovanému územiu sa nachádza chránený strom lipa malolistá (*Tilia cordata* Mill.) v Smoleniciach evidovaný ako S 465 Lipa pri kostole v Smoleniciach.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených geoeekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá vytvára predpoklady pre funkčné a priestorové zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Významnou súčasťou vytvorenia celoplošného ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky optimálnu organizáciu a využitie krajiny. V rámci ochrany prírody a starostlivosti o životné prostredie sa považuje za východiskový dokument pre stratégiu ochrany ekologickej stability, biodiverzity a genofondu Slovenskej republiky. ÚSES predstavujú jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie, pozemkových úprav a pod.

ÚSES je vybraná, nepravidelná sieť endogénne ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú v nej rozmiestnené na základe vzájomných vzťahov, funkcií a optimálnych priestorových kritérií. Kostru ekologickej stability tvoria existujúce relatívne ekologicky stabilnejšie segmenty v krajine. Ekologickým krajinným segmentom môže byť akákoľvek ekologicky hodnotnejšia časť krajiny, v závislosti od kvality ekosystémov.

Kostra územného systému ekologickej stability vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území, predstavuje systém chránených území a ich ochranných pásiem, vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región – biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine), umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov – biokoridory, priaznivo ovplyvňuje intenzívne využívané časti krajiny s nižším stupňom krajinoekologickej významnosti, tu zohrávajú významnú úlohu interakčné prvky, zlepšuje pôdoochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Hodnotenie prvkov ÚSES záujmového územia vychádza z jednotlivých štúdií ÚSES, kde základom je Generel nadregionálneho ÚSES Slovenskej republiky (HÚSENICOVÁ A KOL., 1992), ktorý bol v rokoch 2001 až 2002 aktualizovaný a zapracovaný do Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001. Pre okres Trnava bol v roku 1993 spracovaný RÚSES (JANČUROVÁ A KOL., 1993), ktorý bol následne v roku 2002 aktualizovaný (IZAKOVIČOVÁ A KOL., 2002). Pre samotnú obec Lošonec boli spracované dokumentácie Územného plánu obce Lošonec (KRUPOVÁ A KOL., 2007) a Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lošonec na roky 2015 – 2020 (EKOPLÁN, S.R.O. BRATISLAVA, 2015), kde sú prvky ÚSES riešené aj na úrovni MÚSES, hoci pre územie obce nebol spracovaný MÚSES v zmysle zákona Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Na základe vyššie uvedených dokumentácií boli v sledovanom území a jeho okolí vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

Biocentrá:

- biocentrum nadregionálneho významu – NRBC Biele hory (jadrá biocentra tvoria lokality Klokoč, Čierna skala, Záruby, Dlhý vrch, Hlboča a Buková) – v dokumentácii RÚSES Trnava (IZAKOVIČOVÁ A KOL., 2002) uvádzané ako jadrá a označené ako biocentrum regionálneho významu RBc Buková, RBc Záruby, RBc Klokoč, RBc Čierna skala a RBc Hlboča);
- biocentrum regionálneho významu – RBc Čierna skala;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Klokoč;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Orešany;
- biocentrum regionálneho významu – RBc VN Boleráz;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Šarkan – Dolná Krupá;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Boleráz;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Horná Krupá – Horný Háj;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Podháj;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Suchá nad Parnou;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Trnavské rybníky;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Trnavský park;
- biocentrum regionálneho významu – RBc Slopy – Dobrá Voda;
- biocentrum miestneho (lokálneho) významu – MBc – na území obce Lošonec nebolo v doterajších dokumentáciách ÚSES vyčlenené.

Biokoridory:

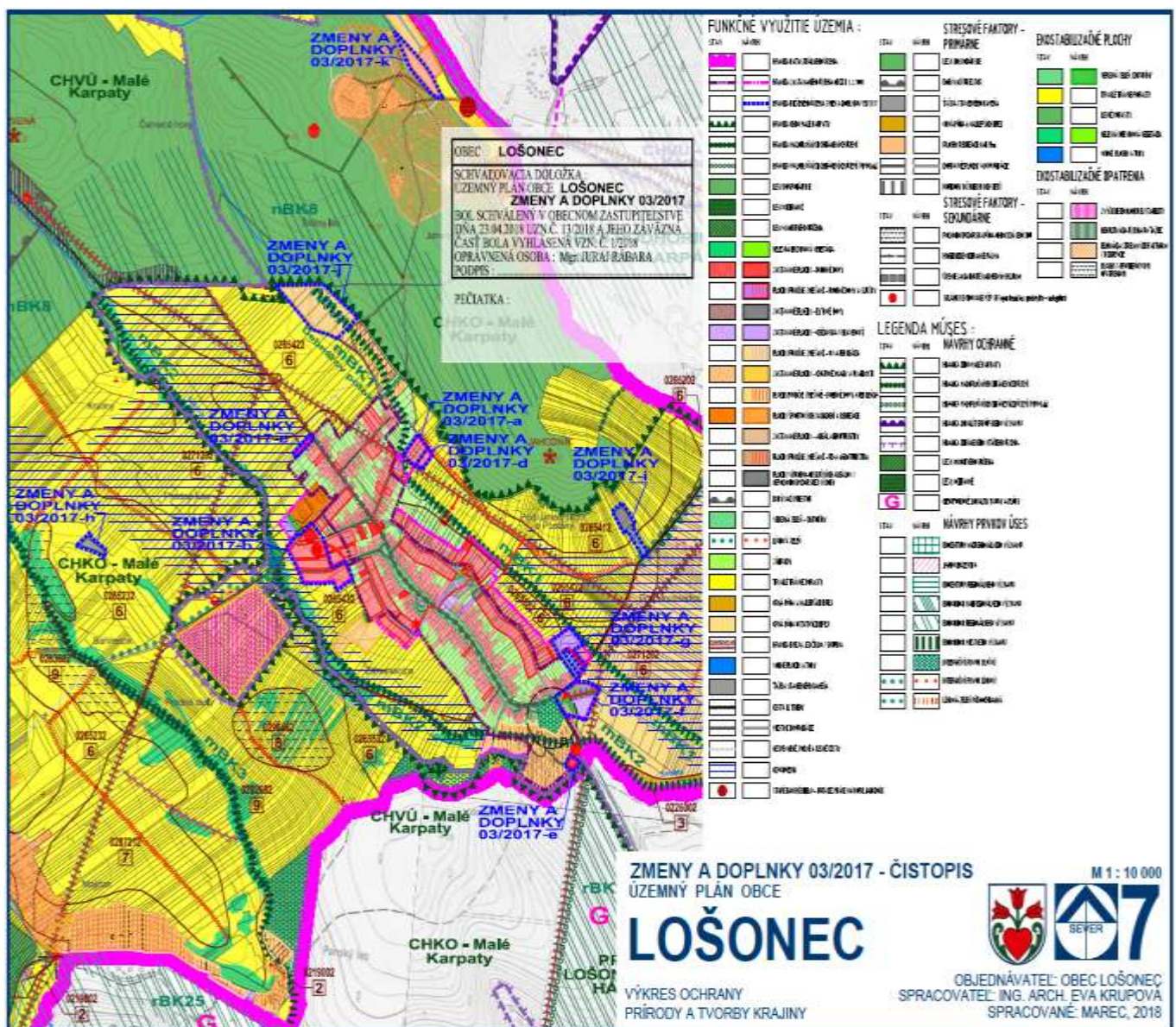
- biokoridor nadregionálneho významu – NRBK vedúci hrebeňom Malých Karpát;
- biokoridor nadregionálneho významu – NRBK Podhorie Malých Karpát (v dokumentáciách RÚSES okresu Trnava uvádzaný ako biokoridor regionálneho významu vedúci podhorím Malých Karpát – Podmalokarpatský biokoridor – biokoridor ekotónového typu les-bezlesie);
- biokoridor regionálneho významu – RBK Krupský potok (RBK Krupiansky potok);
- biokoridor regionálneho významu – RBK Parná;
- biokoridor regionálneho významu – RBK Trnávka;
- biokoridory miestneho významu – MBK tvorené vodnými tokmi s brehovými porastami prameniáciami v Malých Karpatoch, ktoré prepájajú NRBK Podhorie Malých Karpát s biokoridormi Trnavskej pahorkatiny;

- za ďalšie biokoridory lokálneho významu možno považovať všetky biokoridory vedúce pozdĺž vodných tokov v širšom území ako napr. Smolenický potok, potok Krupica a i.

Prvky ÚSES situované na území obce Lošonec sú podchytené aj v dokumentácii „Zmeny a doplnky 3/2017 – čistopis, Územný plán obce Lošonec, výkres ochrany prírody a tvorby krajiny (KRUPOVÁ A KOL., 2018).

Biokoridory miestneho významu MBk1 a MBk2 sú vedené pozdĺž toku Smutná a jej ľavostranného prítoku, ktoré obtekajú obe strany obce Lošonec a zlievajú sa pod obcou v lokalite Pažite. Následne biokoridor pokračuje a napája sa na Smolenický potok a VN Boleráz. Biokoridor miestneho významu MBk3 je vedený pozdĺž toku Majdan a následne sa vlieva do toku Parná, čím sa napája na RBk Parná.

Tieto biokoridory miestneho významu MBk1, MBk2 a MBk3 nebudú priamo dotknuté navrhovanou činnosťou a nie je predpoklad ani nepriameho ovplyvnenia za dodržania všeobecne platných noriem a opatrení.

Obr. Situácia zmien a doplnkov Územného plánu obce Lošonec.

Biokoridor nadregionálneho významu NRBk Podhorie Malých Karpát je umiestnený do okrajových častí lesných porastov v dolnej časti svahov Malých Karpát (viď obr.). Navrhovaná činnosť je v lokalite, ktorá spadá do tohto biokoridoru (aj keď vo výkresovej časti je biokoridor kreslený mimo danú lokalitu).

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno historické hodnoty územia.

III.3.1 Obyvateľstvo a jeho aktivity

Zroj : PHSR obce Lošonec

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Lošonec do Trnavského kraja a okresu Trnava. V rámci okresu zaujíma okrajovú polohu. Na základe počtu obyvateľov možno obec zaradiť do kategórie malých vidieckych obcí. V okolitej sídelnej štruktúre dominujú stredne veľké vidiecke obce, sídla mestského charakteru sú pomerne vzdialené. Najbližším mestom je Trnava (22 km), ďalej nasleduje Senica (28 km), Modra (30 km), Vrbové (35 km) a Pezinok (35 km).

Katastrálne územie obce má výmeru 2371 ha a je kompaktné. Hustota osídlenia dosahuje len 22 obyvateľov na km², čo je výrazne menej ako celoštátny priemer (110 obyv./ km²). Susedí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami: Smolenice, Smolenická Nová Ves, Horné Orešany, Doľany, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš.

Obec Lošonec vzhľadom k počtu obyvateľov a blízkosti väčších obcí (Smolenice, Horné Orešany) nemá vlastné záujmové územie. Z hľadiska lokálnych medzisídelných väzieb sú najintenzívnejšie väzby na susednú obec Smolenice, vzdialenú 3 km.

Okres Trnava má v rámci Trnavského kraja centrálnu polohu. Spomedzi okresov kraja má najvyšší počet obyvateľov - 128 567 a má i najvyššiu hustotu osídlenia - 171,6 obyvateľov na 1 km². Okresom prechádzajú hlavné dopravné trasy, ktoré majú celoslovenský až medzinárodný význam, smerujúce na severovýchod pozdĺž rieky Váh - diaľnica D1 a železničná trať Bratislava-Žilina-Košice, ktorá sa v úseku medzi Bratislavou a Trnavou prebudováva na prevádzkovú rýchlosť 160 km/h. Dôležité cestné a železničné trasy vedú aj v smere západ-východ (Senica-Trnava-Nitra).

Menšie priemyselné závody sú aj v Smoleniciach (Chemolak) a Boleráze (spracovanie kukuričného škrobu). V Jaslovských Bohuniciach sa nachádza atómová elektrárňa (časť bola už odstavená).

Obec Lošonec sa nachádza na východnom úpätí Malých Karpát vo výbežku Trnavskej pahorkatiny do pohoria. Katastrálne územie obce má rozlohu 2371 ha a nachádza sa v nadmorskej výške 215-662 m.n.m., stred obce je vo výške 263 m.n.m. Územie je tvorené prevažne zalesneným pohorím. Katastrálnym územím obce preteká potok Smutná, prítok Trnávky.

Z hľadiska administratívneho členenia je súčasťou okresu Trnava a Trnavského kraja. Na základe počtu obyvateľov sa obec Lošonec zaraďuje medzi malé obce (522 obyvateľov). Susediacimi obcami sú Smolenice (4 km) a Horné Orešany (5 km), najbližším mestom je Trnava (20 km)

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Počet obyvateľov zaznamenával až do 2. svetovej vojny pomerne dynamický rast, prerušovaný len krátkymi medziobdobiami stagnácie. Od roku 1869 do roku 1940 vzrástol počet obyvateľov na takmer dvojnásobok. Historicky najvyšší počet obyvateľov (856) bol

dosiahnutý v roku 1940. Od tohto obdobia nastáva dlhodobý pokles počtu obyvateľov. V rokoch 1940 - 1991 sústavne klesal počet obyvateľov intenzitou 5-8% obyvateľov za dekádu. Od 70. rokov úbytok obyvateľstva ešte naberá na dynamike. Tento vývoj bol dôsledkom sťahovania obyvateľov do strediskových obcí a miest, predovšetkým do centier priemyselnej výroby, a to za podpory masívnej bytovej výstavby. V rámci strediskovej sústavy osídlenia bola obec Lošonec zaradená medzi obce bez perspektívy rozvoja a bytová výstavba sa tu zastavila. K stabilizácii situácie dochádza až v 90. rokoch 20. storočia počet obyvateľov odvtedy osciluje na úrovni okolo 520 obyvateľov.

Oproti minulosti sa výrazne znížil podiel obyvateľov v predproduktívnom veku. Nárast sa presunul do kategórie obyvateľov v produktívnom a v menšej miere aj v poproduktívnom veku. Práve podiel obyvateľov v produktívnom veku je pomerne vysoký - v roku 2011 predstavuje až 67,6%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítať s jeho poklesom.

Hospodárske subjekty pôsobiace na území obce zabezpečujú pre miestne ekonomicky aktívne obyvateľstvo len minimálny počet pracovných miest. Stále pracovné miesta sú v miestnej verejnej správe, v kameňolome a v miestnych obchodných prevádzkach. Spolu je tu vytvorených asi 20 pracovných miest. Vo verejných službách obce je niekoľko pracovných miest vo verejnej správe (zamestnanci obecného úradu a v materskej škole).

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) - 97 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) 79 obyvateľov. Relatívne vysoký je aj podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo) 33 obyvateľov.

Počet pracovných miest od roku 1989 poklesol najmä v poľnohospodárstve, kde došlo k postupnému útlmu výroby, pri súčasnom raste požiadaviek na zvyšovanie produktivity práce. V súčasnosti nachádza najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovné uplatnenie v priemyselnej výrobe, maloobchode a v stavebníctve, vzhľadom k rozmachu individuálnej bytovej výstavby v okolí Trnavy.

Za prácou mimo obec odchádzalo 186 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 82%. Cieľovými miestami odchádzky je hlavne Trnava, v menšej miere aj Bratislava.

Vďaka dostatočnej ponuke pracovných príležitostí v Trnave je miera nezamestnanosti pomerne nízka. Odrazom nízkej miery nezamestnanosti je aj nízky počet sociálne odkázaných obyvateľov.

Hospodárska základňa

Väčšinu katastrálneho územia pokrývajú lesné porasty - lesný pôdny fond je na 78 % výmery katastrálneho územia. Obhospodaruje ho Lesy SR š.p., OZ Smolenice.

Poľnohospodárska pôda predstavuje v rámci katastrálneho územia obce len 18% jeho výmery. Je vo vlastníctve súkromných roľníkov a fyzických osôb. Najvýznamnejším užívateľom poľnohospodárskej pôdy je PD Smolenice. V katastri obce Lošonec má hospodársky dvor, situovaný západne od zastavaného územia. V súčasnosti je areál bez živočíšnej výroby a len extenzívne využívaný, časť objektov sa prenájma.

Cestovný ruch, rekreácia a šport

Poloha obce v bezprostrednom kontakte s prírodným prostredím Malých Karpát a prítomnosť viacerých prírodných a kultúrno-historických pozoruhodností, predstavuje značný potenciál rozvoja cestovného ruchu a rekreácie. Väčšinu katastrálneho územia obce tvorí lesná krajina, využívaná predovšetkým na aktivity letnej rekreácie. Kataster obce a jej okolie poskytuje mnoho možností pre pešiu turistiku, cykloturistiku i náročné adrenalínové športy (paragliding).

Podhorím prechádza Malokarpatská cykloturistická magistrála. Do Malých Karpát tu odbočujú ďalšie cyklotrasy (údolím Parnej, cez Malé Karpaty). Cyklotrasy umožňujú prechod pohorím Malé Karpaty cez sedlo pod Čiernou Skalou s pokračovaním na Plavecký Mikuláš a Záhorie. Možnosti pre pešiu turistiku zahŕňajú široký výber trás od nenáročných krátkych trás vhodných pre rodinné výlety až po náročné vrcholové výstupy s prevýšením 500 m.

Do katastrálneho územia obce spadajú dve rekreačné chatové oblasti - Jahodník (na severnom okraji, časť patrí do k.ú. Smolenice) a Majdan (na južnom okraji, časť patrí do k.ú. Horné Orešany). V rekreačnom stredisku Jahodník sa okrem súkromných chát a podnikových zariadení s prenajímateľnou kapacitou 108 lôžok nachádza verejné táborisko, kúpalisko (t.č. mimo prevádzky), reštaurácia, bufet, vináreň, Jahodník je východiskom značkových turistických trás na Čiernu Skalu a Záruby a vedie odtiaľto prístupový chodník k jaskyni Driny. V blízkosti je ďalšie rekreačné stredisko Záruby s možnosťou ubytovania v chatkách s kapacitou 80 lôžok.

V lokalite Majdan bolo kúpalisko (dlhodobo mimo prevádzky), kultúrno-historické hodnoty predstavujú aj objekty pálfyovskej chemickej továrne.

V severozápadnej časti obce Lošonec sa nachádza športový areál s futbalovým ihriskom, ktoré sa využíva viacúčelovo. V areáli sa nachádza prevádzkový objekt s tribúnou.

V okolí obce je v rámci Malých Karpát veľmi hustá sieť značkových turistických trás s hlavným východiskom v lokalite Jahodník. Viacero turistických trás sprístupňuje atraktívne prírodné prostredie Smolenického krasu, Štefánikova magistrála vedie po vrcholových častiach pohoria. Na značkových turistických trasách sú vybudované odpočívadlá a rázcestníky. V zimnom období možno početné turistické trasy využiť na beh na lyžiach, lúky v podhorí sú vhodné na sánkovanie, prípadne nenáročné lyžovanie.

Z hľadiska rozvoja rekreácie je dôležité analyzovať aktivity a atrakcie v okolitých obciach, ktoré sú v danom regióne veľmi významné. Tieto znalosti sú potrebné pre zostavenie takej ponuky, ktorá by bola konkurencieschopná. Čím diverzifikovanejšia a bohatšia bude ponuka turistických aktivít a zaujímavostí, tým vyššia bude atraktivita celej oblasti.

Významným centrom cestovného ruchu v tejto časti Malých Karpát je obec Smolenice, kde sa koncentrujú viaceré atrakcie a zariadenia cestovného ruchu a konajú sa tu podujatia podporujúce cestovný ruch:

- Smolenický zámok — priestory zámku slúžia ako kongresové centrum Slovenskej akadémie vied. Pre verejnosť je zámok otvorený v letných mesiacoch júl-august, kedy sú zabezpečené prehliadky zámku s odborným výkladom sprievodcu.
- Múzeum — s expozíciami nálezov z halštatského hradiska Molpír, starých kníh z farskej knižnice, expozície sú venované vynálezcovi padáka Š. Baničovi, regionálnemu historikovi Š. Jastrabíkovi.
- jaskyňa Driny — jediná pre verejnosť sprístupnená jaskyňa v Malých Karpatoch, v prevádzke je od apríla do októbra
- masív Malých Karpát s vrchmi Záruby a Veterlín — vyhlásená národná prírodná rezervácia Záruby, vrch Záruby je najvyšším vrchom Malých Karpát s výhľadmi na Bukovskú panvu s obcou Buková a Českou cestou a na Smolenický zámok, v južnej časti svahu je Zárubská veža s vhodnými cvičnými horolezeckými terénmi, lezecké terény sú aj na Havranej skale vo východnej časti masívu Zárub. Pod vrcholom Zárub je štartovacie miesto pre paragliding.
- dolina Hlboče - dolina kaňonovitého charakteru dlhá 1 km, vyhlásená národná prírodná rezervácia, vedie ňou náučný chodník Smolenický kras. V hornej časti doliny Hlboče je jediný vodopád v Malých Karpatoch.

Ďalšie atrakcie z hľadiska cestovného ruchu v bezprostrednom okolí predstavuje vodná nádrž Horné Orešany (pri obci Lošonec), ktorá sa využíva pre športový rybolov. Obec je súčasťou

regiónu cestovného ruchu „Malokarpatská vínná cesta“, ktorý sa usiluje o podporu rozvoja poznávacieho cestovného ruchu, zameraného najmä na aktivity súvisiace s vinohradníckou a vinárskou tradíciou.

Občianska vybavenosť

V obci sú zastúpené len niektoré zariadenia základnej občianskej vybavenosti. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú situované pozdĺž hlavnej obslužnej komunikácie, najmä na jej priečnej osi v strede obce.

V obci Lošonec je materská škola, situovaná v centre obce. Kapacita zariadenia postačuje súčasným potrebám, stavebno-technický stav objektu však nie je vyhovujúci; objekt je vo vlastníctve cirkvi. Základná škola v obci nie je. Žiaci navštevujú základnú školu v Smoleniciach, v menšej miere aj v Horných Orešanoch. Stredné školy (všeobecno-vzdelávacie, odborné, učňovské) sú dostupné v Trnave. Bratislava a Trnava sú najbližšími sídlami viacerých univerzít a vysokých škôl, ktoré poskytujú vyššie vzdelanie v mnohých študijných odboroch.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie zdravotnej starostlivosti. Pre potreby obyvateľov slúži zdravotné stredisko v Smoleniciach. Ostatné odborné a špecializované ambulancie sú v poliklinike v Trnave a vo fakultnej nemocnici v Trnave.

Pre účely miestnej administratívy slúži objekt obecného úradu. Sídlo matričného úradu s pôsobnosťou pre obec Lošonec je v obci Smolenice, sídlo spoločného stavebného úradu je v Trnave. Pošta sa v obci nenachádza. Najbližšia pošta, banka a bankomat je v Smoleniciach. Polícia má sídlo oddelenia v Trstíne. Požiarna zbrojnica sa nachádza v zadnej prístavbe budovy obecného úradu. V prípade požiaru zasahuje požiarny zbor z Chemolaku Smolenice a z Trnavy.

V obci je jeden cintorín s domom smútku. Má dostatočné kapacitné rezervy, Pre bohoslužby rímskokatolíckej cirkvi sa využíva kostol. Farský úrad je v Smoleniciach.

Sektor komerčných služieb a obchodu v obci nie je rozvinutý. Vzhľadom k počtu obyvateľov však trhový priestor nepostačuje pre etablovanie ďalších obchodov a služieb. Obyvatelia využívajú zariadenia maloobchodu a služieb v okolitých obciach a v Trnave. Zastúpené sú len predajne potravinárskeho tovaru a pohostinské prevádzky. Sú sústredené v centrálnej časti obce, pozdĺž hlavnej ulice.

V obci majú ďalej prevádzky živnostníci a menšie firmy podnikajúce v oblasti nevýrobných a drobných remeselných-výrobných služieb a v oblasti nákladnej dopravy.

Doprava

Obec Lošonec leží mimo hlavných dopravných trás. Územím obce prechádza len cesta III. triedy č. III/50211, ktorá sa napája na cestu II. triedy č. 502 Bratislava - Trstín - Vrbové v 2 bodoch - v Smoleniciach a pri Horných Orešanoch.

Napriek polohe na bočnej vetve cestnej siete možno konštatovať, že obec má pomerne výhodnú polohu voči hlavným dopravným koridorom nadregionálneho až medzinárodného významu. Okrem cesty II. triedy, spájajúcej obec malokarpatského sídelného pásu, vedie v blízkosti obce kombinovaný cestný a železničný koridor, spájajúci Podunajskú nížinu so Záhorím, s pokračovaním ďalej do Českej republiky. Jeho súčasťou je elektrifikovaná železničná trať č. 363 Trnava - Senica - Kúty, so stanicou v Smoleniciach. V paralelnom koridore vedie štátna cesta I. triedy č. I/51 Trnava - Senica - Hodonín.

Spojenie hromadnou dopravou s okolitými obcami a okresným mestom zabezpečuje sieť liniek dopravcu SAD Trnava. V obci sú 3 páry autobusových zastávok. Ich rozmiestnenie spĺňa požiadavku zabezpečenia dostupnosti v okruhu 400 m. V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Ako alternatíva voči verejnej doprave sa presadzuje aj organizovaná skupinová

doprava. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené z verejného vodovodu, ktorý zásobuje celú obec. Zdrojom vody sú prameň Sväté studničky a vrt HJ-2. Prívod vody z prameňa a zemného vrtu je vyústený do zemného vodojemu. Z vodojemu sa voda privádza potrubím do akumulácie v Smoleniciach. Pitná voda do obce je privádzaná zásobovacím potrubím z hydrofórovej stanice. Rozvody vodovodnej siete sú vedené v každej ulici. Výstavba vodovodu prebehla v rokoch 1995 - 1997. Prevádzku a údržbu vodovodnej siete zabezpečuje TAVOS a.s. Piešťany.

V obci nie je (s výnimkou krátkeho úseku) vybudovaná kanalizácia a na zhromažďovanie splaškových vôd sa používajú žumpy.

Obec Lošonec je kompletne plynofikovaná, plynovodná sieť je vybudovaná vo všetkých uliciach. Je zásobovaná prostredníctvom prepojovacieho strednotlakového plynovodu z obce Smolenice, kde je vybudovaná regulačná stanica plynu. Plynovod v obci je strednotlakový.

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečované z elektrickej siete ZSE, a.s. prostredníctvom vonkajšieho kmeňového vedenia VN 22 kV. Z tohto vedenia sú napojené transformačné stanice, ktoré zásobujú obec, prevádzky služieb a výroby. Technický stav vedení VN, sekundárnych rozvodov a transformačných staníc je vyhovujúci.

V obci je vybudované verejné osvetlenie. Riešené je výbojkovými svietidlami situovanými na stĺpoch vzdušného sekundárneho rozvodu. Systém verejného osvetlenia sa vyznačuje vysokou energetickou náročnosťou a nevyhovujúcim stavom svietidiel.

V obci je vybudovaný rozvod obecného rozhlasu. Ústredňa miestneho rozhlasu je v budove obecného úradu. Rozvody obecného rozhlasu sú vedené jednak na stožiaroch NN a na samostatných stožiaroch.

Obec je pokrytá pevnou telekomunikačnou sieťou s napojením na digitálnu telefónnu ústredňu v Smoleniciach s dostatočnými kapacitnými rezervami.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako priemernú a predstavuje relatívne dobré vyhliadky pre ďalší rozvoj obce.

III.3.2 Kultúrno-historické hodnoty územia

Prvá zmienka o obci Lošonec pochádza z roku 1332. Mesto Trnava v tom čase malo vlastnú správu a richtára, ktorý bol držiteľom pečate. Tá sa od roku 1703 stala symbolom úradnej moci a obec Lošonec získala vlastnú pečať, ktorú tvoril kruh a v ňom tri tulipány vyrastajúce zo srdca a v súčasnosti je táto pečať v erbe obce.

Obec Lošonec má približne 520 obyvateľov a jeho chotár má rozlohu 2371 hektárov. Susedí s obcami Smolenice, Horné Orešany, Plavecký Mikuláš a Plavecké Podhradie. Na webovej stránke obce Lošonec sú aktuálne informácie zo života v obci.

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Zroj : PHSR obce Lošonec

Z hľadiska čistoty ovzdušia územie okolia Trnavy nepatrí k zaťaženým oblastiam. Na území okresu je niekoľko veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia. Vzhľadom k tomu, že vo vzdialenosti do 25 km od obce sa nenachádzajú žiadne mestské sídla, je úroveň transportovaného priemyselného znečistenia nízka. Miestnym znečisťovateľom malého rozsahu je podnik Chemolac s chemickou výrobou, ktorý však v poslednom období uskutočnil opatrenia na ekologizáciu výroby.

V katastrálnom území obce Lošonec sa nachádza jeden stredný zdroj znečistenia ovzdušia - kameňolom v rámci dobývacieho priestoru Lošonec. Nepriaznivý stav v koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší spôsobuje najmä prevádzka kameňolomu a súvisiace dopravné zaťaženie pri odvoze materiálu z kameňolomu po ceste prechádzajúcej stredom obce. Obec je plynofikovaná, preto nie je ovzdušie zaťažované z lokálnych kúrenísk.

Z hľadiska znečistenia povrchových vôd a podzemných zdrojov vody sa dobudovaním kanalizácie eliminoval hlavný rizikový faktor — priesaky odpadových vôd zo žump do pôdy.

Záujmové územie patrí do povodia toku Váh a Malý Dunaj (4-21-16). Najvýznamnejším tokom širšieho záujmového územia je tok Trnávka, do ktorého povodia aj samotné predmetné územie spadá.

Kvalita vody v povodí Váhu a Malého Dunaja je ovplyvňovaná najmä bodovými zdrojmi znečistenia (priemyselnými a komunálnymi odpadovými vodami), keďže Považie patrí k priemyselne najviac rozvinutým oblastiam Slovenska. Nezanedbateľný je aj vplyv výraznej regulácie hlavného toku Váh, keďže sa na ňom nachádza sústava energetických vodných diel a kanálov. Na rieke Váh ovplyvňujú kvalitu vody najmä veľké mestské aglomerácie odvádzajúce odpadové vody do toku (prípadne do jeho prítokov). Na dolnom toku Váhu (v Podunajskej nížine) sa výraznejšie prejavuje aj vplyv difúzných zdrojov znečistenia najmä z poľnohospodárskej výroby ako aj priemyslu. Kvalita vody v toku Trnávka je ovplyvnená viacerými negatívnymi faktormi: ide o recipient s nízkym prietokom pretekajúci najmä poľnohospodárskou oblasťou a prítomnosťou veľkej aglomerácie.

Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v zmysle Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z. v znení Nariadenia vlády 398/2012 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

V blízkosti predmetnej lokality sa kvalita povrchovej vody nemonitoruje. V roku 2018 boli najbližšie k záujmovému územiu monitorované odberové miesta Doľany na Podhájskom potoku (rkm 9,8) a Majcichov na toku Trnávka (rkm 1,40). V roku 2018 zo všeobecných ukazovateľov (časť A) boli v obidvoch monitorovaných miestach prekročené hodnoty ukazovateľa amoniakálny dusík, dusitanový dusík a biochemická spotreba kyslíka. V odberovom mieste Majcichov bolo zaznamenané aj prekročenie rozpusteného kyslíka, chemickej spotreby kyslíka Cr, vodivosti, celkového fosforu a chloridov. Hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele (časť E) ako aj nesyntetické látky (časť B) v týchto odberových miestach neboli hodnotené. V časti C syntetické látky spĺňali požiadavky na kvalitu vody v obidvoch odberových miestach. Prehľad nesplnených požiadaviek podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z. v znení Nariadenia vlády 398/2012 Z.z. je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tab. č. 9: Prehľad nesplnenia požiadaviek na kvalitu povrchovej vody v roku 2018

NEC	TOK	MONITOROVANÉ MIESTO	Riečny km	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám na kvalitu povrchovej vody podľa Prílohy č. 1:			
				Časť A	Časť B	Časť C	Časť E
V664510D	Podhájsky potok	Doľany	9,8	BSK-5, N-NH ₄ , N-NO ₂	-		-
V662010D	Trnávka	Majcichov	1,4	O ₂ , BSK-5, CHSKCr, EK, N-NH ₄ , N-NO ₂ , Pcelk., Cl-	-		-

Zdroj: Hodnotenie Kvality povrchových vôd Slovenska za rok 2018, SHMÚ, Bratislava, 2019

Záujmové územie patrí podľa útvarov podzemných vôd do predkvartérneho útvaru SK200080KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Pezinských, Brezovských a Čachtických Karpát oblasti povodia Váh.

V útvare podzemnej vody SK200080KF sú ako kolektorské horniny zastúpené najmä vápence a dolomity stratigrafického zaradenia mezozoikum - trias. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje krasovo-puklinová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je > 100 m. Dominantné krasovo-puklinové hydrogeologické štruktúry sú odvodňované prevažne prameňmi na obode štruktúr, prípadne na okraji pohoria, v menej priepustných súvrstviach a horninách kryštalinika je smer prúdenia konformný so sklonom terénu. V útvare SK200080KF dominujú Ca^{2+} a HCO_3^- ióny. Podľa Palmer-Gazdovej klasifikácie tieto podzemné vody patria medzi základný výrazný Ca-HCO₃ typ. Podzemné vody tohto útvaru radíme medzi stredne až vysoko mineralizované.

Kvalita podzemných vôd sa hodnotí podľa Vyhlášky MZ SR 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. V blízkosti záujmového územia sa nenachádza žiaden objekt monitorovania kvality podzemných vôd. Podzemné vody tohto útvaru však vykazujú dobrú kvalitu, dlhodobu nedochádza k zaznamenaniu prekročenia limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli. (Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2017, SHMÚ Bratislava, 2018).

Prevažnú časť odpadu vyprodukovaného obyvateľmi obce tvorí tuhý domový odpad a odpad zo septikov a žump. Zmesový komunálny odpad je odvážaný na riadenú skládku v k.ú. Dubová. Odpad sa separuje a všetky vyseparované zložky sú zhodnotené ako druhotná surovina. Odvoz komunálneho odpadu a separovaných zložiek odpadu zabezpečuje spol. ASA Trnava. Zberný dvor v obci nie je zriadený.

V katastrálnom území obce Lošonec sú evidované lesné porasty na 1847 ha, čo predstavuje 77,89 % z celkovej výmery k. ú. obce. Lesné porasty sú obhospodarované ako lesy hospodárske, osobitného určenia a ochranné. Väčšina lesných porastov je súčasťou CHKO Malé Karpaty. Ide o dubové a dubovo-hrabové lesy, v úžľabinách lipovo-javorové, vo vyšších polohách bukové. Pri vodných tokoch sa v menšom rozsahu vyskytujú lužné lesy podhorské s prevahou jelše. Podľa hospodárskeho plánu lesa v k.ú. Lošonec z r. 1925 na jednotlivé dreviny pripadali podiely: hrab 59%, dub 15%, buk 14%, cer 10%, jaseň 3%, jelša 0,1%

Zdravotný stav obyvateľstva

Demografická situácia väčšiny európskych krajín naznačuje pokračovanie trendu starnutia obyvateľstva. Podiel detí vo veku 0 až 14 rokov sa znižuje a podiel osôb vo veku 65 a viac rokov sa zvyšuje.

Najvyššie percentuálne zastúpenie 65- a viacročných obyvateľov malo k 1. 1. 2015 podľa Eurostatu Taliansko (21,7 %), Nemecko (21,0 %), Grécko (20,9 %) a Portugalsko (20,3 %). Najviac detí do 14 rokov bolo v Turecku (24,3 %), Írsku (22,1 %) a Francúzsku (18,6 %).

Na Slovensku bolo 15,3 % detskej a 14,0 % seniorskej zložky obyvateľstva, pričom ekonomicky aktívni občania SR (15 až 64-roční) tvorili 70,7 %, čo je najvyšší podiel produktívnej časti populácie v roku 2015 zo všetkých sledovaných krajín. Najmenej ich bolo vo Francúzsku (63,0 %), Švédsku (63,1 %) a Fínsku (63,7 %). Index starnutia (počet osôb v poproduktívnom veku na 100 osôb v predproduktívnom veku) dosiahol na Slovensku hodnotu 91,3, nižší bol len v Nórsku (89,4), na Cypre (89,0), v Luxembursku (85,0), Írsku (58,8) a Turecku (32,9). Vysoké hodnoty indexu starnutia boli v Nemecku (159,1), Taliansku (157,2), Grécku (144,1) a Bulharsku (143,9).

Starnutie obyvateľstva spôsobuje najmä nízka pôrodnosť a zvyšovanie strednej dĺžky života pri narodení. Stredná dĺžka života žien bola najvyššia v Španielsku (85,7), Francúzsku (85,5) a Švajčiarsku (85,1) a najnižšia v Srbsku (77,9), Bulharsku (78,2) a Rumunsku (78,7). U mužov sa pohybovala od 80,9 v Lichtenštajnsku, 80,8 v Švajčiarsku, 80,5 v Nórsku až po 69,7 v Lotyšsku a 69,2 v Litve. Na Slovensku bola stredná dĺžka života žien 80,2 a mužov 73,1 rokov.

Úhrnná plodnosť väčšiny sledovaných európskych krajín je nedostatočná (priemer za EÚ je 1,6 detí). Turecko (2,1) a Francúzsko (2,0) boli v roku 2015 jediné krajiny, kde na jednu ženu pripadalo 2 a viac živonarodených detí. Na Slovensku dosiahla hodnotu 1,4. Najnižšia úhrnná plodnosť bola pritom v Taliansku, Španielsku, Portugalsku, Poľsku, Grécku a na Cypre (všetky 1,3). Dojčenská úmrtnosť, teda podiel zomretých detí do 1 roka na 1 000 živonarodených, bola v SR 5,1 ‰, čím sa Slovensko zaradilo ku krajinám s vyššou úmrtnosťou, z nich najvyššiu malo Turecko (10,7 ‰), Rumunsko (7,6 ‰) a Bulharsko (6,6 ‰). Slovinsko (1,6 ‰) a Fínsko (1,7 ‰) boli krajiny s najnižšou dojčenskou úmrtnosťou.

Štandardizovaná miera úmrtnosti na 100 000 obyvateľov sa vo väčšine sledovaných krajín za posledných desať rokov znížila, najvýraznejšie v Estónsku, na Slovensku, v Slovinsku a Česku. Najviac úmrtí mužov za rok 2014 podľa štandardizovanej miery úmrtnosti na 100 000 obyvateľov sme z vybraných krajín EÚ zaznamenali v Lotyšsku (2 112,3), Litve (2 049,5) a Bulharsku (2 038,2) a najviac úmrtí žien v Srbsku (1 423,1), Bulharsku (1 351,2) a Rumunsku (1 245,4). Štandardizovaná miera úmrtnosti mužov na Slovensku medzироčne klesla z 1 824,0 na 1 751,1 na 100 000 mužov a žien z 1 143,2 na 1 085,8 na 100 000 žien.

Hlavnou príčinou smrti oboch pohlaví vo väčšine sledovaných krajín boli choroby obehovej sústavy. Najvyššia úmrtnosť na ne po prepočítaní na 100 000 obyvateľov bola v Bulharsku (1 131,02), kde oproti predchádzajúcemu roku ešte vzrástla, potom v Rumunsku (951,30) a Srbsku (931,61), najnižšia bola vo Francúzsku (202,93), Španielsku (244,99) a Dánsku (256,59). Na Slovensku klesla štandardizovaná miera úmrtnosti na choroby obehovej sústavy z 711,63 na 654,55 na 100 000 obyvateľov. Vysoký medzироčný nárast sme pri nich evidovali okrem Bulharska (45,22 bodov), aj v Turecku (o 148,98 bodov) a Lichtenštajnsku (o 65,89 bodov).

Ďalšou častou príčinou smrti boli zhubné nádory, na ktoré sme evidovali na Slovensku 324,05 úmrtí (o 3,01 bodu menej ako v predchádzajúcom roku). Častejšie ako v SR však na zhubné nádory umierali obyvatelia Chorvátska (336,39/100 000) a Maďarska (348,14/100 000). V ostatných sledovaných krajinách bola úmrtnosť na ne nižšia. Najmenej to bolo na Cypre (200,39/100 000), v Turecku (202,81/100 000), Lichtenštajnsku (202,97/100 000), vo Fínsku (218,57/100 000) a Švajčiarsku (219,58/100 000). Dôsledkom zhubných nádorov pritom umrie vo väčšine krajín EÚ podstatne viac mužov ako žien. Zrejmý, viac ako dvojnásobný rozdiel, bol v Turecku, Litve, Lotyšsku, Španielsku, Estónsku a Portugalsku. Najvýraznejšia diferencia pohlaví je však dlhodobá pri vonkajších príčinách úmrtnosti, na ktoré zomrie priemerne 2,4-násobne viac mužov ako žien (v Litve, Estónsku a Lotyšsku to bolo dokonca až štvornásobne viac).

Ďalšie medzinárodné porovnania vychádzajúce z databázy OECD sú pre rozdielnosť metodiky len orientačným prierezom zdravotnej starostlivosti jednotlivých krajín. Viac ako 20-tisíc prepustení z nemocnice na 100 000 obyvateľov bolo v Rakúsku, Nemecku, Česku, Slovensku a Maďarsku. Najmenej prepustení zaznamenalo Portugalsko (8 493,0) a Španielsko (10 219,3). Nemecko (8,13) a Rakúsko (7,55) dlhodobo vedú aj v počte postelí v nemocničnej starostlivosti na 1 000 obyvateľov. SR sa s 5,75 postelami na 1 000 obyvateľov radí ku krajinám s vyšším počtom postelí, ktorých rebríček uzatvárajú Švédsko (2,44 ‰), Dánsko (2,53 ‰) a Írsko (2,60 ‰).

Hodnotenie súčasného zdravotného stavu obyvateľstva záujmového územia je veľmi obtiažne nakoľko nie sú k dispozícii podrobné údaje na charakteristiku uvedeného javu v danej lokalite. Údaje o zdravotnom stave obyvateľstva sú k dispozícii sumárne za okres v zdravotníckych ročenkách a štatistických publikáciách.

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. V roku 2003 bol 69,77 roka u mužov a 77,62

roka u žien (ŠÚ SR, Vybrané údaje v regiónoch, 2005). V európskom porovnaní sa Slovensko radí medzi priemerné krajiny.

Tab. č. 10: Vybrané demografické ukazovatele, rok 2015

Krajina	Veková štruktúra v %		
	0-14	15-64	65+
Slovensko	15,3	70,7	14,0
EÚ	15,6	65,5	18,9

Krajina	Stredná dĺžka života pri narodení v rokoch		Úhrnná plodnosť	Dojčenská úmrtnosť
	muži	žena		
Slovensko	73,1	80,2	1,4	5,1
EÚ	77,9	83,3	1,6	3,6

Tab. č. 11: Štandardizovaná miera úmrtnosti - podľa príčin smrti, rok 2014, muži

Krajina	Príčiny smrti podľa MKCH-10					
	Všetky príčiny	Zhubné nádory	Choroby obehovej sústavy	Choroby dýchacej sústavy	Choroby tráviacej sústavy	Vonkajšie príčiny úmrtnosti
Slovensko	1 751,1	463,5	792,4	118,2	89,8	111,8
EÚ	1 254,5	349,1	444,8	112,3	54,6	66,5

Tab. č. 12: Štandardizovaná miera úmrtnosti - podľa príčin smrti, rok 2014, ženy

Krajina	Príčiny smrti podľa MKCH-10					
	Všetky príčiny	Zhubné nádory	Choroby obehovej sústavy	Choroby dýchacej sústavy	Choroby tráviacej sústavy	Vonkajšie príčiny úmrtnosti
Slovensko	1 085,8	239,0	559,9	50,9	48,3	40,5
EÚ	817,9	200,6	318,3	58,1	33,4	27,9

Tab. č. 13: Prepustenia z nemocnice na vybrané ochorenia

Krajina	Rok	Prepustenia z nemocnice na vybrané ochorenia					Priemerný ošetrovací čas v dňoch
		Všetky príčiny	nádory	obehová sústava	tráviaca sústava	vonkajšie príčiny	
		na 100 000 obyvateľov					
Slovensko	2015	20 052,9	1 713,9	2 971,3	1 850,1	1 452,6	7,2

Hodnotenie súčasného zdravotného stavu obyvateľstva záujmového územia je veľmi obtiažne nakoľko nie sú k dispozícii podrobné údaje na charakteristiku uvedeného javu v danej lokalite. Údaje o zdravotnom stave obyvateľstva sú k dispozícii sumárne v zdravotníckych ročenkách a štatistických publikáciách.

Tab. č. 14: Veková štruktúra obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín

SR/kraj	Počet osôb			
	spolu	Veková skupina		
		0-14	15-64	65+
Slovenská republika	5 435 343	840 228	3 780 456	814 659
Trnavský kraj	561 156	79 252	395 320	86 584

Zdroj : zdravotnícka ročenka SR 2016

Tab. č. 15: Priemerný stav a pohyb obyvateľstva

SR/kraj/okres	Priemerný stav obyvateľstva		Živo- narode ní	spolu	zomretí		Prirodze ný prírastok (úbytok)	Celkový prírastok (úbytok)
	muži	ženy			do 1rok	do 28 dní		
Slovenská republika	2 648 883,0	2 781 914,5	57 557	52 351	311	165	5 206	9 091
Trnavský kraj	274 265,5	286 161,0	5 493	5 579	20	12	-86	1 459

SR/kraj/okres	Živo- narodení	zometí	Prirodzený prírastok	Celkový prírastok	Zomretí do 1 roka	Zomretí do 28 dní
		na 1 000 obyvateľov			na 1 000 živonarodených	
Slovenská republika	10,6	9,6	1,0	1,7	5,4	2,9
Trnavský kraj	9,8	10,0	-0,2	2,6	3,6	2,2

Zdroj : zdravotnícka ročenka SR 2016

Tab. č. 16: Pracovníci v zdravotníctve podľa územia

SR Kraj okres	pracovníci								štátni
	úhm	zdravotnícki spolu	z toho					nezdra- votnícki spolu	
			lekári	Zubní lekári	Farma- ceuti	sestry	Pôrodné asistent- ky		
SR	107 896	81 534	18 864	2 701	4 183	31 183	1 834	24 914	1 448
Trnavský kraj	8 924	6 137	1 426	229	283	2 553	194	2 680	107

Zdroj : zdravotnícka ročenka SR 2016

Tab. č. 17: Pracovníci v zdravotníctve podľa územia na 100 000 obyvateľov

SR Kraj okres	pracovníci								nezdra- votníckí spolu	štátní
	úhrn	zdravotníckí spolu	z toho							
			lekáři	Zubní lekáři	Farma- ceuti	sestry	Pôrodné asist.			
SR	1 985,1	1 500,1	347,1	49,7	77,0	573,7	33,7	458,4	26,6	
Trnavský kraj	1 590,3	1 093,6	254,1	40,8	50,4	455,0	34,6	477,6	19,1	

Zdroj : zdravotnícka ročenka SR 2016

IV Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie.

Hodnotené sú varianty:

- **Nulový variant**
- **Navrhované varianty**

Nulový variant

definuje §3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z.z. ako variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nie je reálne predpokladať, že by sa ďalší vývoj územia odvíjal od súčasného využitia. Vzhľadom na platný územný plán obce je predpoklad rozvoja lokality v smere funkčného využitia stanoveného územným plánom.

Navrhovaný variant

Navrhovaná činnosť je posudzovaná vo väzbe na prílohu č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kapitoly č. 12: Potravinársky priemysel, položky 1: Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov. Navrhovaná činnosť spadá do časti B (zisťovacie konanie) bez limitu.

Predkladaný zámer pre zisťovacie konanie podáva základnú charakteristiku navrhovanej činnosti, základné údaje o súčasnom stave životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie. Obsahuje tiež prvotné porovnanie variantov a návrh opatrení na vylúčenie alebo zníženie možných negatívnych vplyvov. Predpokladané vplyvy sú overené expertíznymi posudkami – štúdiami ktoré sú priložené k tomuto zámeru pre zisťovacie konanie a sú jeho súčasťou.

Na základe žiadosti navrhovateľa príslušný orgán, Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil listom č. OU-TT-OSZP3-2020/009787-002 zo dňa 31.01.2020 od požiadavky variantného riešenia. Navrhovaný variant je porovnávaný s nulovým variantom. Opis riešenia je v kapitole II.8.2 predkladaného zámeru pre zisťovacie konanie.

IV.1 Požiadavky na vstupy

IV.1.1 Záber pôdy

Pozemky v dotknutom území sú charakterizované ako orná pôda. Pre realizáciu navrhovanej činnosti teda bude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy. Nebude potrebný záber lesných pozemkov.

Navrhovaná činnosť si vyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy. Zákon č. 220/2004 Z.z. ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy stanovuje postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Podľa §9 zákona orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy na základe žiadosti vlastníka alebo užívateľa vydá rozhodnutie na zmenu alebo podľa §17 rozhodne o odňatí. Poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne. Náležitosti žiadosti o trvalé alebo dočasné odňatie sú uvedené v §17, ods. 5) zákona.

V záujmovom území boli identifikované BPEJ 0265422 a 0265412 kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké. Kvalitatívne patria do 6-bonity. Navrhovaná činnosť nie je situovaná na lokaite s najvyššou bonitou poľnohospodárskej pôdy v katastri.

IV.1.2 Materiálové vstupy

Pre výstavbu objektov bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály).

Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná dodávateľská organizácia.

Výstavba navrhovaných objektov bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu.

Bližšie špecifikácie navrhovaných materiálov a technologických prvkov je v popise navrhovanej činnosti, v kapitole II.8.2 predkladaného zámeru pre zisťovacie konanie.

IV.1.3 Prevádzková spotreba médií

Nulový variant

V súčasnosti nie sú priamo na lokalite objekty, pre ktoré by bolo potrebné zabezpečiť energetické alebo materiálové vstupy. V súčasnosti sú na dotknutej lokalite trvalé trávne porasty.

Nulový variant definuje §3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z.z. ako variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nie je reálne predpokladať, že by sa ďalší vývoj územia odvíjal od súčasného využitia.

Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala je reálny predpoklad zmeny územia v intenciách územného plánu.

Navrhovaný variant

V prípade realizácie objektov podľa navrhovaného variantu bude potrebné zabezpečiť elektrickú energiu, teplo, plyn a vodu. Podrobnejšie informácie vid' kapitolu II.8.2 predkladaného zámeru pre zisťovacie konanie.

Potreba surovín

Biele hrozno	3 ha (9 t / ha) + nákup 5 t	spolu 32 t
Modré hrozno	2 ha (7 t / ha) + nákup 7 t	spolu 21 t
Hrozno spolu		53 t
Kremelina	100 kg	

Údaje o technológii výroby

Projektovaná kapacita

Množstvo hrozna	53 ton
Množstvo vyrobeného vína	37 m ³

IV.1.4 Nároky na pracovné sily

V etape výstavby

sa predpokladá nasadenie do 10 pracovníkov. Skutočne nasadené kapacity upresní ďalší stupeň projektovej prípravy resp. vyšší dodávateľ stavby, do zahájenia prác, zohľadňujúc predpokladaný postup výstavby (etapizáciu) a kapacitné možnosti navrhovaného staveniska.

Sociálne zabezpečenie nasadených pracovníkov stavby

Zohľadňujúc podmienky a polohu budúceho staveniska možno konštatovať:

- *ubytovanie nasadených stavebných robotníkov zabezpečiť mimo stavenisko*
- *stravovanie stavebných robotníkov zabezpečiť dovozom*
- *dovoz stavebných robotníkov na stavenisko zabezpečiť dopravnými prostriedkami vybraného vyššieho dodávateľa resp. subdodávateľov stavby (individuálna doprava je možná)*
- *prvú pomoc zabezpečiť priamo na stavenisku, v priestoroch tzv. bunkoviska, vo vnútorných priestoroch rozostavaných stavieb resp. v nemocničných zariadeniach hl. mesta*

Počas prevádzky

Predmetom predkladaného návrhu je prevádzka súkromného vinárstva. V tejto etape prípravy sa predpokladá s celkovým počtom osôb a to:

	Muži	Ženy	Vzdelanie
Vedúci pivnice	1	-	vinárske
Pomocný pracovník	1	-	základné

IV.2 Údaje o výstupoch**IV.2.1 Počas výstavby****Nulový variant**

Ďalší vývoj územia v prípade nulového variantu nemožno odvodzovať zo súčasného stavu. Aj v takomto prípade by časom boli stavebné práce na výstavbe objektov v súlade s územným plánom.

Navrhovaný variant

Počas stavebných činností podľa navrhovanej činnosti sa zvýši hluková hladina. Hodnotenie nárastu hlukovej hladiny je závislé od organizácie výstavby, rozsahu nasadenia stavebnej techniky a dĺžky činnosti. Zároveň do toho vstupuje aj poloha vykonávanej stavebnej činnosti v riešenom území. Presné určenie nárastu hlukovej hladiny je tak možné po spracovaní harmonogramu organizácie práce.

Časť prác bude vykonávaná ťažkou mechanizáciou, ako sú buldozéry, bagre, nákladné automobily a za pomoci žeriavu. Na zhotovenie malých konštrukcií sa použijú ručné náradia a príručné náradia. Mechanizmy – resp. náradie, ktoré sa bude používať, sú búracie kladivá, uhlové brúsky, vŕtačky, rezačky na betón atď.

Pre stavebnú činnosť možno uvažovať s orientačnými hodnotami jednotlivých strojov:

- *nákladné automobily* 87 - 89 dB(A)
- *zhutňovacie stroje* 83 - 86 dB(A)
- *nakladače zeminy* 86 - 89 dB(A)
- *kompresor* 75 – 80 dB(A)
- *elektro centrála* 70 – 75 dB(A)

Počas výstavby vlastných objektov vzniknú odpady. V zmysle zákona o odpadoch je pôvodcom ten, na koho je vydané stavebné alebo demolačné povolenie. Pôvodca ďalej zodpovedá za správne zaradenie odpadu a za odovzdanie odpadu osobe oprávnenej nakladať s odpadom v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a teda tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Uprednostnené bude materiálové zhodnocovanie stavebných odpadov vznikajúcich počas výstavby (17 01 07) napr. prostredníctvom mobilného drviaceho zariadenia. Tie odpady, ktoré

nie je možné zhodnotiť je potrebné zabezpečiť ich zneškodnenie v súlade so zákonom o odpadoch, t.j. na legálnom zariadení oprávnenej organizácie.

S odpadmi vznikajúcimi počas výstavby sa bude nakladať v súlade s §77 zákona o odpadoch. Vzniknuté odpady sa budú zhromažďovať v mieste ich vzniku vo vhodných nádobách (kontajneroch), primeraných druhu a množstvu zhromažďovaného odpadu max. 12 za sebou nasledujúcich mesiacov.

Bude vedená evidencia o skutočnom vzniku a nakladaní s odpadmi pre všetky odpady, ktoré vzniknú počas odstránenia stavby a nielen tých, ktoré sú vyšpecifikované v projektovej dokumentácii.

Pre nakladanie s odpadom platí zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj vyhláška č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhláška 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

V súvislosti s výstavbou objektov sa predpokladá vznik týchto odpadov:

Tab. č. 18: Predpokladané odpady z výstavby

Číslo druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadu	Nakladanie s odpadom
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	R3
15 01 06	Zmiešané obaly		R3
17 01	BETÓN, TEHLÝ, KERAMIKA		
17 01 01	Betón	O	R5
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O	R5
17 02	DREVO, SKLO A PLASTY		
17 02 01	Drevo	O	R1
17 02 03	Plasty	O	R3
17 04	KOVY		
17 04 05	Železo, oceľ	O	R4
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O	R4
17 06	IZOLAČNÉ MATERIÁLY		
17 06 04	Izolačné materiály iné ako 17 06 03	O	D1
17 08	STAVEBNÝ MATERIÁL NA BÁZE SADRY		
170802	Stavebné materiály na báze sadry iné ako 170801	O	D1

Poznámka – O – ostatný odpad (nie nebezpečný), N – nebezpečný odpad

Poznámka – zhodnocovanie, resp. zneškodňovanie:

- R1 - využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom
- R3 - recyklácia alebo spätné získavanie organických látok
- R4 - Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín
- R5 - Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických látok
- D1 - uloženie do zeme alebo na povrchu (napr. skládka odpadov)
- D5 - špeciálne vybudované skládky odpadov
- D10 - spaľovanie na pevnine
- D14 - Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až 12

Nebezpečné odpady sa pri výstavbe nepredpokladajú.

Predpokladané množstvo odpadov z výstavby celkom asi 5 ton.

V zmysle zákona o odpadoch bude pôvodca tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Je reálny predpoklad, že podstatnú časť stavebných odpadov bude možné priamo využiť na stavbe, alebo ponúknuť inému na ďalšie využitie (tehly, betón, drevo...).

V prípade, ak by množstvo produkovaných nebezpečných odpadov presiahne 1 tonu ročne, investor ako pôvodca odpadu musí v zmysle § 97 odst. 1 písm. g) Zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch požiadať o súhlas na zhromažďovanie nebezpečných odpadov u pôvodcu odpadu. Odpady budú zabezpečené v zmysle § 14 ods. 1 písm. b) zák. č. 79/2015 Z. z. pred nežiaducim únikom či odcudzením.

Investor preberá v zmysle § 77 zákona o odpadoch všetky povinnosti pôvodcu odpadov vznikajúcich pri stavebnej činnosti.

V zmysle zákona o odpadoch bude pôvodca tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Stavebné sute, vznikajúce počas výstavby vlastných objektov budú priebežne odvážané na riadenú skládku s nekontaminovaným (*O-ostatným*) odpadom. Nakladanie s ostatným odpadom, vrátane nebezpečných bude zabezpečovať realizačná stavebná firma na základe registrácie v zmysle § 98 odst. 2, zákona o odpadoch ako obchodník/sprostredkovateľ a zmluvy s oprávneným subjektom, prípadne odvoz nekontaminovaných stavebných odpadov bude realizovať sama na základe registrácie vzťahnutej k preprave stavebných odpadov podľa §98 ods. 1 zákona o odpadoch ako zber bez zariadenia na zber. Počas výstavby budú odpady zhromažďované do veľkoobjemových kontajnerov.

Odpady sa budú zhromažďovať oddelene podľa druhov a evidovať. Spôsoby zneškodnenia odpadov sa budú dokladovať.

Stavebné sute, vznikajúce počas výstavby budú priebežne odvážať na riadenú skládku s nekontaminovaným (*O-ostatným*) odpadom a to do lokality, ktorej polohu upresní stavebný úrad.

V rámci HTÚ výstavby budú nerovnosti územia odstránené a zemina bude deponovaná vo forme zemníka v hraniciach pozemku.

So zeminou bude nakladané i počas realizácie areálových spevnených plôch, pri pokládke novo navrhovaných I.S. Zemina z predmetných výkopov bude použitá na spätný zásyp (nie obsyp).

Po ukončení stavebných prác bude potrebné orgánu štátnej správy v odpadovom hospodárstve predložiť doklad o spôsobe zhodnocovania resp. zneškodňovania odpadov, ktoré vzniknú počas odstránenia stavby od prevádzkovateľa, ktorý je oprávnený resp. má udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie resp. na zneškodňovanie odpadov.

S odpadmi vznikajúcimi počas prípravy, ale aj realizácie stavby, sa musí nakladať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a to predchádzanie vzniku odpadu, príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie a až následne zneškodňovanie odpadu.

Prípadné identifikované nebezpečné odpady – ich zneškodnenie vykoná oprávnená organizácia, ktorá bude vybraná na základe výberového konania. Táto predloží rozhodnutia orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve platné v čase realizácie stavby a doklad o spôsobe zhodnotenia, resp. zneškodnenia a mieste uloženia nebezpečného odpadu.

Neznečistená výkopová zemina nebude odvážaná zo staveniska, ale môže byť použitá v rámci stavby §1 ods. 1 písm. h). V prípade prebytku výkopovej zeminy bude priebežne odvážaná zo staveniska na zemník, ktorého poloha bude určená do zahájenia výstavby resp. na dopravné stavby Trnavského kraja.

Ak zemina nebude do ukončenia stavby použitá v rámci objektov povolenej stavby, musí byť s ňou mimo tejto stavby nakladané ako s odpadom, pričom jej ďalšie zhodnotenie musí byť

prednostne na terénne úpravy, resp. rekultiváciu.

Príprava a ochrana výkopov pre založenie novonavrhovaných objektov si vyžiada zrealizovanie hrubých terénnych úprav (HTÚ). Prebytočná výkopová zemina vznikajúca realizáciou HTÚ a pri realizácii základov a spodných stavieb bude priebežne odvážaná zo staveniska (stavenísk) na zemník, ktorého polohu určí realizátor prác, do zahájenia výstavby resp. na dopravné stavby Trnavského kraja. So zeminou bude nakladané i počas realizácie spevnených plôch, pri pokládke novonavrhovaných resp. prekladaných I.S. Zemina z výkopov pre polozenie resp. preloženie prípojok I.S. bude použitá na spätný zásyp (nie obsyp) pokiaľ projektant príslušnej odbornej profesie nestanoví ináč. Zemina pre záverečné terénne a sadové úpravy bude zabezpečovaná dovozom.

Vzhľadom na charakter a množstvo vzniknutých odpadov, na ich zhromažďovanie bude na stavenisko pristavený veľkokapacitný kontajner, ktorý bude priebežne odvážaný.

Vo všetkých prípadoch sa jedná o zhromažďovanie vytriedených produkovaných odpadov, s ich následným odvozom v zmysle zmluvných vzťahov s jednotlivými špecializovanými organizáciami.

Druhotné suroviny sa budú zhromažďovať na stavenisku utriedené podľa druhov a zabezpečené pred poveternostnými vplyvmi a možným odcudzením. Prostredníctvom oprávnenej organizácie bude zabezpečené ich zhodnotenie - recykláciou.

Neznečistená výkopová zemina sa využije na terénne úpravy okolo staveniska §1 ods. 1 písm. h)), v prípade jej „nespotrebovania“ v rámci danej stavby môže byť v zmysle § 99 odst. 1 , písm.b4) zák. č. 79/2015 Z. z. o odpadoch až po vyjadrení príslušného orgánu štátnej správy v odpadovom hospodárstve použitá na terénne úpravy na iných stavbách.

Odpady budú zabezpečené v zmysle § 14 ods. 1 písm. b zák. č. 79/2015 Z. z. pred nežiaducim únikom či odcudzením.

S odpadom, ktorý vznikne pri výstavbe zariadenia bude realizátor stavby nakladať v zmysle platnej legislatívy o odpadoch. V prípade zistenia väčšieho množstva nebezpečných odpadov (1 tona), najmä pri zemných prácach, kedy môže byť zistená kontaminovaná zemina, bude nevyhnutné aby investor požiadaval o súhlas na zhromažďovanie nebezpečných odpadov u pôvodcu.

Presné množstvo vzniknutých odpadov počas výstavby bude zdokladované evidenciou o odpadoch pri kolaudačnom konaní.

Pri nakladaní s odpadmi z výstavby objektov bude potrebné:

- *Dodržať ustanovenie §77 (zákona 79/2015) o stavebných odpadoch a po dokončení stavby doložiť doklad o jeho zhodnotení na povolených zariadeniach.*
- *S nevyužitým odpadom zo stavebných prác je potrebné nakladať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.*
- *Kovový odpad, odpadový papier, odpadové káble ktoré vzniknú pri stavebných prácach, odovzdať do zariadenia na zhodnocovanie odpadov - druhotných surovín a po dokončení stavby doložiť doklad o odovzdaní do zberne.*
- *Drevený odpad je potrebné prednostne materiálovo zhodnotiť, poprípade energeticky využiť. Nepovoľuje sa odovzdať drevený odpad na skládku odpadov.*
- *Je možné odovzdávanie odpadov vhodných na využitie v domácnosti. Na tento postup je potrebný súhlas podľa §97 ods. 1, písm. n) zákona č. 79/2015 Z.z.*

Uprednostnené bude materiálové zhodnocovanie stavebných odpadov vznikajúcich počas stavby (17 01 07) napr. prostredníctvom mobilného drviaceho zariadenia, resp. na terénne úpravy. Tie odpady, ktoré nie je možné zhodnotiť je potrebné zabezpečiť ich zneškodnenie v súlade so zákonom o odpadoch, t.j. na legálnom zariadení oprávnenej organizácie.

Vzniknuté odpady sa budú zhromažďovať v mieste ich vzniku vo vhodných nádobách (kontajneroch), primeraných druhu a množstvu zhromažďovaného odpadu.

Bude vedená evidencia o skutočnom vzniku a nakladaní s odpadmi pre všetky odpady, ktoré vzniknú počas odstránenia stavby a nielen tých, ktoré sú vyšpecifikované v projektovej dokumentácii.

Po ukončení stavebných prác bude potrebné orgánu štátnej správy v odpadovom hospodárstve predložiť doklad o spôsobe zhodnocovania resp. zneškodňovania odpadov, ktoré vzniknú počas odstránenia stavby od prevádzkovateľa, ktorý je oprávnený resp. má udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie resp. na zneškodňovanie odpadov.

Iné významné výstupy v etape výstavby sa neočakávajú.

IV.2.2 Počas prevádzky

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Malým zdrojom znečisťovania ovzdušia bude pohyb motorových vozidiel.

V navrhovanom variante sa počíta s vykurovaním objektov plynovými kotlami. Tento spôsob vykurovania objektov predstavuje priamo v lokalite malý zdroj zdroj znečisťovania ovzdušia.

Podľa Prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia SR, č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú patria technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom od 0,3 MW medzi stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Ako zdroj tepla sú navrhnuté dva závesné kondenzačné plynové kotly Viessmann Vitodens 200-W. Menovitý výkon jedného kotla je 45kW. Celkový výkon kotolne je 90 kW. Plynová kotolňa bude malým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Kategorizácia zdrojov podľa vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší:

- palivovo-energetický priemysel

1.1.2 technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív vrátane plynových turbín a stacionárnych spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom 0,3 MW a vyšším do 50 MW. zdroje

Podľa §17 ods. 1 písm. a) zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší bude potrebné požiadať príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia o súhlas na umiestnenie zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Zdroje znečisťovania ovzdušia musia spĺňať podmienky zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok.

Vlastná technológia je malým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Vzduchotechnické zariadenia budú zabezpečovať odvod CO₂ z fermentačnej miestnosti a lisovne. Vetrание prevádzkových miestností je opísané v kapitole II.8.2.1 predkladaného zámeru pre zisťovacie konanie.

Kategorizácia zdroja znečistenia ovzdušia v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.410/ 2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Príloha č.1 k vyhláške č 410/2012 Z.z.

Číslo kategórie	Názov kategórie	Prahová kapacita	
		1 veľký zdroj	2 stredný zdroj
6.99	Ostatné priemyselné technológie výroby a zariadenia na spracovanie ktoré nie sú uvedené v bodoch 1-5 - členenie podľa bodu 2.99		

Technológia, ktorá nie je v kategorizácii uvedená, sa začleňuje ako veľký, stredný alebo malý zdroj znečistenia podľa prahových kapacít, ktoré sú uvedené v bode 2.99., označuje sa príslušným číslom skupiny kategórie s doplnením čísla 1 alebo 2 za číslom 99. Ak zaradenie do kategórie 2.99 až 5.99 podľa technického princípu alebo účelu technológie nie je zrejmé, zaraďuje sa medzi ostatné technológie výroby a označí sa číslom 6.99.1 alebo 6.99.2.

Zdroje znečistenia vôd

Zdrojom znečisťovania vôd je voda z povrchového odtoku – (dažďová voda), splašková voda a technologická voda.

Splaškové vody zo zariadení predmetov objektu budú odvádzané navrhovanou gravitačnou kanalizačnou prípojkou do prečerpávacej šachty osadenej za hranicou pozemku. Odtiaľ bude potrubie tlakovej kanalizácie zaústené do verejnej tlakovej kanalizácie, resp. odpadové vody budú vedené gravitačne v zelenom páse komunikácie do zastavaného územia obce, kde budú zaústené do verejnej kanalizácie, resp. bude pre odkanalizovanie využitá malá čistiareň odpadových vôd.

Vody z povrchového odtoku - dažďové vody zo strechy objektu budú zvedené na terén.

Technologická voda

Predpokladané hodnoty znečistenia odpadových vôd

BSK ₅	500 mg/l
CHSK _{cr}	1 000 mg/l
RL	350 mg/l
NL	100 mg/l
pH	2 – 6,5 mg/l

Znečistenie odpadových vôd vzniká v týchto etapách a procesoch výroby vína:

- spracovanie hrozna (15 dní / rok)
- stáčanie vína z kvasníc a manipulácia s vínom
- fľašovanie vína (15 dní / rok).

Odpadové vody budú zachytávané v žumpe a vyvážané.

Najväčšie znečistenie odpadovej vody hrozí pri stáčaní a manipulácii s vínom. Tento proces si vyžiada zvýšiť disciplínu pri manipulácii s vínom a táto bude zakotvená aj v prevádzkovom poriadku. Technické zabezpečenie bude spočívať v tom, že všetky kvasničné sedimenty budú filtrované na kalolise a následné oplachy nádrží sústredené v jednej nádrži a opäť sedimentované a filtrované. Filtrát bude postupne vypúšťaný do ostatných odpadových vôd.

Sanitácia technológie (hlavne nádrží a sudov) bude prebiehať v uzavretom cirkulačnom systéme. Sanitačné roztoky budú likvidované raz za 2-3 mesiace tak, že po neutralizácii bude možné tieto postupne vypúšťať s ostatnými odpadovými vodami. Jedná sa o 1-2% zásadité a kyslé roztoky.

Tieto opatrenia umožnia dosiahnuť pri dodržaní predpísanej disciplíny dovolenú kvalitu odpadových vôd najmä v hodnotách BSK₅ a CHSK_{cr}.

Nakladanie s odpadmi

Od 1.1.2016 vypracovanie Program odpadového hospodárstva (POH) zákon č. 79/2015 Z.z. nepožaduje.

Produkované odpady z prevádzky navrhovanej činnosti budú odovzdávané na zhodnocovanie, alebo zneškodňovanie firmám oprávneným na vykonávanie týchto činností.

V objektoch možno predpokladať vznik týchto druhov odpadov:

- *obalový materiál*
- *komunálny odpad*
- *elektroodpad pri výmene nefunkčných svetelných zdrojov, elektrických a elektronických zariadení a pod.*

Pomer triedenia, intervaly odvozov budú upravené podľa reálnych podmienok prevádzky objektu. Odvoz a zhodnocovanie, resp. zneškodňovanie odpadov zabezpečí prevádzkovateľ objektu prostredníctvom zmlúv s prevádzkovateľmi zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.

Okrem odpadu z obalov a komunálneho odpadu vzniknú počas prevádzky budovy odpady napr. pri výmene nefunkčných svetelných zdrojov, po skončení životnosti elektrických a elektronických zariadení (výpočtová technika, monitory, tlačiarne, telekomunikačná technika a pod.). Tieto odpady budú na základe dohodnutých zmlúv prevádzkovateľa odovzdávané špecializovaným firmám ktoré majú oprávnenie na zhodnocovanie týchto odpadov.

Okrem odpadov spjených s prevádzkou všeobecne vzniknú aj špecifické odpady pre vlastnú výrobu vína.

Pri spracovaní hrozna vznikajú odpady - druhotné suroviny, ktoré je možné ďalej využiť. Sú to :

- *Výlisky*
- *Strapiny*
- *Kaly sedimentačné*
- *Kaly kvasničné*

Tuhé využiteľné odpady organického pôvodu v množstve : 16 t . rok⁻¹, z toho:

- výlisky (zelený zoznam GM 130) v množstve 9,5 t . rok⁻¹ a
- strapiny (zelený zoznam GM 130) v množstve 3,7 t . rok⁻¹,
- sedimentačné kaly (zelený zoznam GM 070) 1,3 m³ . rok⁻¹,
- kvasničné kaly (zelený zoznam GM 070) 1,6 m³ . rok⁻¹

Druh odpadu č. 02 07 01 - odpady z mechanického spracovania surovín pri výrobe alkoholických nápojov. Budú vznikať pri odstrapinovaní, lisovaní hrozna, čistení muštu sedimentáciou hrubých kalov a pri filtrovaní mladého vína. Odpady sa budú zhromažďovať v kontajneri, ktorý sa bude priebežne odvážať na skompostovanie v kompostovom hospodárstve investora. Vyrobený kompost je možné aplikovať ako organické hnojivo vo vinohradoch investora.

Kvasničné kaly budú pri stáčkach mladého vína vylisované v kalolise a vzniknutú hmotu filtračných koláčov je možné odpredať na výrobu kyseliny vínnej.

Pri fľašovaní vína môže vznikať odpad vo forme sklenených črepín – druh odpadu č. 200102 – sklo, ktorý bude skladovaný vo zvláštnom kontajneri a odvezený do zberných surovín.

Prevádzkovateľ pred začiatkom prevádzky uzatvorí zmluvy s odberateľmi odpadov, ktorí majú pre túto činnosť oprávnenie a môžu zabezpečovať zhodnocovanie a zneškodňovanie uvedených druhov odpadu. Nebezpečné odpady zabezpečí firma s oprávnením na takúto činnosť.

Odpady produkované budúcou prevádzkou stavby sú uvedené v tabuľke v predpokladaných druhoch a spôsobe nakladania s nimi, podľa účelového využitia vybudovaných priestorov a zabudovaných technických a technologických zariadení.

Odpady, ktoré budú vznikať prevádzkou stavby po jej dokončení, sú zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou bol ustanovený Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov. Druhy odpadov a spôsob nakladania s nimi, uvedené v tabuľke sú

v predpokladanom rozsahu, podľa plochy a spôsobu využitia jednotlivých priestorov a ich obsadenosti, resp. z činností spojených s prevádzkovou údržbou zabudovaných technických a technologických zariadení.

Nakladanie s odpadmi vznikajúcimi počas prevádzky (užívania).

V zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z.z., prílohy č.1, ktorou sa ustanovuje katalogizácia odpadov a Zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, v znení neskorších predpisov možno odpady vznikajúce prevádzkou (užívaním) priestorov zrealizovaných objektov komplexu zatriediť:

Tab. č. 19: Predpokladané odpady z prevádzky objektov

Kód odpadu	Názov druhu odpadu/Doporučené zhodnocovanie a likvidácia	Kategória
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky R13/R3	O
15 01 02	Obaly z plastov R13/R3	O
20 01 01	Papier D10/PZ	O
20 01 01	Sklo R5	O
20 01 39	Plasty D1/D10	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad D10/PZ	O
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc D10/R1(PZ)	O
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad (z údržby zelene) D1	O
20 02 03	Iné biologicky rozložiteľné odpady D1	O

Predpokladané množstvo komunálnych odpadov je asi 0,5 tony ročne. Uskladňovanie kom. odpadov bude do kontajnerov na komunálny odpad. Doporučený typ plastového kontajnera na komunálny odpad musí spĺňať EN 840-3,-5,-6.

Nekontaminovaný (0 - ostatný) komunálny odpad bude odvážať zo zákona oprávnená organizácia.

Nie je predpoklad vzniku kontaminovaného (N - nebezpečný) odpadu z prevádzky.

Predpokladaná vyťažiteľnosť: 30 až 40 % (sklo, papier, plasty).

V prevádzke budú zberné nádoby na komunálny odpad, vrátane kontajnerov na separovaný zber zhodnotiteľných zložiek komunálnych odpadov, v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a zberom triedených zložiek z komunálnych odpadov.

Systém nakladania s odpadmi v budúcej prevádzke bude podrobnejšie riešený v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie (PD).

Pri nakladaní s odpadmi platia ustanovenia zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a vyhlášok MŽP SR č. 365/2015 Z.z., 366/2015 Z.z. a 371/2015 Z.z.

Správca budúcej prevádzky objektov v komplexe, ako pôvodca odpadov, musí zosúladiť svoju činnosť pri nakladaní so vznikajúcimi odpadmi s platnou legislatívou pre OH rovnako počas výstavby ako aj v čase po uvedení stavby do prevádzky.

Spôsob nakladania s odpadmi, najmä s komunálnymi odpadmi je potrebné zosúladiť aj so všeobecným záväzným nariadením k nakladaniu s komunálnym odpadom (KO) v obci, ktoré je povinný rešpektovať každý, ktorý svojou činnosťou produkuje KO.

Spôsob nakladania s odpadmi v budúcej prevádzke, najmä s komunálnymi odpadmi, zohľadňuje aktuálne právne normy v OH, ako je Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a vedenie evidencie v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z.z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti na predpísanom tlačíve, oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zhodnocovanie alebo zneškodňovanie.

V prevádzke budú zberné nádoby na komunálny odpad, vrátane kontajnerov na triedený zber zhodnotiteľných zložiek komunálnych odpadov, v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a zberom triedených zložiek z KO.

Kategorizácia odpadu je spracovaná v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov.

K termínu kolaudácie investor zabezpečí platné zmluvy so subjektmi oprávnenými na podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi o zabezpečení odberu, prepravy a zneškodnenia všetkých v objekte vznikajúcich odpadov.

Zásobovanie a odpadové hospodárstvo komplexu je riešené z vnútro-areálových komunikácií. Odpad, ktorý bude vznikať prevádzkou jednotlivých objektov bude skladovaný v priestoroch na to vyhradených, s priamym prístupom z vonkajšej komunikácie a bude odvázaný po vytvorení zmluvného vzťahu s firmou, ktorá bude zabezpečovať jeho odvoz, uskladnenie alebo recykláciu.

Prevádzkovateľ musí mať do začiatku prevádzky objektu zabezpečený v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch súhlas na zhromažďovanie nebezpečných odpadov v mieste vzniku, ktoré budú v objekte vznikať.

IV.2.3 Iné výstupy počas prevádzky

Predovšetkým v súvislosti s automobilovou dopravou možno predpokladať minimálnu zvýšenú záťaž hlukom z pohybu automobilov. Vzhľadom na väčšiu vzdialenosť navrhovanej činnosti od obytných častí obce Lošonec, alebo Smolenice, nemožno predpokladať zaťaženie týchto obytných zón hlukom z výstavby a ani z prevádzky navrhovanej činnosti.

IV.2.4 Podmieňujúce investície

V úrovni súčasnej prípravy navrhovanej činnosti neboli identifikované podmieňujúce investície nad rámec popísaných v kapitole II.8.2.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia očakávaných vplyvov danej prevádzky na životné prostredie je potrebné tieto rozdeliť do dvoch etáp:

- **etapa výstavby**
- **etapa prevádzky**

Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal, kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. V tomto prípade by určitý čas zostal súčasný stav bez zmeny. Vzhľadom na možnosti, ktoré dáva určenie lokality územnoplánovacou dokumentáciou je však reálny predpoklad, že aj v takomto prípade by bol predložený obdobný návrh na jej využitie v limitoch stanovených územným plánom.

IV.3.1 Etapa výstavby

IV.3.1.1 Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo

Stavba podľa navrhovaného variantu bude realizovaná na základe stavebného povolenia. V ňom budú premietnuté všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané všetky platné legislatívne podmienky smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo.

V etape výstavby bude v priestore stavby zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Tento hlukom a sprostredkované znečistením ovzdušia prašnosťou a výfukovými plynmi lokálne

ovplyvní lokalitu a tým aj časť obyvateľov. Tento dopad však bude minimálny a krátkodobý.

Počas výstavby i prevádzky areálu treba rešpektovať Vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

V areáli sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom vibrácií, elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia s negatívnym dopadom na obyvateľstvo.

Priame vplyvy a riziká budú znášať len pracovníci priamo zúčastnení na výstavbe. Všetky práce musia byť zrealizované v súlade s STN a príslušných bezpečnostných predpisov.

Pri realizácii stavby je treba dodržiavať všetky platné normy, predpisy a vyhlášky. Výkopové práce v ochranných pásmach podzemných vedení budú realizované ručným výkopom. Pred začatím výstavby je potrebné overiť a vytýčiť všetky podzemné inžinierske siete správcami príslušných sietí.

Stavebné práce a všetky zabudované materiály musia spĺňať všetky technicko-kvalitatívne podmienky, čím bude zaručená bezpečnosť práce.

Dodávateľ stavebných prác je povinný zabezpečiť školenie a zaučenie pracovníkov, prípadne prakticky ich zaučiť a to v rozsahu potrebnom na výkon ich práce, v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o verejnom zdravotníctve a zákonom č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Pracovníci vykonávajúci stavebné práce musia spĺňať požiadavky na odbornú a zdravotnú spôsobilosť v súlade s vyhláškou SÚBP a SBÚ č. 374/1990 Zb. časť 3 paragraf 9 odst.2.

IV.3.1.2 Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie

Posudzované územie predstavuje lokalitu, ktorá je intenzívne využívaná človekom a tým krajina a jej zložky, vrátane bioty územia, bola značne zmenená. Pôvodná vegetácia záujmového územia je úplne zmenená a priamo na lokalite sa nezachovali žiadne pôvodné biotopy alebo lokality s výskytom významných druhov flóry alebo fauny.

Podľa výpisu z katastra nehnuteľností je na dotknutom území orná pôda, reálne využívaná ako trvalé trávne porasty. Bude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy. Záber lesných pozemkov nebude potrebný.

V období výstavby pri navrhovanom variante bude krátkodobým zdrojom znečistenia ovzdušia prašnosť zo stavebných prác a pohybu dopravných mechanizmov. Tento vplyv však bude lokalizovaný len na oblasť staveniska. Tieto vplyvy nedosiahnu takú intenzitu, aby mohli pôsobiť na prírodné prostredie mimo areálu stavby.

Zariadenie staveniska bude riešené na ploche pozemku, ktorý je vyčlenený pre zástavbu. Na týchto plochách bude umiestnené sociálne zariadenie staveniska a skládky materiálov – stavebný dvor.

IV.3.2 Etapa prevádzky

V prípade, kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, by súčasný stav zostal určitý čas bez zmeny. Aj v takom prípade by priestor bol naďalej využitý udržiavaný trvalý trávny porast.

Etapa prevádzky hodnotí predpokladané vplyvy navrhovaného variantu.

IV.3.2.1 Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo

Z hľadiska obyvateľstva, vzhľadom na súkromný charakter investície v súkromnom areáli, realizácia zámeru nebude mať takmer žiadny dosah. Svojou činnosťou však prispeje k napĺňaniu cieľov v oblasti rozvoja cestovného ruchu v obci Lošonec.

Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia. Podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií sú prípustné hodnoty určujúcich veličín takéto:

Tab. č. 20: Prípustné hodnoty veličín hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z.

Kategória územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Refer. časový interval	Prípustné hodnoty (dB)				
			Pozemná a vodná do prava b) c) L _{Aeq,p}	Železničné dráhy c) L _{Aeq,p}	Letecká doprava		Hluk z iných zdrojov L _{Aeq,p}
					L _{Aeq,p}	L _{ASmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. veľké kúpeľné miesta kúpeľné a liečebné areály	Deň	45	45	50	-	45
		Večer	45	45	50	-	45
		Noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} rekreačné územie	Deň	50	50	55	-	50
		Večer	50	50	55	-	50
		Noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí ^{a)} diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk ¹¹⁾ , mestské centrá	Deň	60	60	60	-	50
		Večer	60	60	60	-	50
		Noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	Deň	70	70	70	-	70
		Večer	70	70	70	-	70
		Noc	70	70	70	95	70

Poznámky k tabuľke:

- Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén
- Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.¹¹⁾
- Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
- Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

Tab. č. 21: Korekcie K na stanovenie posudzovaných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí

Špecifický hluk	Referenčný časový interval	K ^{a)} na určenie L _{R,Aeq} (dB)
Zvlášť rušivý hluk, tónový hluk, bežný impulzový hluk ^{b)}	Deň, večer, noc	+5a)
Vysokoimpulzný hluk ^{b)}	Deň, večer, noc	+12a)
Vysokoenergetický impulzný hluk	Deň, večer, noc	podľa b)

Poznámky k tabuľke:

- Korekcie sa uplatňujú pre časový interval trvania špecifického hluku.
- Pri hodnotení vysokoenergetického impulzového hluku sa primerane postupuje podľa slovenskej technickej normy STN ISO 1996 - 1

Rozhodujúce možné negatívne pôsobenie prevádzky na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov.

Požiadavky na statickú dopravu sa premietnu do objemu dynamickej dopravy generovanej navrhovanou činnosťou len minimálne.

Možné zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z výfukových plynov osobných automobilov.

Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie ako sú príslušné limity. Prevádzka nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach.

Všetky zariadenia v budovách musia mať certifikát SR, návod na obsluhu, návod na údržbu a záručný list. Správca týchto zariadení bude povinný sa riadiť všeobecnými bezpečnostnými predpismi a návodmi na obsluhu. Obsluhujúci personál, ktorý bude vykonávať údržbu, výmenu, opravy zariadení musí mať oprávnenie pre túto činnosť. Z tohto pohľadu bude každý objekt vybudovaný tak, aby zodpovedal všetkým požiadavkám na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov.

Odpad bude triedený. Zhodnocovanie, resp. zneškodňovanie odpadov zabezpečí správca objektu v spolupráci s prevádzkovateľmi zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov na zmluvnom základe. Pri dodržaní zásad bezpečného a hospodárneho nakladania s odpadmi v zmysle platnej legislatívy nie je predpoklad negatívnych vplyvov.

IV.3.2.2 Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Lokálne zmeny mikroklimatických pomerov by mohli súvisieť so zmenami pomeru zastúpenia spevnených plôch, budov a zelene. Zásah do týchto pomerov je ale tak malý, že prakticky nemôže zmeniť prúdenie vzduchu, ktoré bude ovplyvnené prekážkami stavieb.

Po ukončení výstavby bude pozemok upravený a dotvorený sadovými úpravami zelene do takej podoby, že sa povrch lokality zmení len nevýznamne. Táto zmena nemôže mať žiadny vplyv na chod klimatických charakteristík.

Dokumentácia k navrhovanej činnosti bola zhotovená s cieľom zvýšiť podiel vyššej zelene, ktorá pôsobí nielen ekostabilizačne ale zlepšuje aj mikroklimu.

Riešenie stavby, energetická hospodárnosť, požiadavky na riešenie sadových úprav, vsakovacie zariadenia sú konkrétnym naplňaním požiadaviek Adaptačnej stratégie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Strecha objektu je navrhnutá ako zelená strecha.

Spevnené plochy, parkovacie miesta budú vytvorené z betónovej vsakovacej dlažby, umožňujúcej prirodzené vsakovanie vody do podkladu.

Prevádzka z hľadiska statickej dopravy a vykurovania objektu bude predstavovať malý zdroj znečisťovania ovzdušia. Možno predpokladať, že vplyv na ovzdušie a miestnu klímu bude len lokálny a minimálny.

Územie je situované v extraviláne obce Lošonec. Pozemok je svahovitý, nezastavaný a zatravnovaný. Navrhované vinárstvo je zamerané na spracovanie hrozna a výrobu vína.

Dopravne bude projekt napojený z jestvujúcej asfaltovej komunikácie III/50211 cez prístupovú komunikáciu až na parkovisko a spevnené plochy k navrhovanej stavbe Vinárstva. Parkovanie návštevníkov je riešené pred navrhovaným objektom na pozemku investora. Projektovaná

kapacita statickej dopravy je v počte 8 PM (3 PM pre zamestnancov a 5 PM pre zákazníkov). Pre zásobovanie sa uvažujú dva prejazdy nákladných áut denne.

Pri týchto výkonoch zaťaženia komunikácii považujeme tento vplyv za zanedbateľný.

Ako zdroj tepla sú navrhnuté dva závesné kondenzačné plynové kotly Viessmann Vitodens 200-W. Kotly budú zapojené do kaskády, menovitý výkon jedného kotla je 45 kW. Celkový výkon kotolne je 90 kW. Kotolňa bude umiestnená v technickej miestnosti na 2. nadzemnom podlaží. Odvod spalín je vedený nad strechu tohto podlažia. Maximálna hodinová potreba plynu = 9,94 m³/hod. V zmysle zákona o ovzduší je potrebné zabezpečiť dostatočné rozptyľové podmienky. Tie sú splnené pokiaľ koncentrácie v mieste trvalého pobytu ľudí neprekračujú prípustné imisné limity. Komín umiestnený v blízkosti budovy sa posudzuje v zmysle Vestníka MŽP SR ročník IV 1996 čiastka 5, Príloha č. 3 - situácia do 100 m.

Vzhľadom na to, že v okruhu 100m sa v projektovanej situácii nenachádza žiadna privrátená fasáda, ktorá by bola daným komínom exponovaná, je možné imisnú záťaž z kotolne považovať za zanedbateľnú.

CO₂, ktorý vzniká pri kvasení vína, je vzduchotechnickými súpravami odtiahnutý z výrobných priestorov a rozptýlený v ovzduší. Na CO₂ však nie sú určené v tomto kontexte prípustné imisné limity v zmysle platnej legislatívy.

Rovnako ako v predchádzajúcich zdrojoch možno považovať tento vplyv za zanedbateľný.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Výstavba nepočíta s manipuláciou s látkami škodiacimi vodám. Kvalita podzemných vôd nebude priamo ovplyvnená. Negatívne ovplyvnenie kvality podzemných vôd môže byť len pri neopatrznej manipulácii s pohonnými hmotami, alebo mazadlami pri údržbe mechanizmov. Najväčším rizikom je priamy únik pohonných hmôt – nafty.

Z hľadiska vodných zdrojov realizácia zámeru nepredpokladá výraznejšie zásahy do kvalitatívnych ani kvantitatívnych parametrov. Predmetné územie sa nenachádza v území významných zdrojov podzemných vôd.

Zásobovanie Vinárstva pitnou a požiarou vodou bude navrhovanou vodovodnou prípojkou, napojenou na verejný vodovod.

Snahou riešenia je vody z povrchového odtoku zadržiavať v území. Spevnené plochy, parkovacie miesta budú vytvorené z betónovej vsakovacej dlažby. Tým bude zabezpečená maximálna akumulácia a prakticky všetka dažďová voda bude súčasťou jej prirodzeného kolobehu. Voda zostane na pozemku, kde ju využije vegetácia prípadne sa bude spätne odparovať do ovzdušia.

Vplyvy na pôdu

Výstavba si vyžiada záber pôdy. Vlastná prevádzka potom už nebude mať ďalšie vplyvy na pôdu.

Vplyvy na krajinu

Priamo dotknuté územie sa nachádza na mieste stretu všetkých troch typov krajiny – priamo je situované na okraj poľnohospodársky využívannej krajiny, svojim okrajom sa dotýka lesnatej časti krajiny a je situované neďaleko juhovýchodnej časti obce Lošonec. Charakterom navrhovanej činnosti, rozsahom zastavanosti v území, intenzitou využívania plôch a po rekultivácii a revitalizácii narušených plôch po stavebnej činnosti bude daný priestor charakterom patriť do kategórie poľnohospodársky využívaných plôch a z časti zastavaného územia.

Navrhovaná činnosť bude novým prvkom v krajine, kde doteraz prevládajú rozsiahle plochy lúk alebo polí situované do susedstva s prvkami lesnatej krajiny.

Navrhovaná činnosť je primárne posudzovaná vo väzbe na prílohu č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kapitoly č. 12: Potravinársky priemysel, položky 1: Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov. Navrhovaná činnosť spadá do časti B (zisťovacie konanie) bez limitu.

Vlastný stavebný objekt Vinárstva je preto v tejto etape prípravy ideovým návrhom, ktorý reflektuje hlavne na účel. Z hľadiska zakomponovania do krajiny bude dokumentácia predkladaná na následné povoľovacie konania spodrobňovaná tak, aby spĺňala kritériá citlivého prístupu k obrazu krajiny.

Predpokladané vplyvy na biodiverzitu a chránené územia prírody sú opísané v samostatnej kapitole IV.5 predkladaného zámeru pre zisťovacie konanie.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

IV.4.1 Riziká počas výstavby

Realizácia navrhovanej činnosti **v navrhovanom variante** sa bude riadiť predovšetkým stavebnými a technologickými predpismi a normami. Riziká počas výstavby vyplývajú z charakteru práce – stavebné práce, výškové práce, práca s plynovými, elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej stavebnej činnosti.

V etape výstavby bude v priestore stavby zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Preto k čiastočnému narušeniu pohody a kvality života príde v etape realizácie najmä hlukom, prachom a emisiami z dopravy. Toto narušenie bude len lokálne - dopravné trasy, stavenisko. Tento dopad nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľov.

Priame zdravotné riziká vznikajú v etape výstavby len v súvislosti s vlastnou stavebnou činnosťou. Jedná sa predovšetkým o nebezpečenstvo úrazu pri doprave a manipulácii s materiálom, pri stavebných, najmä výškových prácach, pri práci s elektrickými zariadeniami, a pod. Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci. Vzhľadom k tomu, že realizácia investičného zámeru bude len vo vyhradenom priestore, nemôžu vzniknúť reálne zdravotné riziká ani iné dôsledky na obyvateľstvo.

Pri prevádzke, údržbe a oprave zariadení a rozvodov je potrebné dodržať ustanovenia príslušných noriem a bezpečnostných predpisov a vyhlášok pre rozvody jednotlivých médií.

IV.4.2 Riziká počas prevádzky

Pri posudzovaní rizík vyplývajúcich z prevádzky treba analyzovať bezpečnostný systém prevádzky. Z neho vyplýva riziko dlhodobého vypadnutia prívodu energetického zdroja. Je to však riziko minimálne a z hľadiska vplyvov na životné prostredie krátkodobé a zanedbateľné.

Preverenie potreby náhradného zdroja elektrickej energie bude v následných stupňoch projektovej prípravy. V tejto etape prípravy sa nepredpokladá, no v prípade ak by táto potreba v ďalšom stupni povolovania vyvstala, použije sa kombinácia batérií a solárnych článkov, resp. benzínový agregát.

Navrhovateľ zámeru neplánuje využitie spevnené plochy pre odstavenie vozidiel dopravujúce znečisťujúce látky, jedy, chemikálie, výbušniny, resp. iné látky s nebezpečnými, alebo rizikovými vlastnosťami. Touto skutočnosťou sa riziko havárií výrazne znižuje. Možným rizikom znečistenia je tiež znečistenie pôdy únikom ropných látok z automobilov. Tento scenár je minimalizovaný technickými opatreniami.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci obsluhy zariadení. Riziká sú spojené s prevádzkou vlastných zariadení. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne. Všetky používané zariadenia musia byť ale konštruované tak, aby nemohlo prísť k priamemu ohrozeniu života, alebo zdravia pracovníkov.

S poruchami zariadení a havarijnými stavmi nie sú spojené prípadné zdravotné riziká, ktoré by znášali obyvatelia. S týmito rizikami sa počíta už pri konštrukcii zariadení. Súčasné požiadavky na zariadenia sú také, že systémy na vznik havarijného stavu spojeného s poruchou na vlastnom technickom zariadení alebo na privodoch reagujú automaticky.

Vzhľadom na charakter činnosti, pracovné postupy a materiálové vstupy a výstupy z činnosti negatívny dopad na obyvateľov nemôže nastať ani pri manipulácii a preprave odpadu. Nakladanie s odpadmi v celom procese bude smerovať k tomu, aby z prepravy, skladovania, úpravy a vlastného zneškodňovania odpadov, nevznikli účinky ktoré by mohli narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov.

Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne.

Priamo vlastná prevádzka, vzhľadom na veľkú vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny, nenaruší pohodu a kvalitu života obyvateľov hlukom. Hygienické požiadavky stanovuje orgán na ochranu zdravia. Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch budú dodržané podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Biodiverzita alebo biologická diverzita je rozmanitosť živočíšnych alebo rastlinných druhov. Ovplyvňuje ju nadmorská výška, klíma, reliéf, dostupnosť vody, horninové podložie ale aj zásahy človeka. Biologická diverzita predstavuje rôznosť života. Existuje mnoho definícií biodiverzity. Svetový fond ochrany prírody definoval v roku 1989 biodiverzitu ako „bohatstvo života na Zemi, milióny rastlín, živočíchov a mikroorganizmov, vrátane génov, ktoré obsahujú, a zložené ekosystémy, ktoré vytvárajú životné prostredie“.

Realizácia zámeru bude mať čiastočný lokálny vplyv na genofond a biodiverzitu územia. Dôjde k záberu plôch, ktoré v súčasnosti z hľadiska biodiverzity majú význam, no zabratá bude len malá plocha v rámci pomerne veľkého celku trvalých trávnych porastov (travinnno-bylinné spoločenstvá), kde nie sú evidované významné biotopy. Nie je predpoklad priameho významného negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia.

Na priamo dotknutých plochách sa vyskytujú druhy flóry, ktoré sú bežne zastúpené na podobných stanovištiach. Tieto druhy produkujú dostatočné množstvo semien, alebo sa rýchle dokážu šíriť aj vegetatívne a svoje „straty“ dokážu rýchle nahradiť. Vzácné alebo ohrozené druhy sa na dotknutých plochách nevyskytujú.

Rovnako to platí aj o dotknutých druhoch živočíchov. Bezstavovce, ktoré tu žijú, sa tu vyskytujú bežne a sú prispôbené stálemu tlaku okolitých vplyvov resp. sú to dokonca druhy, ktoré sú „škodcami“ a do územia sa dostali práve činnosťou človeka alebo ich šírenie nepriamo podporuje. V území neboli zistené vzácne alebo chránené druhy, ktoré sa skôr zdržujú alebo sú viazané na prirodzené alebo prírode blízke biotopy. Stavovce, ktoré v súčasnosti obývajú dané územie, sú dostatočne mobilné, aby v prípade ohrozenia dokázali opustiť priestor (napr. vtáky) a po skončení vplyvov sa sem vrátili.

Nepriame vplyvy sú spojené s vlastnou stavebnou činnosťou, predovšetkým s hlukom a prašnosťou pri stavebných prácach. Počas prevádzky sú vplyvy spojené so zvýšenou frekvenciou dopravy (hluk, emisie), so znečisťovaním ovzdušia z neenergetických zdrojov so

znečisťovaním vôd (splaškové a dažďové vody) a s nakladaním s odpadmi. Tieto vplyvy budú technickými opatreniami znížené do úrovne stanovenej príslušnými legislatívnymi normami.

Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do územia, ktoré by bolo priamo v záujme ochrany prírody. Všetky chránené územia a územia Natura 2000 – územia európskeho významu a chránené vtáčie územia, ako aj ostatné národne alebo medzinárodne významné lokality sa nachádzajú vo väčšej vzdialenosti od dotknutého územia – prírodne hodnotné lokality ktoré požívajú ochranu v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody v znení neskorších prpisov, sú v prípade navrhovanej činnosti vo väčšej vzdialenosti od lokalizácie zámeru. Realizácia zámeru chránené územia významne neovplyvní ani nepriamo.

Navrhovaná činnosť je situovaná do lokality mimo zastavaného územia, kde z prvkov reálnej vegetácie sa nachádzajú lesné porasty a poľnohospodárska krajina využívaná ako veľkobloková orná pôda alebo trvalé trávne porasty vo forme lúk. Nachádzajú sa tu aj prvky nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) a synantropná vegetácia.

Lesné porasty situované severozápadne od priamo dotknutého územia spadajú už do územia CHKO Malé Karpaty. Predstavujú porasty dubovo-hrabových a dubových lesov s pomerne dobrým druhovým zložením stromového, krovinného a aj bylinného poschodia, čím sa približujú k jednotkám potenciálnej vegetácie (C alebo Qc – viď popis vyššie). Do okrajových častí lesných porastov ojedinele preniká agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a na ich okrajoch sa vyvinul krovitý plášť, v ktorom dominujú slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípková (*Rosa canina*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*) a sú tu zastúpené aj ďalšie druhy.

Plochu medzi lesnými porastami a cestou III/1290 Smolenice – Lošonec vytvárajú travinno-bylinné spoločenstvá charakteru lúk. Do okrajových častí pri ceste do porastov prenikajú aj druhy ruderálnej vegetácie.

Obr. Lesné a travinno-bylinné biotopy dotknutého územia.

NDV v priamo dotknutom území reprezentujú solitérne jedince ovocných stromov alebo jedincov krov rastúce popri ceste. Významnejším prvkom sú nespojité brehové porasty potoka pretekajúceho popri sledovanom území, ktoré tvoria krovité alebo aj stromovité vŕby.

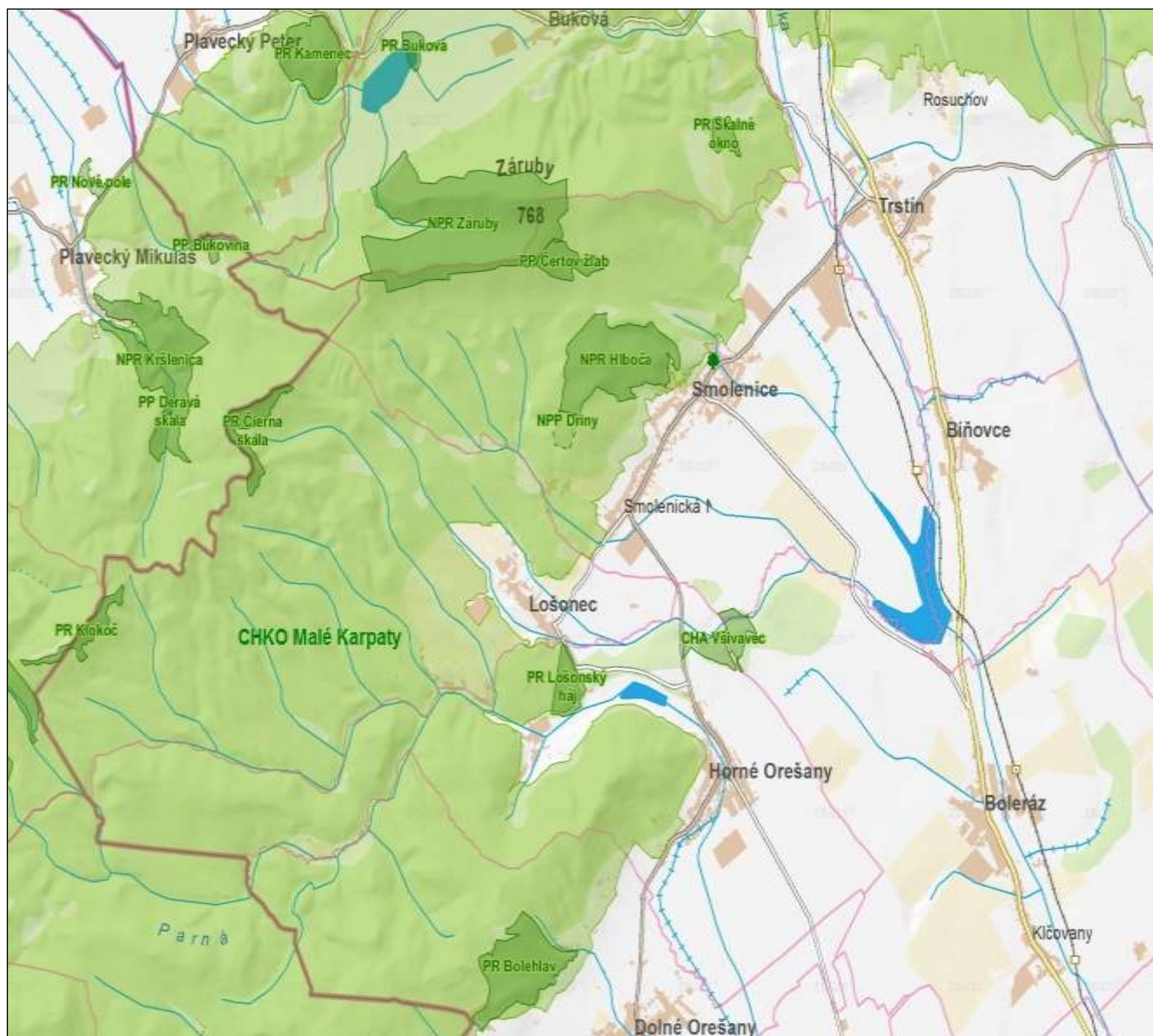
Na poľnohospodársky intenzívne využívaných plochách na druhej strane cesty má zastúpenie synantropná vegetácia, najmä však segetálna vegetácia viazaná na ornú pôdu a jej okolie a ruderálna vegetácia viazaná na narušené a degradované plochy po okraji cesty a pod.

Pri hodnotení územia z hľadiska výskytu biotopov európskeho alebo národného významu v zmysle Katalógu biotopov Slovenska (STANOVÁ, VALACHOVIČ A KOL., 2002), v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov možno konštatovať, že v lesnatej časti územia sa vyskytujú lesné porasty, ktoré je možné priradiť k biotopu európskeho významu Ls3.4 (91M0) Dubovo-cerové lesy a k biotopu národného významu Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské.

V sledovanom území a v jeho bezprostrednom okolí bolo vyhlásených niekoľko „veľkoplošných“ a „maloplošných“ chránených území v rôznych kategóriách a s rôznym stupňom ochrany.

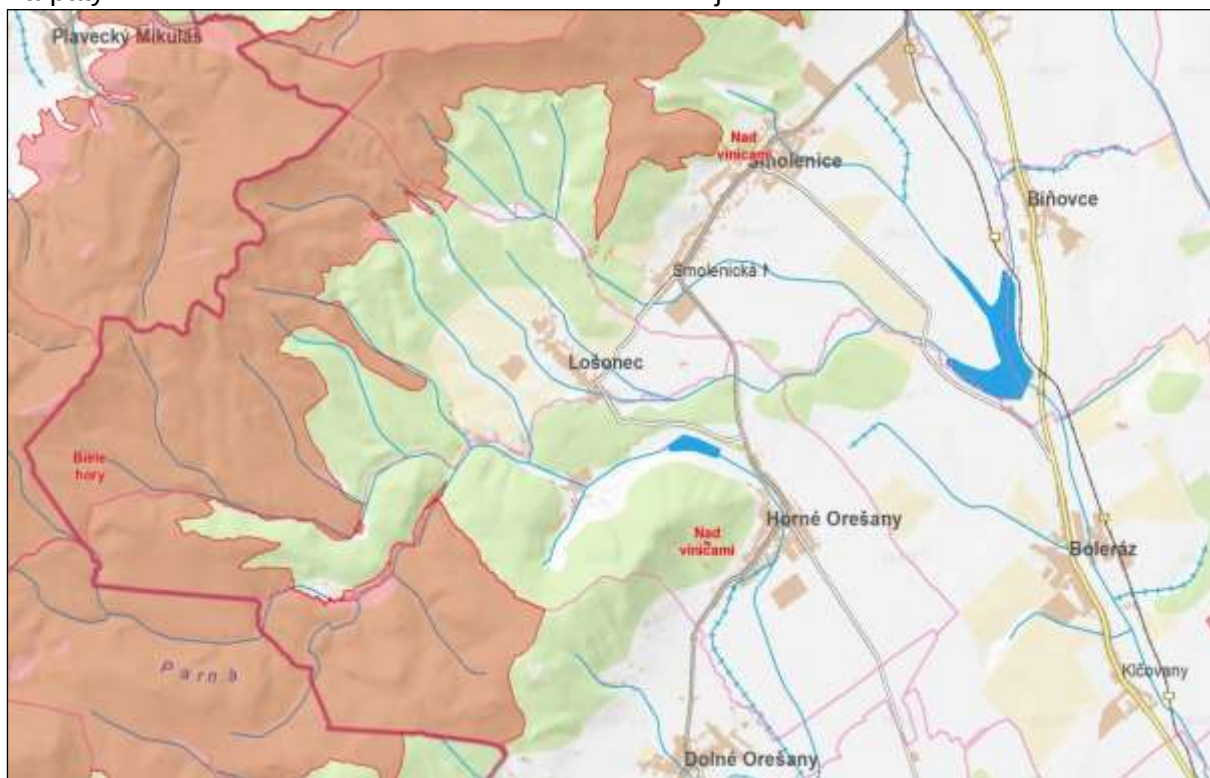
Najbližšie k sledovanému územiu je hranica CHKO Malé Karpaty. V širšom okolí sledovaného územia sú ešte situované PR Lošonský háj a CHA Všivavec.

Priamo do dotknutého územia však nezasahuje žiadne z týchto chránených území.

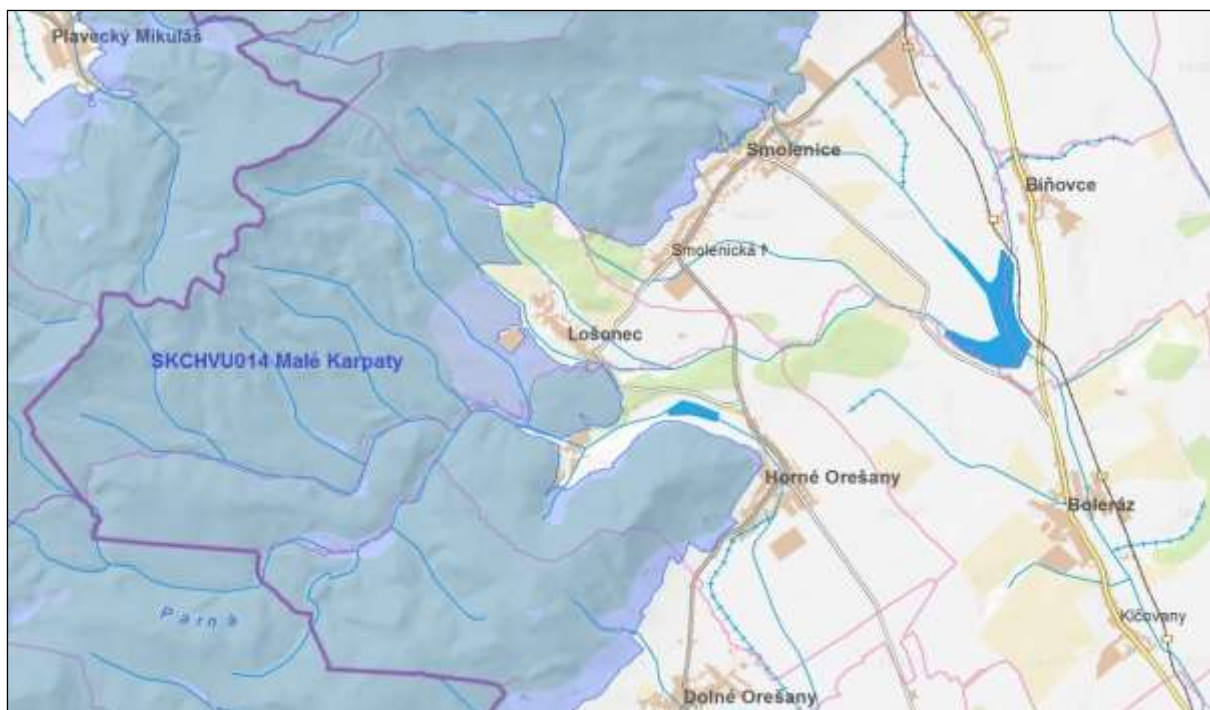

Obr. Chránené územia v okolí dotknutého územia

Do širšieho sledovaného územia zasahuje Chránené vtáacie územie SKCHVU014 Malé Karpaty. Priamo do dotknutého územia však nezasahuje.

Obr. Územia európskeho významu v okolí dotknutého územia

Obr. Chránené vtáacie územia v okolí dotknutého územia

Obr. Umiestnenie priamo dotknutého územia voči chráneným územiám a územiám NATURA 2000

V zmysle Dohovoru o mokradiach (Ramsarský dohovor) nie je priamo v dotknutom území evidované žiadne takéto územie.

Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Priamo do sledovaného územia nezasahuje žiadne z uvedených chránených území.

Do okrajových častí lesných porastov v dolnej časti svahov Malých Karpát je umiestnený biokoridor nadregionálneho významu NRBk Podhorie Malých Karpát. Lokalita, kde je umiestnená navrhovaná činnosť a spadá do tohto biokoridoru (aj keď vo výkresovej časti je biokoridor kreslený mimo danú lokalitu).

Do riešenej lokality priamo nezasahuje žiadne chránené územie alebo jeho ochranné pásmo. V súlade so zákonom 543/2002 Z.z. preto platí v dotknutom území prvý stupeň ochrany.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Pri hodnotení významnosti vplyvu bolo použité bodové hodnotenie v rozmedzí 5 stupňovej stupnice. Z hľadiska významnosti vplyvu a z hľadiska časového pôsobenia boli vplyvy rozdelené na vplyvy v etape výstavby a vplyvy v etape prevádzky. Medzi očakávanými vplyvmi sú tie, ktoré boli hodnotené v predkladanom zámere. Pre úplnosť sú vedené aj tie oblasti u ktorých sa predpokladá minimálny, alebo žiadny vplyv.

Hodnotenie nulového variantu vychádza zo súčasného stavu. Vzhľadom na určenie plochy územnoplánovacou dokumentáciou je však reálny predpoklad, že vývoj územia nebude nadväzovať na súčasné využitie ani v prípade, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Stavba bude realizovaná (len v prípade realizácie navrhovanej činnosti) na základe samostatných stavebných povolení. V nich budú premietnuté všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané všetky platné legislatívne podmienky smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo a prírodné prostredie.

V tejto časti zámeru sa posudzujú jednak samotné očakávané vplyvy výstavby na jednotlivé zložky prírodného prostredia podľa ich významnosti a jednak vplyvy počas štandardnej prevádzky navrhovanej činnosti.

Popísané vplyvy možno rozdeliť podľa ich charakteru pôsobenia (priame a nepriame vplyvy), podľa významnosti a podľa časového pôsobenia (pôsobiace počas výstavby a počas prevádzky).

Tab. č. 22: Tabuľka hodnotenia významnosti očakávaných vplyvov

Odhodnotenie	Popis vplyvu
-5	Veľmi významný negatívny vplyv
-4	Významný negatívny vplyv
-3	Priemerný negatívny vplyv
-2	Málo významný negatívny vplyv
-1	Minimálny negatívny vplyv
0	Žiadne vplyvy
+1	Minimálny pozitívny vplyv
+2	Málo významný pozitívny vplyv
+3	Priemerný pozitívny vplyv
+4	Významný pozitívny vplyv
+5	Veľmi významný pozitívny vplyv

Medzi priame vplyvy treba počítať nevyhnutný záber poľnohospodárskej pôdy, ostatných plôch a tiež potrebu materiálov a energií pre výstavbu. Tieto sú špecifikované v kapitole II.8 a IV.1. V kapitole IV.2 Údaje o výstupoch sú definované zdroje znečisťovania ovzdušia, vôd, predpokladané druhy a množstvá odpadov a vplyvy na hlukové pomery, ktoré predstavujú priame vplyvy na obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia.

Ďalšie vplyvy sú podrobne rozpracované v nasledovných kapitolách IV.5 a IV.6.

Pri posudzovaní vplyvov bola vykonaná základná identifikácia relatívnych priamych a nepriamych vplyvov, charakterizoval sa zdroj vplyvu, t.j. miesto a fáza vplyvu, bol určený druh vplyvu, jeho veľkosť a plošný rozsah. Opísané boli hlavne tie zložky životného prostredia, ktoré budú predpokladaným vplyvom najviac ovplyvnené, bola určená environmentálna významnosť vplyvu a v konečnom kroku opis dôsledku zmeny sledovanej zložky na celkový charakter životného prostredia dotknutého územia, resp. širšieho regiónu.

Priame vplyvy na životné prostredie

Medzi základné priame vplyvy na životné prostredie a na jeho jednotlivé zložky boli zaradené také vplyvy, ktoré bezprostredne fyzicky zasahovali alebo menili zložky životného prostredia podstatným, viditeľným spôsobom.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou v sledovanom území sú to:

- *terénne úpravy, záber poľnohospodárskej pôdy*
- *priame zásahy do horninového prostredia,*
- *riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd v etape výstavby,*
- *znečistenie ovzdušia,*
- *hluk a vibrácie,*
- *vplyvy na krajinu - štruktúru, scenériu, využívanie,*
- *produkcia odpadov počas výstavby,*

- *preložky a prípojky inžinierskych sietí,*
- *a ďalšie, ktoré sa v tejto súvislosti prejavujú v menšej miere a nemajú podstatný vplyv na životné prostredie ako celku alebo aj jeho jednotlivých zložiek.*

Nepriame vplyvy na životné prostredie

Medzi základné nepriame vplyvy na životné prostredie a na jeho jednotlivé zložky boli zaradené také vplyvy, ktoré sa prejavajú alebo sa môžu prejavovať ako dôsledok realizácie navrhovanej činnosti, ako dôsledok priamych vplyvov a to buď bezprostredne v krátkom čase ešte počas výstavby alebo bezprostredne nadväzujú na priame vplyvy.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou sú to:

- *možné vplyvy na podzemnú vodu prípadné lokálne zmeny prúdenia podzemných vôd,*
- *lokálne vplyvy na miestnu klímu,*
- *vplyvy na krajinu - hlavne využívanie,*
- *riziká neodbornej manipulácie a zneškodňovania odpadov,*
- *vplyv na organizáciu a intenzitu dopravy počas výstavby*
- *vplyvy súvisiace s preložkami inžinierskych sietí,*
- *vplyvy na urbánny komplex a ďalšie využívanie územia,*
- *a ďalšie, ktoré sa v tejto súvislosti môžu prejavovať len v menšej miere a nemajú podstatný vplyv na životné prostredie ako celku alebo aj jeho jednotlivých zložiek.*

Očakávané vplyvy počas výstavby

Počas výstavby bude v priestore stavby zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Tento hlukom a sprostredkovane znečistením ovzdušia prašnosťou a výfukovými plynmi lokálne ovplyvní lokalitu a tým aj časť obyvateľov. Tento dopad však bude minimálny a krátkodobý.

Stavba bude realizovaná na základe stavebného povolenia. V ňom budú premietnuté všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané všetky platné legislatívne podmienky smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo. Počas výstavby i prevádzky areálu bude potrebné rešpektovať Vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami, ktoré definuje najvyššie prípustné hladiny hluku a vibrácií.

V areáli sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom vibrácií, elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia s negatívnym dopadom na obyvateľstvo.

Počas realizácie zámeru nie je reálny predpoklad významných negatívnych vplyvov na geologické prostredie, pôdu, vodu, genofond a biodiverzitu a na krajinu.

Očakávané vplyvy počas prevádzky

Prínos realizácie zámeru je len lokálny a pre pomerne úzky okruh súkromných osôb. Vplyv počas prevádzky so širším výnamom nie je pravdepodobný. Z hľadiska scenérie sa vytvorí síce nový prvok, ale spôsobom stavebného riešenia prakticky ovplyvní krajinný obraz lokality len minimálne.

Objekt a technické vybavenie bude navrhnuté v súlade s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia. Prijatými opatreniami sa eliminujú možné negatívne dopady prevádzky na obyvateľstvo a na prírodné prostredie. Možné negatívne pôsobenie prevádzky je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov. Rozsah týchto vplyvov je vzhľadom na technické riešenie menej významný.

Vzhľadom na skutočnosť, že prevádzka objektov bude predstavovať akceptovateľný zdroj znečisťovania ovzdušia, povrchových a podzemných vôd, nebude ani rozsah negatívnych dopadov na biotu významný.

Riešiteľským kolektívom boli očakávané vplyvy podľa významnosti ohodnotené v tabuľke:

Tab. č. 23: Očakávané vplyvy podľa významnosti

		Nulový	V 1
Vplyvy na obyvateľstvo	Využitie územia	1	3
	Záťaž hlukom	0	0
	Záťaž prašnosťou emisiami z dopravy	0	-1
	Vznik odpadov	0	-1
	Ovplyvnenie celkovej pohody obyvateľstva	1	3
Vstupy	Záber pôdy	0	-1
	Nároky na vodu	0	-1
	Nároky na surovinové zdroje	0	-1
	Nároky na dopravu a tech. infraštruktúru	-1	-1
	Nároky na zastavané územie	0	0
	Nároky na pracovné sily	1	2
Výstupy	Znečistenie horninového prostredia	0	0
	Znečistenie ovzdušia	0	-1
	Znečistenie povrch. a podzemných vôd	0	-1
	Znečistenie pôd	0	-1
	Hluk a vibrácie	0	0
Vplyvy na:	horninové prostredie	0	0
	klímu a ovzdušie	1	2
	povrchovú a podzemnú vodu	0	-1
	genofond a biodiverzitu	1	1
	chránené územia prírody	0	0
	prvky ÚSES	2	1
	Krajinu a urbánny komplex	1	-1

IV.7 Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice

Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov v Prílohe č. 13 uvádza zoznam činností podliehajúcich medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúce štátne hranice. Navrhovaná činnosť nie je uvedená v Prílohe č. 13 a nie je charakterom ani rozsahom taká, aby jej vplyv na životné prostredie mohol presahovať štátne hranice.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Nie je reálny predpoklad, aby realizácia zámeru vyvolala súvislosti, ktoré môžu významne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia v dotknutom území v oblasti ochrany prírody, prírodných zdrojov, alebo kultúrnych pamiatok.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

IV.9.1 Riziká počas výstavby

Realizácia navrhovanej činnosti sa bude riadiť predovšetkým stavebnými a technologickými predpismi a normami.

Počas výstavby môžu vzniknúť málo pravdepodobné, v minimálnom rozsahu a aj to bežné riziká, nehody, súvisiace priamo so stavebnou činnosťou. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Pri realizácii výstavby je určité riziko znečistenia podzemných a povrchových vôd pri havárii stavebných mechanizmov. Prípadná havária na strojnom zariadení zhotoviteľov stavby bude ihneď eliminovaná a prípadná zemina kontaminovaná únikmi ropných látok bude odvezená na dekontamináciu. V prípade havárie sa predpokladá maximálny únik 150 l ropných látok. Autá a stavebné stroje budú zabezpečené prídavnými plechovými vaňami pre zachytenie prípadných ropných únikov. So skladosť pohonných hmôt a olejov sa na území staveniska a na plochách zariadenia staveniska neuvažuje.

Vplyvy na životné prostredie súvisiace s výstavbou možno zhrnúť do dočasne zvýšenej prašnosti a hlučnosti na staveniskách, ktoré však nemôžu presiahnuť bežnú prípustnú normu.

V nulovom variante, ktorý nepredstavuje stavebné práce tieto riziká nie sú, ale v krátkom čase treba predpokladať, že by bol iste neskôr realizovaný obdobný zámer spĺňajúci limity územnoplánovacej dokumentácie.

Riziká počas výstavby vyplývajú z charakteru práce – výškové práce, práca s plynovými, elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej stavebnej činnosti. Riziká je možné eliminovať len dôsledným dodržiavaním podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Dodržiavať treba predovšetkým platné predpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

IV.9.2 Riziká počas prevádzky

Počas prevádzky môžu nastať rizikové situácie spojené s príčinami:

- *interného pôvodu (nebezpečenstvá spojené s látkami alebo postupmi)*
- *externého pôvodu (prirodzené nebezpečenstvá, vonkajšie vplyvy)*

Riziká interného pôvodu

Riziká interného pôvodu môžu vzniknúť predovšetkým z havárií. Vlastná prevádzka predstavuje technologicky málo náročnú činnosť, kde neprichádza k manipulácii s nebezpečnými látkami. Z hľadiska možných negatívnych vplyvov na životné prostredie prevádzka bude predstavovať reálne významné riziko len vo väzbe na pohyb dopravných mechanizmov.

Riziká externého pôvodu

Riziká spôsobené externou príčinou sú spojené predovšetkým s rizikovými situáciami spojenými s pôsobením vonkajšieho prostredia – úder bleskom, zásahom nepovoláných osôb a pod. Tiež môžu vzniknúť rizikové stavy v súvislosti s výpadkom sietí, resp. technických zariadení alebo vniknutím neoprávnených osôb do objektu. Tieto riziká sú eliminované už v úrovni projektovej prípravy.

Najvýznamnejším rizikom počas prevádzky je riziko požiaru. Toto riziko je eliminované už riešením objektov v úrovni dokumentácie predkladanej na následné povoľovacie konania.

IV.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

IV.10.1 Opatrenia počas investičnej prípravy

Nové aktivity v cestovnom ruchu je však potrebné koordinovať s požiadavkami ochrany prírody, keďže k CHKO a maloplošným územiám ochrany v súčasnosti pribudli aj územia sústavy NATURA 2000.

Významným prvkom vidieckej turistiky je agroturistika. V obci je potenciál pre vznik viacerých takýchto zariadení a v súčasnosti existujú aj aktuálne podnikateľské zámery, ktoré by poskytovali ďalšie atraktívne služby pre turistov — napríklad vychádzkové jazdy na koňoch po chotári, prípadne hipoterapiu.

Výstavba objektov sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby, vrátane technologickej dokumentácie, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Z hľadiska zakomponovania stavebného objektu do krajiny bude dokumentácia predkladaná na následné povoľovacie konania dopracovávaná na základe konzultácií s odborníkmi Správy CHKO Malé Karpaty, resp. odborníkmi z oblasti tvorby krajiny.

Pred začatím zemných prác je investor povinný zabezpečiť vytýčenie všetkých podzemných inžinierskych sietí, aby nedošlo ku ich poškodeniu.

Pri stavebných a montážnych prácach je nutné dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

V rámci terénnych a sadových úprav bude, v komunikácii s ochranou prírody, snaha o čo najprirodzenejšie zakomponovanie objektu do rázu krajiny, a to najmä prostredníctvom líniovej a solitérnej výsadby okolo spevnených plôch, ktorú budú tvoriť výlučne pôvodné miestne dreviny a kry, ako je napr. Dub zimný (lat. *Quercus petraea*), Dub cerový (lat. *Quercus cerris*), Buk lesný (lat. *Fagus silvatica*), Hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), Orech kráľovský (lat. *Juglans regia*), prípadne pôvodné druhy jabloní, hrušiek, trniek alebo iných vhodných druhov.

Zároveň terénnymi úpravami bude sledovaná tvorba remízok, s cieľom podpory vytvorenia útočísk pre drobnú zver, ako aj podpora vodozadržnej funkcie v krajine.

Realizátor stavby bude s odpadom, ktorý vznikne pri výstavbe nakladať v zmysle platnej legislatívy o odpadoch. V zmysle zákona o odpadoch bude tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Všetky stacionárne zdroje hluku, ktoré budú umiestnené vo vnútornom prostredí stavby je potrebné navrhnuť tak, aby v najbližších miestnostiach neboli prekročené najvyššie prípustné maximálne hladiny hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. Tiež všetky stacionárne zdroje hluku, ktoré budú umiestnené vo vonkajšom prostredí stavby je potrebné navrhnuť tak, aby pred oknami najbližších obytných miestností neboli prekročené najvyššie prípustné hladiny hluku podľa uvedenej vyhlášky.

Už v úrovni projektovej prípravy budú zakomponované opatrenia, ktoré budú eliminovať naznačené riziká prevádzky objektu.

IV.10.2 Opatrenia počas výstavby

Pred začatím zemných prác je investor povinný zabezpečiť vytýčenie všetkých podzemných inžinierskych sietí, aby nedošlo ku ich poškodeniu.

Pri stavebných a montážnych prácach je nutné dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Vlastná inštalácia zdrojov znečisťovania ovzdušia je podmienená „súhlasom“. V zmysle § 17 ods.2) zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. žiadosť o vydanie súhlasu predkladá žiadateľ príslušnému orgánu ochrany ovzdušia. Žiadosť okrem všeobecných náležitostí podania musí obsahovať aj náležitosti uvedené v § 17 ods.2) písm. a) -h).

Počas výstavby vzniknú odpady. Predpokladá sa, že časť výkopovej zeminy bude využitá priamo v rámci zásypov a terénnych úprav. Realizátor stavby bude s odpadom, ktorý vznikne pri výstavbe nakladať v zmysle platnej legislatívy o odpadoch. Tento odpad bude zhotoviteľ stavby zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Ako súčasť projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie bude vypracovaný projekt terénnych a sadových úprav.

Ako súčasť projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie bude vypracovaný projekt terénnych a sadových úprav, ktorých hlavným cieľom bude najmä čím prirodzenejšie zakomponovanie objektu do rázu krajiny, a to prostredníctvom líniovej a solitérnej výsadby okolo spevnených plôch, ktorú budú tvoriť výlučne pôvodné miestne lesnícke a hospodárske dreviny a kry, ako je napr. Dub zimný (lat. *Quercus petraea*), Dub cerový (lat. *Quercus cerris*), Buk lesný (lat. *Fagus silvatica*), Hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), Orech kráľovský (lat. *Juglans regia*), prípadne pôvodné druhy jabloní, hrušiek, trniek alebo iných vhodných druhov.

Zároveň terénnymi úpravami bude sledovaná tvorba remízok, s cieľom vytvorenia útočiska pre drobnú zver, ako aj podpory vododržnej funkcie v krajine.

Už v úrovni projektovej prípravy budú zakomponované opatrenia, ktoré budú eliminovať naznačené riziká prevádzky objektu.

Prijatím vhodných opatrení na rekultiváciu a revitalizáciu územia po ukončení výstavby objektov navrhovanej činnosti a vhodným zakomponovaním celého areálu je možné vplyvy navrhovanej činnosti minimalizovať na čo najmenšiu mieru. Vytvorenie vegetačných prvkov typu remízok, resp. vetrolamov možno hodnotiť ako pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území.

Dokumentácia osobitne rieši napríklad:

- ochranu objektu pred účinkami blesku
- protipožiarne zabezpečenie
- ochrana majetku, objektov a osôb

V dokumentácii pre stavebné povolenie budú premietnuté všetky technické opatrenia, ktoré vyplynuli z prípravných prieskumov.

Realizácia stavby len minimálne ovplyvní cestnú premávku na dotknutom úseku napojenia vinárstva na štátnu cestu.

Podmienky požiarnej bezpečnosti

Vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávateľa stavebných prác budú na zriadenom stavenisku v plnom rozsahu rešpektovať všetky platné právne predpisy v danej problematike.

Projektová dokumentácia bude vypracovaná v súlade s platnou vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Bezpečnostné predpisy počas prác

Počas stavebných prác je vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávateľa povinní rešpektovať a dodržiavať normy, technické a technologické postupy a riadiť sa vyhláškou MPSVaR SR č.

147/2013 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.

Počas stavebných prác je vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávateľa povinní rešpektovať a dodržiavať i podmienky obsiahnuté napr. v týchto predpisoch:

Zákon č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tento zákon ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce. Tento zákon sa vzťahuje na zamestnávateľov a zamestnancov vo všetkých odvetviach výrobnjej sféry a nevýrobnej sféry.

Nariadenie vlády č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Toto nariadenie vlády ustanovuje požiadavky na zaistenie ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov v súvislosti s expozíciou hluku na pracovisku a na predchádzanie rizikám a ohrozeniam, ktoré vznikajú alebo môžu vzniknúť v súvislosti s expozíciou hluku, najmä na predchádzanie poškodeniu sluchu. Požiadavky tohto nariadenia vlády sa vzťahujú aj na činnosti, pri ktorých sú zamestnanci exponovaní rušivým účinkom hluku.

Zamestnávateľ na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom ochranných pracovných prostriedkov je povinný postupovať podľa §6 ods. 2 zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. a podľa §5 nariadenia vlády SR č. 115/2006 Z.z. a podľa nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z.z.

Požiadavky ustanovené týmto nariadením vlády sa vzťahujú na všetky činnosti, pri ktorých sú zamestnanci počas pracovného času vystavení alebo môžu byť vystavení rizikám v súvislosti s expozíciou hluku na pracovisku.

Nariadenie vlády medzi príkladmi činností v IV. skupine uvádza „*Prevažne fyzická práca, práca s využitím zariadení a výrobných procesov vo výrobných priestoroch a závodoch; poľnohospodárstvo a lesníctvo, **stavebníctvo** a ťažký priemysel; **obsluha nákladných dopravných zariadení**; práca v tanečných reštauráciách a diskotékach; **vodič motorového vozidla.***“

Tab. č. 24: Akčné hodnoty normalizovanej hladiny A zvuku $L_{AEX,8h}$ pre skupiny prác

Skupina prác	Činnosť	Hluk na pracovisku $L_{AEX,8h}$ (dB)
I	Činnosť vyžadujúca nepretržité sústredenie alebo nerušené dorozumievanie; tvorivá činnosť	40
II	Činnosť, pri ktorej dorozumievanie predstavuje dôležitú súčasť vykonávanej práce; činnosť, pri ktorej sú veľké nároky na presnosť, rýchlosť alebo pozornosť	50
III	Činnosť rutínnej povahy, pri ktorej je dorozumievanie súčasťou vykonávanej práce; činnosť vykonávaná na základe čiastkových sluchových informácií	65
IV	Činnosť, pri ktorej sa používajú hlučné stroje a nástroje alebo ktorá je vykonávaná v hlučnom prostredí a ktorá nespĺňa podmienky zaradenia do skupín I, II alebo III	80

Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.

Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Opatrenia v oblasti ochrany zdravia

Základným legislatívnym predpisom je zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Bude potrebné primerane aplikovať opatrenia, ktoré sú zamerané predovšetkým na **ochranu zdravia pri práci** v platných predpisoch, napr.:

Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.

Nariadenie vlády SR č. 209/2016 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetickému poľu.

Nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.

Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Osobný ochranný pracovný prostriedok zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ak nebezpečenstvo nemožno vylúčiť ani obmedziť technickými prostriedkami, prostriedkami kolektívnej ochrany ani metódami a formami organizácie práce.

Nariadenie vlády SR č. 410/2007 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou umelému optickému žiareniu.

Nariadenie vlády SR č. 83/2013 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.

Vyhláška MZ SR č. 448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

Vyhláška MZ SR č. 534/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí.

Vyhláška MZ SR č. 542/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou, záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci.

Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Vyhláška MPSVaR SR č. 147/2013 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.

V etape výstavby sú dodávateľské organizácie povinné vykonávať hlavne tieto opatrenia:

- Pre výstavbu nasadzovať stavebné stroje v riadnom technickom stave, opatrené predpísanými krytmi pre zníženie hluku.
- Vykonávať priebežné technické prehliadky a údržbu stavebných mechanizmov.
- Zabezpečovať plynulú prácu stavebných strojov zaistením dostatočného počtu dopravných prostriedkov. V čase nutných prestávok zastavovať motory stavebných strojov.
- Nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov a strojov s nadmerným množstvom škodlivín vo výfukových plynch.
- Maximálne obmedziť prašnosť pri stavebných prácach a doprave.
- Prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy (plachty, vlhčenie, zníženie rýchlosti).
- Pri výjazde na verejné komunikácie zabezpečiť čistenie kolies (podvozkov) dopravných prostriedkov a strojov.
- Znečistenie komunikácií okamžite odstraňovať.
- Udržiavať poriadok na staveniskách. Materiál ukladať na vyhradené miesta.
- Zaistiť odvod dažďových vôd zo staveniska. Zamedziť znečistenie vôd (ropné látky, blato, umývanie vozidiel).
- Na realizáciu stavby využívať plochy v okolí staveniska. V maximálnej možnej miere chrániť jestvujúcu zeleň (ochrana stromov).

IV.10.3 Opatrenia počas prevádzky

Navrhované opatrenia uvedené v ďalšom texte sa opierajú o zásadnú podmienku splnenia všetkých požiadaviek legislatívy predovšetkým v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd, ochrany obyvateľstva pred hlukom a v oblasti nakladania s odpadmi.

Opatrenia v oblasti ochrany zdravia

Základným legislatívnym predpisom je zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon v §1 písm. h) ustanovuje povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Zákon v § 20 definuje požiadavky na vnútorné prostredie budov.

(1) Vnútorné prostredie budov musí spĺňať požiadavky na tepelno-vlhkostnú mikroklimu, vetranie a vykurovanie, požiadavky na osvetlenie, preslnenie a na iné druhy optického žiarenia.

(2) V novonavrhovaných budovách sa trvalé dopĺňanie denného osvetlenia svetlom zo zdrojov umelého osvetlenia nesmie zriaďovať

a) v obytných miestnostiach bytov,

Zákon v § 27 definuje požiadavky pre hluk, infrazvuk a vibrácie v životnom prostredí.

(2) Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb a infraštruktúry hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí nesmie prekročiť prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.

(3) Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii budov je potrebné zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia

(4) Obce sú oprávnené objektivizovať expozíciu obyvateľov a ich prostredia hluku a vibráciám v súlade s požiadavkami ustanovenými vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. m). Objektivizáciu expozície obyvateľov a ich prostredia hluku a vibráciám môžu vykonávať len osoby odborne spôsobilé na činnosť podľa § 15 ods. 1 písm. a).

Zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v III. hlave stanovuje podmienky ochrany zdravia pri práci

Povinnosti pri ochrane zdravia pri práci určuje v §30.

Bude potrebné primerane aplikovať opatrenia, ktoré sú zamerané predovšetkým na **ochranu zdravia pri práci v platných predpisoch**

Opatrenia na zníženie vplyvu znečistenia ovzdušia

Možno predpokladať, že uvedenie objektu do prevádzky ovplyvní hodnotu súčasného znečistenia ovzdušia len najbližšieho okolia. Najvyššie koncentrácie však neprekročia ani pri najnepriaznivejších prevádzkových a rozptylových podmienkach limitné hodnoty. Vo väzbe na tieto predpoklady nebude potrebné prijímať osobitné opatrenia nad rámec platnej legislatívy na zníženie vplyvu znečistenia ovzdušia.

Opatrenia v oblasti vodného hospodárstva

Vody z povrchového odtoku (dažďové vody) zo spevnených plôch budú odvedená vsakom do podzemných vôd na základe výsledkom hydrogeologického posudku. Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do podzemných vôd, alebo do verejnej kanalizácie upravuje zákon NR SR č. 364/2004 o vodách a podmienkami správcu kanalizačnej siete - Trnavská vodárenská akciová spoločnosť, a. s. Tieto sú stanovené predovšetkým v zmysle zákona č. 230/2005 Z.z. o vodovodoch a kanalizáciách, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a prevádzkovým poriadkom v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 55/2004 Z. z.

Pri dodržiavaní legislatívnych podmienok vypúšťania odpadových vôd a podmienok prevádzkovateľa kanalizačnej siete nie je potrebné prijímať ďalšie opatrenia.

Opatrenia v oblasti zaťaženia hlukom

Vlastná prevádzka objektu, vrátane parkovania, nebude znamenať podstatnú zmenu v zaťažení hlukom.

Úroveň hluku z prevádzky nesmie neprekročiť hygienickými predpismi stanovené hranice.

Hlučné zariadenia v miestnostiach a v exteriéri budú pružne uložené, spojenie zdrojov vibrácií (napr. klimatizačné jednotky, čerpadlá) a naväzujúcich potrubí musí byť pružnými spojkami. Všetky stacionárne zdroje hluku, ktoré budú umiestnené vo vnútornom prostredí stavby budú navrhnuté tak, aby v najbližších miestnostiach neboli prekročené najvyššej prípustné maximálne hladiny hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. Tiež všetky stacionárne zdroje hluku, ktoré budú umiestnené vo vonkajšom prostredí stavby budú navrhnuté tak, aby pred oknami najbližších obytných miestností neboli prekročené najvyššie prípustné hladiny hluku podľa uvedenej vyhlášky.

Opatrenia v oblasti nakladania s odpadmi

Odpad bude krátkodobo uskladňovaný v smetných nádobách a ďalej zneškodňovaný organizovaným odvozom. Zhodnocovanie, resp. zneškodňovanie odpadov zabezpečí

prevádzkovateľ objektu prostredníctvom zmlúv s prevádzkovateľmi zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.

Nakladanie s odpadmi sa bude riadiť platnou legislatívou, predovšetkým ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch účinným od 1.1.2016 a s ním súvisiacich predpisov a VZN obce. Z tohto pohľadu nebude potrebné prijímať ďalšie opatrenia.

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala - nulový variant

V nulovom variante, teda v prípade, keď by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, zostala by predmetná lokalita krátky čas zostala nevyužívaná a nie je riziko, že by sa na nej prejavovali postupne známky devastácie prostredia, vzhľadom k tomu, že by tu bol naďalej udržiavaný trvalý trávny porast.

Nulový variant definuje §3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z.z. ako variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nie je reálne predpokladať, že by sa ďalší vývoj územia odvíjal od súčasného využitia.

Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala je reálny predpoklad zmeny územia v intenciách územného plánu.

IV.12 Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Investičný zámer rešpektuje platný Územný plán obce Lošonec v znení Zmien a doplnkov č. 3. Zmena 03/2017-1 počíta s vytvorením vinárstva s príslušným zázemím. Zmeny a doplnky 03/2017 boli schválené Obecným zastupiteľstvom obce Lošonec dňa 23.4.2017 uznesením č. 13/2018 a jeho záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 1/2018.

Navrhovaná lokalita s označením C1-1 VINÁRSTVO sa nachádza vo východnej okrajovej časti katastrálneho územia, mimo zastavané územie obce, po ľavej strane cesty III. tr. z Horných Orešian do Smoleníc. Návrh počíta s vybudovaním areálu na spracovanie hrozna a výrobu vína s možnosťou ochutnávky vín a miestnych špecialít a s možnosťou ich predaja priamo v areáli, resp. v polyfunkčnom objekte umiestnenom na pozemku s príslušným zázemím. Tento areál bude slúžiť nielen pre obyvateľov obce ale aj pre obyvateľov v susedných obciach, resp. pre širšie okolie. Je potrebné dodržať aj ochranné pásmo cesty III. tr. a v areáli je potrebné zabezpečiť potrebné množstvo parkovacích plôch.

Predkladaný návrh je v súlade s platnou územno-plánovacou dokumentáciou.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lošonec tiež počíta v prioritnej oblasti „Podpora cestovného ruchu s tým, že pri ďalšom rozvoji cestovného ruchu je potrebné podporovať mnohorakosť ponúkaných aktivít a atrakcií, ktoré by mali osloviť rôzne skupiny návštevníkov, predĺžiť ich pobyt v území a zvýšiť pravdepodobnosť ich pravidelného návratu. Rozšíriť by sa malo spektrum poskytovaných služieb a atrakcií.

IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predkladaný zámer podáva základnú charakteristiku navrhovanej činnosti, základné údaje o súčasnom stave životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie. Obsahuje tiež prvotné porovnanie variantov a návrh opatrení na vylúčenie alebo zníženie možných negatívnych vplyvov.

Vychádzajúc z doterajších výsledkov hodnotenia vplyvov na životné prostredie za najzávažnejšie problémové okruhy posudzované v predkladanom Zámere pre zisťovacie konanie možno považovať:

V etape výstavby

Realizácia zámeru zvýši zaťaženie hlukom, prašnosťou a znečistením ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov. Tento vplyv by bol však obmedzený na hodnotenú lokalitu a časovo obmedzený na dobu stavebných prác. Priame vplyvy a zdravotné riziká by znášali len pracovníci zúčastnení na stavebných prácach. Nepriamo, zvýšenou hlučnosťou, resp. zvýšeným znečistením ovzdušia spôsobené stavebnými mechanizmami, by boli ovplyvnení aj obyvatelia najbližšieho okolia.

V etape prevádzky

Predpokladané vplyvy počas prevádzky boli v zámere hodnotené s ohľadom na obyvateľstvo vrátane zdravia a na prírodné prostredie. Vplyvy na prírodné prostredie boli hodnotené v týchto oblastiach:

- vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu
- vplyvy na povrchové a podzemné vody
- vplyvy na pôdu
- vplyvy na genofond a biodiverzitu
- vplyvy na krajinu
- vplyvy na chránené územia prírody

Predkladaný zámer výstavby vinárstva identifikoval ako možné problémové okruhy tie, ktoré sú spojené s nebezpečenstvom znečisťovania ovzdušia, znečisťovania vôd, záťaže hlukom a nakladaním s odpadmi.

Pri dodržaní podmienok legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami, možno predpokladať, že najvyššie hodnoty koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí budú nižšie ako sú príslušné imisné limity. Nie je preto reálny predpoklad, že by prevádzka objektu ovplyvnila znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru.

Splaškové vody budú odvádzané do prečerpávacej šachty osadenej za hranicou pozemku. Odtiaľ bude potrubie tlakovej kanalizácie zaústené do verejnej tlakovej kanalizácie, resp. odpadové vody budú vedené gravitačne v zelenom páse komunikácie do zastavaného územia obce, kde budú zaústené do verejnej kanalizácie, resp. bude pre odkanalizovanie využitá malá čistiareň odpadových vôd, a to len v súlade s podmienkami zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách. Tým ovplyvnia kvalitatívne a kvantitatívne parametre povrchového toku len sprostredkované. Do recipientu sa nedostanú priamo, ale ako časť vôd prečistených v čistiarni odpadových vôd.

Ďalšie významné vplyvy v etape výstavby komunikácií, technickej infraštruktúry a objektu sú v súvislosti s dopravou. Hygienické požiadavky a tiež požiadavky na obvodovú konštrukciu, vetranie vnútorných priestorov a na zvukovú izoláciu vnútorných konštrukcií určujú technické normy.

Požadované parametre výplňových konštrukčných prvkov, stropné konštrukcie budú určené v zmysle STN 73 0532. Všetky stacionárne zdroje hluku umiestnené vo vnútornom prostredí budú navrhnuté tak, aby v najbližších miestnostiach neboli prekročené najvyššej prípustné maximálne hladiny hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. Všetky stacionárne zdroje hluku umiestnené vo vonkajšom prostredí stavby budú tiež navrhnuté tak, aby pred oknami najbližších obytných miestností neboli prekročené najvyššie prípustné hladiny hluku podľa uvedenej vyhlášky.

V etape výstavby aj v etape prevádzky sa budú všetky zainteresované subjekty riadiť platnou legislatívou v oblasti nakladania s odpadmi. Stavebná organizácia aj prevádzkovateľ objektu

budú v oblasti nakladania s odpadmi rešpektovať podmienky zákona o odpadoch a s ním súvisiacich predpisov. V prípade dodržania všetkých legislatívnych podmienok v oblasti nakladania s odpadmi budú vplyvy v tejto oblasti v akceptovateľnej úrovni.

ZÁVERY:

V rámci opisu navrhovanej činnosti a hodnotenia predpokladaných vplyvov boli uvedené technické a legislatívne podmienky realizácie stavby a následnej prevádzky. Pri splnení týchto podmienok nie je potrebné stanovovať osobitné podmienky nad rámec týchto predpisov. V konkrétnej podobe budú určené v podmienkach v rámci povolovacích konaní v zmysle osobitných predpisov.

Z celkového posúdenia predpokladaných vplyvov realizácie objektu na životné prostredie, možno konštatovať, že navrhovaná činnosť je realizovateľná podľa navrhovaného variantu za akceptovateľných vplyvov na životné prostredie.

V Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Zákon č. 24/2006 Z.z. v prílohe č. 10 uvádza tieto kritériá pre zisťovacie konanie:

- I. povaha a rozsah navrhovanej činnosti
 - Rozsah navrhovanej činnosti (vyjadrený v technických jednotkách)
 - Súvislosť s inými činnosťami (jestvujúcimi, prípadne plánovanými)
 - Požiadavky na vstupy
 - Údaje o výstupoch
 - Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva
 - Ovplyvňovanie pohody života
 - Celkové znečisťovanie alebo zhodnocovanie prostredia
 - Riziko nehôd s prihliadnutím najmä na použité látky a technológie
- II. Miesto vykonávania navrhovanej činnosti
 1. Súčasný stav využitia územia
 2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou
 3. Relatívny dostatok, kvalita a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti
 4. Únosnosť prírodného prostredia
- III. Význam očakávaných vplyvov
 1. Pravdepodobnosť vplyvu
 2. Rozsah vplyvu
 3. Pravdepodobnosť vplyvu presahujúca štátne hranice
 4. Veľkosť a komplexnosť vplyvu
 5. Predpokladaný začiatok, trvanie, frekvencia a reverzibilita vplyvu
 6. Povaha vplyvu
 7. Kumulácia vplyvu s vplyvom iných existujúcich alebo schválených činností
 8. Možnosť účinného zmiernenia vplyvu

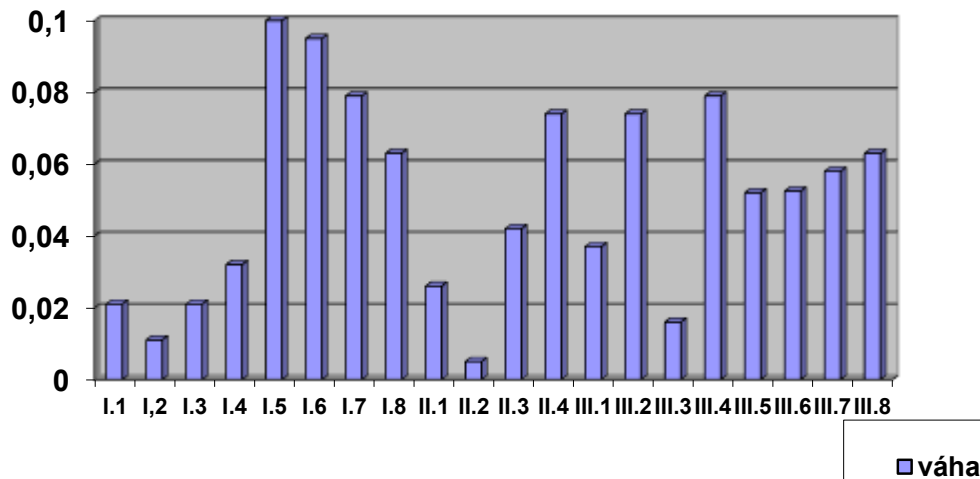
Komentár k jednotlivým kritériám Prílohy č. 10 k zákonu:

Kritérium	Komentár
I.1	V súčasnej dobe toto územie predstavuje územie využívané ako trvalý trávny porast. Do roku 1970 tu boli vinice. Súčasný stav nevyužíva potenciál územia definovaný určením platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Predkladaný návrh znamená využitie územia v rozsahu stanovenom územným plánom mesta.
I.2	Predkladaný návrh predstavuje využitie územia podľa podmienok územného plánu.
I.3	Bude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy. Nebude potreba záberu lesných pozemkov. Pre výstavbu objektov bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály). Prevádzka si nevyžaduje prísun špecifických vstupov.

I.4	Počas výstavby činnosti sa zvýši prašnosť a hluková hladina spôsobená pohybom stavebných a dopravných mechanizmov. Prevádzka nepredstavuje významné zdroje znečisťovania, hluku ani iných fyzikálnych polí, ktoré by mohli mať nadmerný negatívny vplyv na obyvateľstvo. Zabezpečenie tepla plynovou kotolňou, ktorá bude malým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Nebude teda zdrojom znečisťovania ovzdušia. Dočasné parkovanie vozidiel bude malým zdrojom znečisťovania ovzdušia.
I.5	Realizácia stavebného objektu má priamy vplyv z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia obyvateľov. Riziká pracovného úrazu znášajú len pracovníci priamo zúčastnení na výstavbe, údržbe alebo prevádzke zariadení. Tieto riziká môžu byť eliminované len dôsledným dodržiavaním podmienok bezpečnosti pri práci. Počas prevádzky sú možné riziká eliminované technickými opatreniami hlavne v oblasti prevádzky zariadení, protipožiarnej ochrany a všeobecnej ochrany obyvateľstva.
I.6	Vzhľadom na súkromný a lokálny charakter investície realizácia navrhovanej činnosti nebude mať priamy vplyv na pohodu obyvateľstva v širšom slova zmysle.
I.7	Navrhovaná činnosť predstavuje zhodnotenie prostredia v intenciách limitov územného plánu.
I.8	Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti, možno predpokladať malý predpoklad rizík pri realizácii stavby aj v prevádzke.
II.1	V súčasnej dobe toto územie predstavuje využívaný priestor, upravený trvalý trávny porast.
II.2	Predkladaný návrh je v súlade s platným územným plánom mesta.
II.3	Na realizáciu navrhovanej činnosti bude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy. Netreba záber lesných pozemkov. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny činnosť nie je zákonom v území zakázanou, a nebudú ani dotknuté záujmy územnej alebo druhovej ochrany.
II.4	Z hľadiska únosnosti prírodného prostredia je navrhovaná činnosť prijateľná. Nebude predstavovať významné dodatočné zaťaženie niektorej zložky prírodného prostredia nad prípustnú mieru.
III.1	Navrhovaná činnosť nebude predstavovať významnú zmenu vplyvov, ktoré pôsobia v súčasnosti.
III.2	Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu hodnotiť ako rovnaké ako v súčasnosti.
III.3	Navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.
III.4	Trvanie, frekvencia a vratnosť vplyvu stavby realizovanej podľa navrhovanej činnosti je v zásade rovnaká ako pôsobia v prostredí v súčasnosti. Začiatok stavby sa predpokladá v závere roka 2020. Ukončenie využívania objektov z časového hľadiska nie je definované.
III.5	Predpokladaný začiatok výstavby je rok 2020. Ukončenie výstavby bude v roku 2022. Termín ukončenia činnosti nie je stanovený.
III.6	Vplyvy po realizácii navrhovanej činnosti budú relatívne stále až do ukončenia činnosti. Druhom a rozsahom sú však akceptovateľné.
III.7	V etape prevádzky sa budú kumulatívne vplyvy prejavovať predovšetkým prostredníctvom dopravy (hluk, znečistenie ovzdušia). Vzhľadom na intenzitu sú však minimálne.
III.8	Navrhované riešenie, vrátane opatrení účinne zmiernia predpokladané vplyvy do miery akceptovateľnej podľa príslušných noriem a environmentálnych limitov.

Pre hodnotenie boli využité aj kritériá pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 k zákonu č. 24/2006 Z.z. (transpozícia prílohy č. III. Smernice 2011/92EÚ). Vzájomné hodnotenie kritérií je v tabuľke č. 25.

Grafické znázornenie váh kritérií podľa prílohy č. 10 zákona č. 24/2006 Z.z.

Pre hodnotenie a výber variantu bola riešiteľským kolektívom stanovená skupina kritérií vychádzajúce zo štruktúry zámeru pre zisťovacie konanie – vid'. **tabuľka č. 23**.

Pre stanovenie váh jednotlivých kritérií bola použitá porovnávací metóda pri ktorej jednotliví experti určili priority kritérií. Váhy jednotlivých kritérií boli vypočítané podľa vzorca:

$$w^j = \frac{\overline{Ph}^j}{\sum Ph^j}.$$

Kde

$\overline{Ph}^j$ je priemerný počet priradených priorít od všetkých hodnotiteľov

$\sum Ph^j$ je maximálny celkový počet priorít, ktorý môže hodnotiteľ priradiť

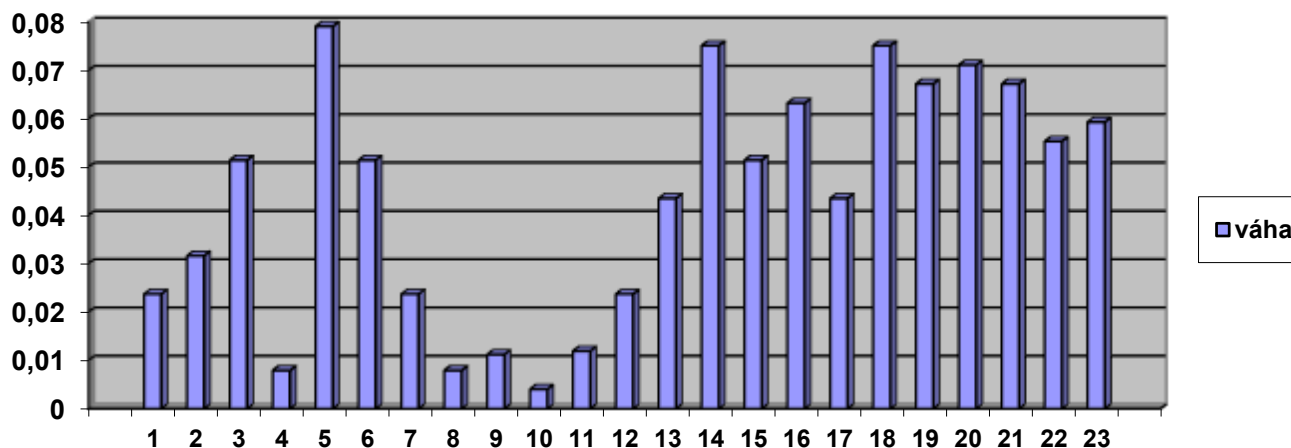
w^j je normovaná váha j-teho kritéria

Na základe poznania v súčasnej etape prípravy riešiteľský kolektív definoval kritériá pre rozhodnutia o výbere variantu riešenia, ktoré sú hodnotiteľné podľa štruktúry zámeru podľa Zákona č. 24/2006 Z.z.:

- *environmentálne (ekologické) - zaťaženie zložiek životného prostredia.*
- *zdravotné - ovplyvňovanie zdravia obyvateľstva a pohody života*
- *ekonomické a technické aspekty - úroveň a kvalita technického riešenia.*

Z porovnania variantov a stanovenia ich váh je zrejmé, že najdôležitejšími kritériami na výber optimálneho variantu je pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva a vplyv na pohodu života. Medzi dôležité kritéria patria celkové znečisťovanie alebo zhodnocovanie prostredia, riziko nehôd a predpokladané vplyvy na obyvateľstvo. Pre stanovenie váh jednotlivých kritérií bola použitá porovnávací metóda pri ktorej jednotliví experti určili priority kritérií.

Grafické znázornenie váh vybraných kritérií podľa štruktúry zámeru (výpočet váh kritérií je v tabuľke č.26)

V.2 Výber optimálneho variantu, alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Vzhľadom k tomu, že niektoré kritériá nemožno kvantitatívne ohodnotiť, bola zvolená stupnica relatívneho hodnotenia variantov od –5 bodov po + 5 bodov.

Ohodnotenie	Popis vplyvu
-5	veľmi výrazný negatívny až katastrofálny vplyv na životné prostredie ekonomická strata, neakceptovateľné náklady nerealizovateľné technické riešenia
-4	Výrazný negatívny vplyv, činnosť sa môže realizovať za veľmi vysokých technických a ekonomických vkladov ekonomická strata, veľmi vysoké náklady neprijateľné technické riešenie
-3	akceptovateľný vplyv s prijatím opatrení na elimináciu negatívnych vplyvov ekonomická strata s akceptovateľnými vysokými nákladmi obťažné technické riešenie
-2	malý negatívny vplyv bez potreby prijatia osobitných opatrení malá ekonomická strata s akceptovateľnými nákladmi podmienečne vyhovujúce technické riešenie
-1	minimálny negatívny vplyv na životné prostredie minimálna ekonomická strata vyhovujúce technické riešenie
0	žiadne vplyvy
+1	minimálny pozitívny vplyv na životné prostredie minimálny ekonomický prínos vyhovujúce technické riešenie
+2	malý pozitívny vplyv bez potreby prijatia osobitných opatrení malý ekonomický prínos s akceptovateľnými nákladmi uspokojivé technické riešenie
+3	priemerný pozitívny vplyv priemerný ekonomický prínos dobré technické riešenie

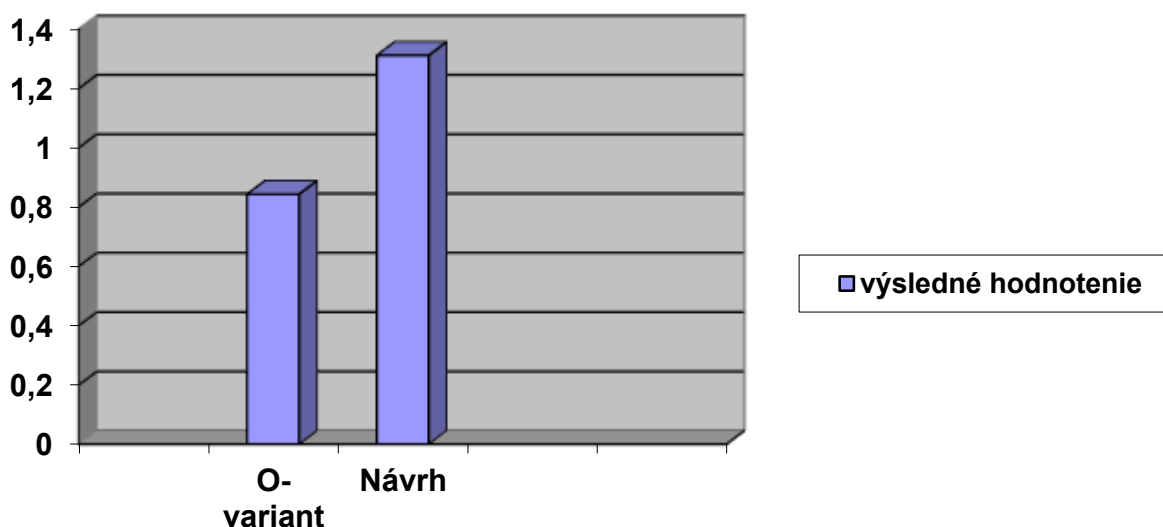
Ohodnotenie	Popis vplyvu
+4	výrazný pozitívny vplyv vysoký ekonomický prínos výborné technické riešenie
+5	mimoriadne výrazný pozitívny vplyv veľmi vysoký ekonomický prínos nadštandardné technické riešenie

Vlastné stanovenie výsledných hodnôt pre jednotlivé hodnotené varianty bolo uskutočnené podľa vzťahu:

$$Y_i = \sum_{j=1}^J w_j \cdot X_{ji}$$

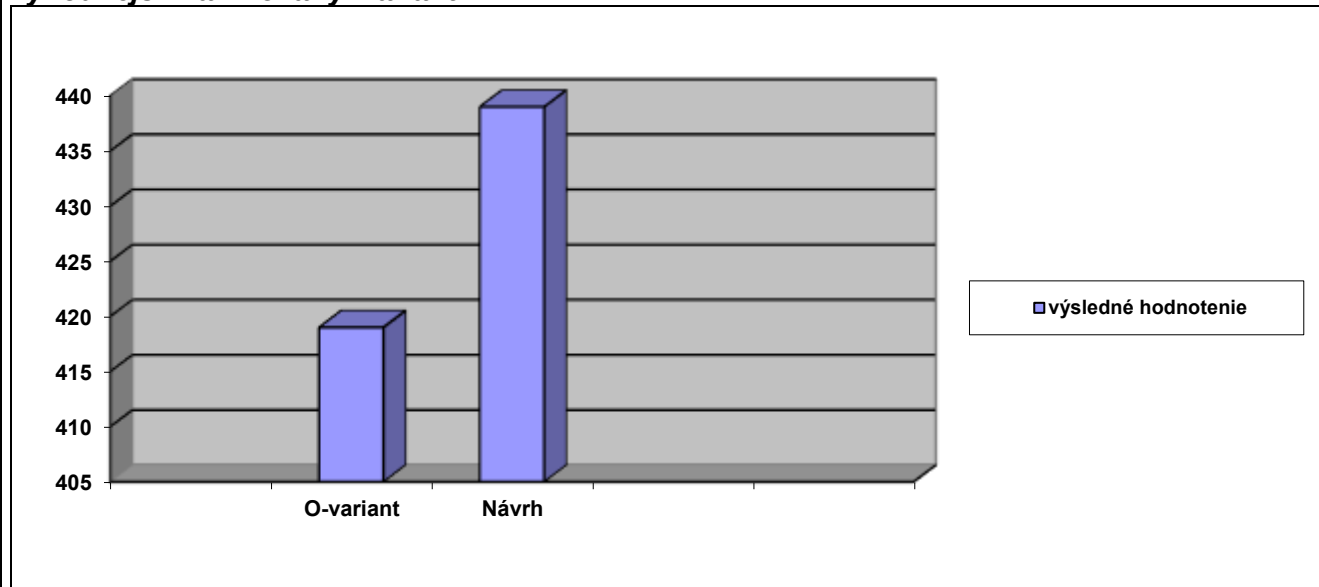
kde Y_i je výsledné hodnotenie variantu "i"
 X_{ji} je číselná hodnota (ohodnotenie podľa zvolenej stupnice) "j" kritéria vo variante "i"
 w_j je váha kritéria "j"

Podľa vyhodnotenia na základe kritérií zisťovacieho konania v prílohe č. 10 zákona z hodnotených variantov je z celkového hľadiska **výhodnejší navrhovaný variant**. Výpočet je v **tabuľke č. 27**.

Podľa vyhodnotenia na základe kritérií zisťovacieho konania v prílohe č. 10 zákona z hodnotených variantov sú z celkového hľadiska varianty porovnateľné a **navrhovaný variant je mierne výhodnejší najmä z pohľadu využitia územia v zmysle územného plánu**.

Z hodnotených variantov je podľa kritérií vybraných riešiteľským kolektívom (vid. tabuľka č. 23) **výhodnejší navrhovaný variant.**

Výpočet je v tabuľke č. 28.

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Hodnotené sú varianty:

- **Nulový variant**
- **Navrhovaný variant**

Nulový variant

definuje §3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z.z. ako variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nie je reálne predpokladať, že by sa ďalší vývoj územia dlhodobo odvíjal od súčasného využitia. Lokalita využívaná ako trvalý trávny porast. Keby sa nerealizovala navrhovaná činnosť, neprejavovali by sa známky devastácie, ale by pokračovalo intenzívne využitie tak ako v súčasnosti. Vzhľadom na platný územný plán obce Lošonec, je predpoklad rozvoja lokality v smere funkčného využitia stanoveného územným plánom.

Vzhľadom na atraktivitu územia a tiež na určenie územnoplánovacou dokumentáciou je reálny predpoklad, že aj v prípade, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala, bol by predložený obdobný návrh, ktorý by rešpektoval podmienky územného plánu.

Navrhovaný variant

Na základe žiadosti navrhovateľa príslušný orgán, Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil listom č. OU-TT-OSZP3-2020/009787-002 zo dňa 31.01.2020 od požiadavky variantného riešenia. Navrhovaný variant je porovnávaný s nulovým variantom.

Predkladaný zámer pre zisťovacie konanie podáva základnú charakteristiku navrhovanej činnosti, základné údaje o súčasnom stave životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie. Obsahuje tiež prvotné porovnanie variantov a návrh opatrení na vylúčenie alebo zníženie možných negatívnych vplyvov. Predpokladané vplyvy na ovzdušie sú overené expertíznym posudkom – štúdiou ktorá je priložená k tomuto zámeru pre zisťovacie konanie a sú jeho súčasťou.

Opis riešenia je v kapitole II.8.2 predkladaného zámeru pre zisťovacie konanie.

Návrh optimálneho variantu

Hodnotenie v predkladanom zámere je založené na predpokladaných vplyvoch a prvotnom poznaní podmienok lokality v tejto etape prípravy. V rámci podkladových materiálov bola realizovaná rozptylová štúdia, na základe ktorej bolo možné predbežné hodnotenie a porovnanie variantov spresniť.

Pre hodnotenie a výber variantu bola riešiteľským kolektívom stanovená skupina kritérií pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 k zákonu č. 24/2006 Z.z. (*transpozícia prílohy č. III. Smernice 2011/92EÚ*) a kritérií vychádzajúcich zo štruktúry zámeru pre zisťovacie konanie. Technické a ekonomické kritériá uprednostňujú realizáciu navrhovanej činnosti oproti nulovému variantu.

Niektoré environmentálne kritériá sú v mínusových hodnotách. Negatívne vplyvy, ktoré prináša urbanizácia najmä prostredníctvom hluku a emisií z dopravy a vzniku odpadov budú vyššie ako v súčasnosti.

Toto porovnanie platí len v prípade, kedy by bol objekt naďalej nevyužívaný. Určenie územnoplánovacou dokumentáciou však s využitím lokality pre budúcnosť počíta. Súčasný stav využitia nevyužíva z tohto pohľadu potenciál lokality.

Niektoré environmentálne kritériá uprednostňujú nulový variant, ale len v tom prípade, kedy by sa nerealizovala žiadna činnosť v území, teda ani v rozsahu schváleného územného plánu. Nulový variant definuje §3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z.z. ako variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nie je reálne predpokladať, že by sa ďalší vývoj územia odvíjal od súčasného stavu, kedy sa lokalita nevyužíva v zmysle územného plánu.

Za podmienky prijatia navrhovaných opatrení a realizácie navrhovaných opatrení, možno realizáciu navrhovanej činnosti podľa **navrhovaného variantu** považovať za akceptovateľnú aj z environmentálnych hľadísk. Podmienky legislatívy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľov musia byť v plnej miere akceptované.

Navrhované riešenie je plne v súlade s ÚPN. Podmienky legislatívy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľov musia byť v plnej miere akceptované.

Za podmienky dodržania príslušných legislatívnych noriem, podmienok uvedených v stavebnom povolení a navrhovaných opatrení budú očakávané vplyvy akceptovateľné. V žiadnom prípade nepresiahnu stanovené limity.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zhodnotí dosiaľ nevyužívaná lokalita v zmysle určenia územnoplánovacou dokumentáciou.

Z modelácie v rámci rozptylovej štúdie vyplýva, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší na výpočtovej ploche pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach budú nižšie ako sú legislatívou stanovené limitné hodnoty.

Z celkového posúdenia predpokladaných vplyvov realizácie objektu na životné prostredie, možno konštatovať, že navrhovaná činnosť je realizovateľná podľa navrhovaného variantu za akceptovateľných vplyvov na životné prostredie.

VI Mapová a iná obrazová dokumentácia

Pre zdokumentovanie uvedeného hodnotenia vplyvov v predkladanom Zámere sú doložené:

Prílohy

- Rozhodnutie o upustení od požiadavky variantného riešenia
- Situácia M 1:50000
- Situácia širších vzťahov s vyznačením chránených území prírody
- Výkresová dokumentácia
- Predbežný návrh zazelenenia objektu

VII Dopĺňujúce informácie k zámeru

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.

Pre vypracovanie zámeru boli použité predovšetkým:

- Rozpracovaná dokumentácia pre územné rozhodnutie
- Aktuálny územný plán obce, ZaD 03/2017
- Informácie navrhovateľa a projektanta
- Štúdia priložená k zámeru

Literatúra

Územný plán obce Lošonec, Lošonec, 2007

Územný plán obce Lošonec – Zmeny a doplnky, Lošonec, 2017

Územný plán obce Smolenice, Smolenice, 2017

Záverečná správa Inžinierskogeologického prieskumu Lošonec – rodinný dom, STAS – stavby a sanácie, s.r.o. Trnava, Trnava, 2013

Geologická mapa Slovenska 1: 500 000, V. Bezál et al., Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 1996

Hydrogeologické a hydrochemické mapy v mierke 1:50 000, P. Malík, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2001

Regionálne geologické členenie Slovenska M 1:500000, D. Vass et al., Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 1988

Prehľadná geologická mapa kvartéru Slovenskej republiky M 1:200000, J. Maglay et al., Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2011

Mapa Inžinierskogeologických rajónov Slovenska, M. Hrašna, A. Klukanová, Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 50000 a P. Liška, M 1:50000, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2017

Mapa Nerastné suroviny Slovenska, J. Zuberec, M. Tréger, J. Lexa a P. Baláž, M 1:500 000, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2004

Atlas krajiny SR, Mazúr, E., Lukniš, M., 2002

Mapa Geomorfologické členenie Slovenska, D. Kočický, B. Ivanič, 1:500 000, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2011

Mapa Geomorfologické členenie Slovenska, E. Mazúr, M. Lukniš, 1:500 000, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 1986

STN 73 0036 - Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií

Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2014-2018, SHMÚ, Bratislava, 2014-2019

Mapa Klimatickogeografické typy, D. Kočický, B. Ivanič, 1:500 000, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 2011

Hydrologická ročenka – Povrchové vody 2017, SHMÚ, Bratislava, 2018

Hodnotenie Kvality povrchových vôd Slovenska za rok 2018, SHMÚ, Bratislava, 2019

Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2018, SHMÚ Bratislava, 2019

Hydrogeologická rajonizácia Slovenska, Slovenský Hydrometeorologický Ústav, Bratislava, 1984

VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

V rámci prípravy navrhovanej činnosti investor konzultoval podmienky realizácie s príslušnými orgánmi verejnej správy a správcami inžinierskych sietí o podmienkach realizácie. V tejto etape prípravy však neboli vyžiadané k navrhovanej činnosti písomné vyjadrenia alebo stanoviská dotknutých orgánov.

Z hľadiska zakomponovania stavby do krajiny boli podmienky konzultované so zástupcami Správy CHKO Malé Karpaty.

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov

Investor zabezpečil vypracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie, ktorá bola v rozpracovanej podobe podkladom pre hodnotenie v rámci zámeru pre zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Dokumentácie budú na základe odporúčaní z procesu zisťovacieho konania dopracované a predložené na následné povoľovacie konania podľa stavebného zákona.

VIII Miesto a dátum vypracovania zámeru

Zámer bol vypracovaný na pracovisku spoločnosti IVASO, s.r.o. Pezinok, v 01-02 / 2020.

IX Potvrdenie správnosti údajov

IX.1 Spracovatelia zámeru

Riešiteľská organizácia:

IVASO, s.r.o. Pezinok

Spolupracujúce organizácie:

BIO ECO, Bratislava

VALERON Enviro Consulting, s.r.o., Bratislava

Riešiteľský kolektív:

Koordinátor: Ing. Jozef Marko, CSc.

Riešitelia:

Ing. arch. Lucia Barančoková

RNDr. Mária Barančoková, PhD.

RNDr. Peter Barančok, CSc.

Mgr. Milan Candrák

Mgr. Veronika Kováčsová

Ing. Jaroslav Hruškovič

Ing. Jozef Marko, CSc.

Ing. Soňa Marková

Mgr. Ľudovít Molnár

Mgr. Anna Molnárová

Kolektív spracovateľov projektovej dokumentácie.

IX.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a oprávneného zástupcu navrhovateľa

Dňa: 24. 2. 2020

Hlavný riešiteľ zámeru
Ing. Jozef Marko, CSc.

Oprávnený zástupca navrhovateľa
JUDr. Michal Jurovčík